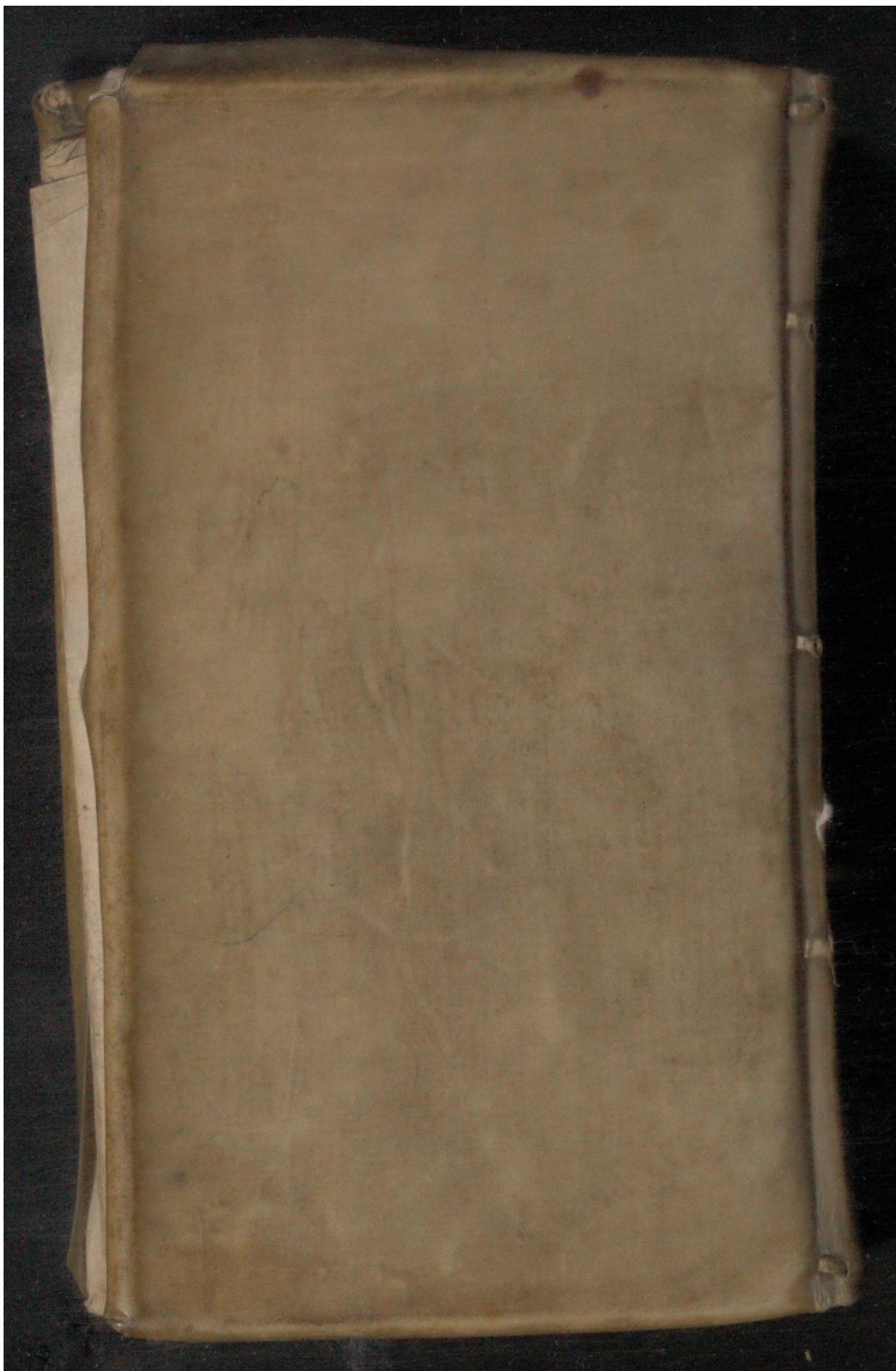

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
384 M 26

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
384 M 26

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
384 M 26

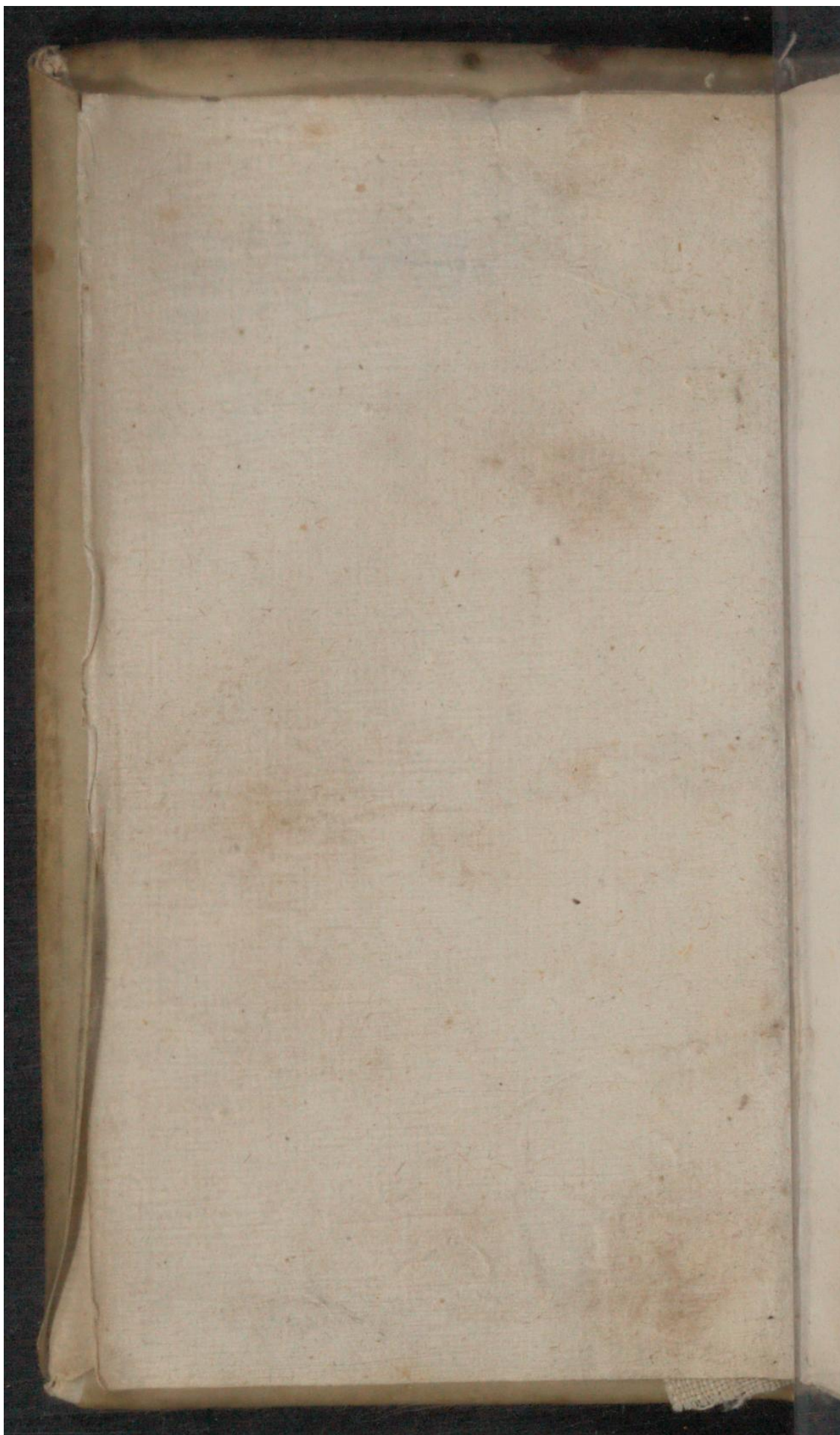
Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
384 M 26

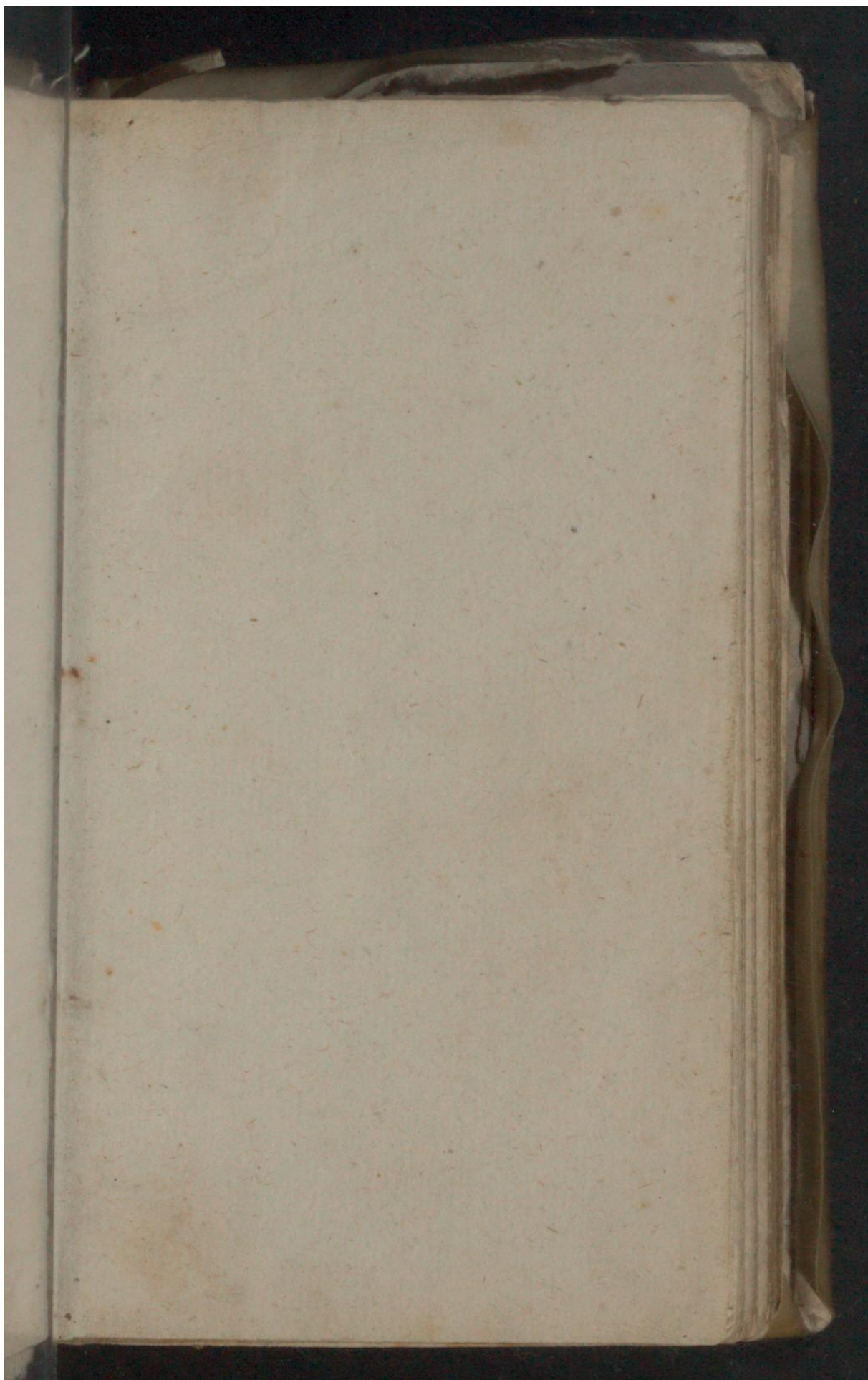
384
m 26

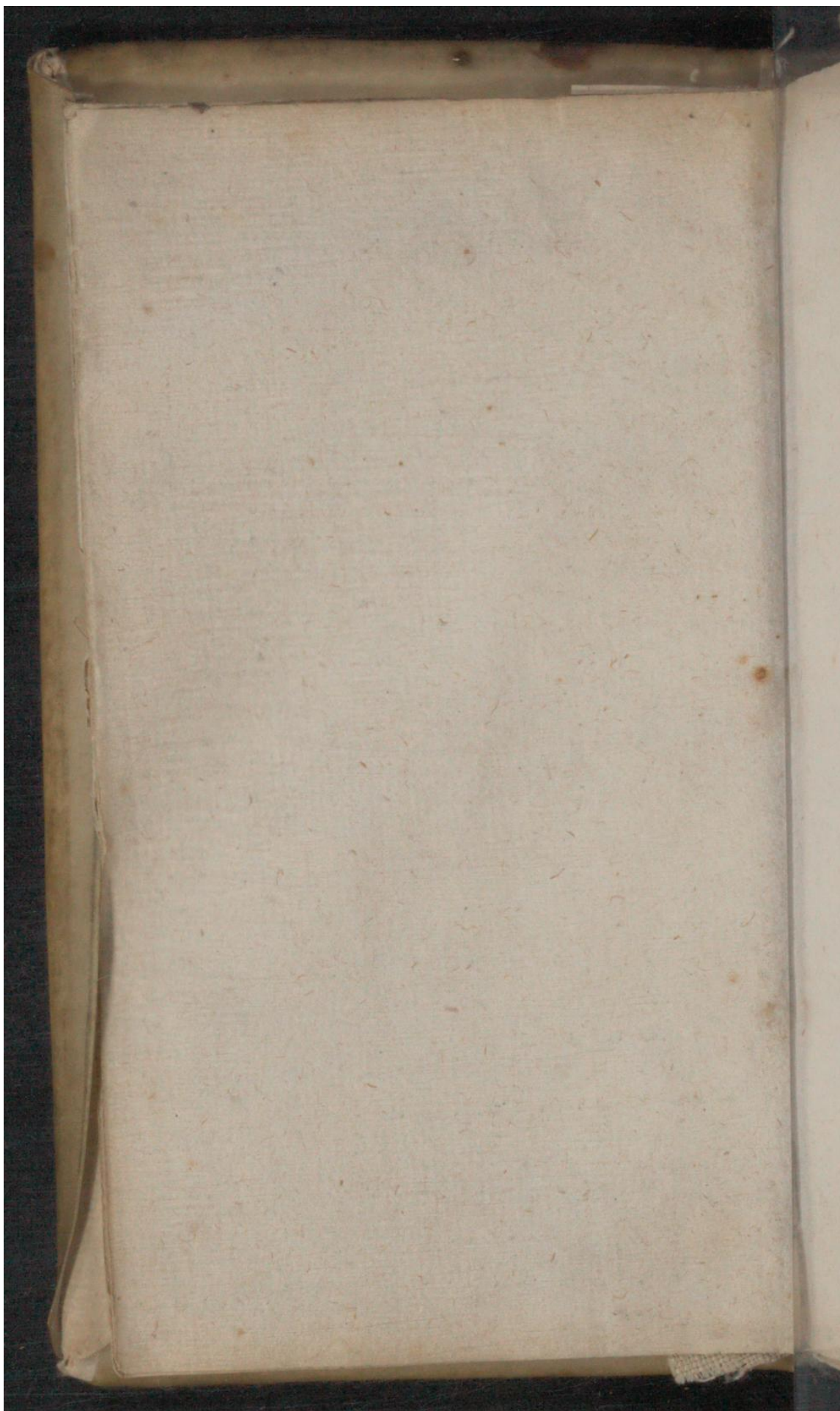
~~III c. 60 mg.~~

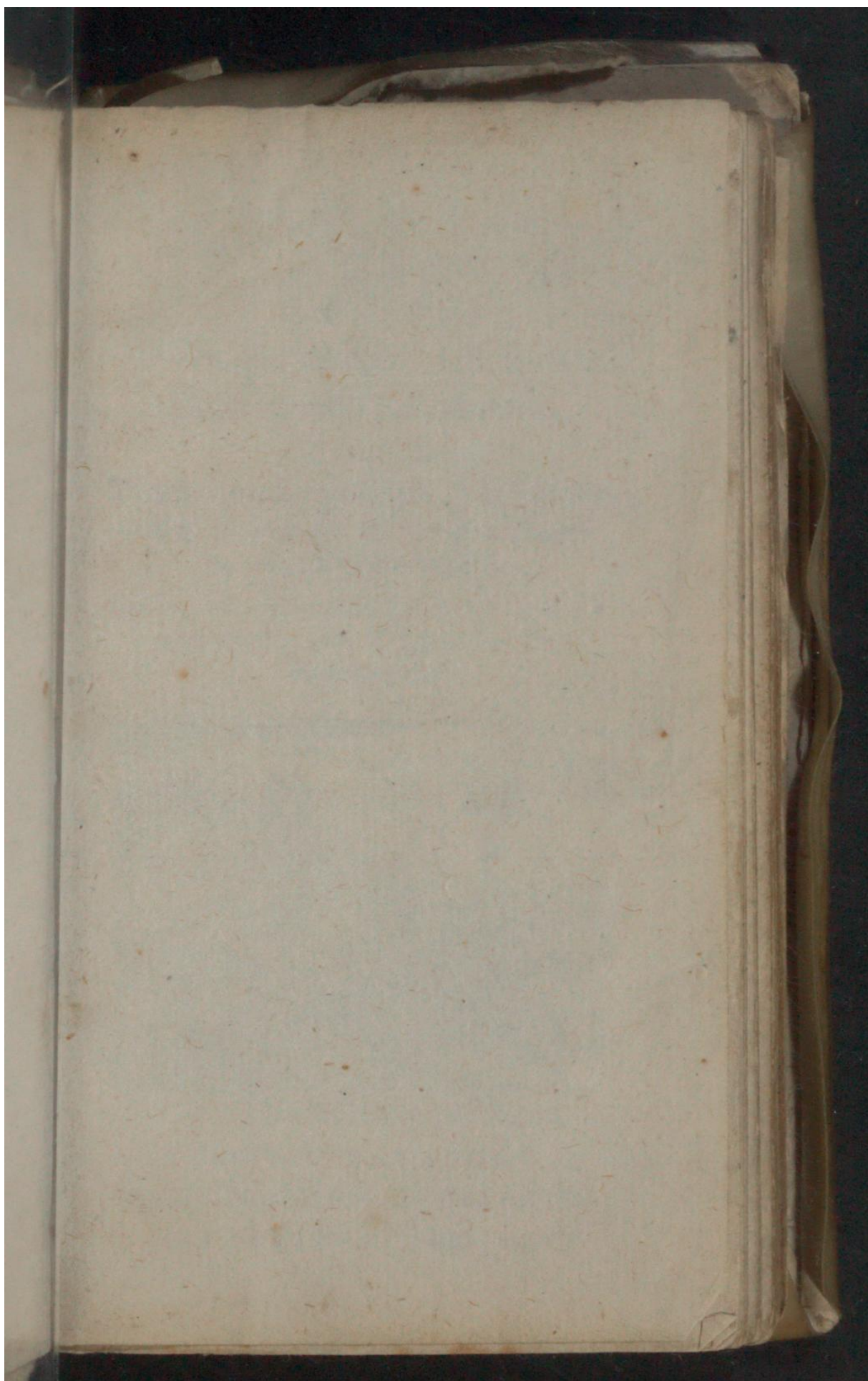

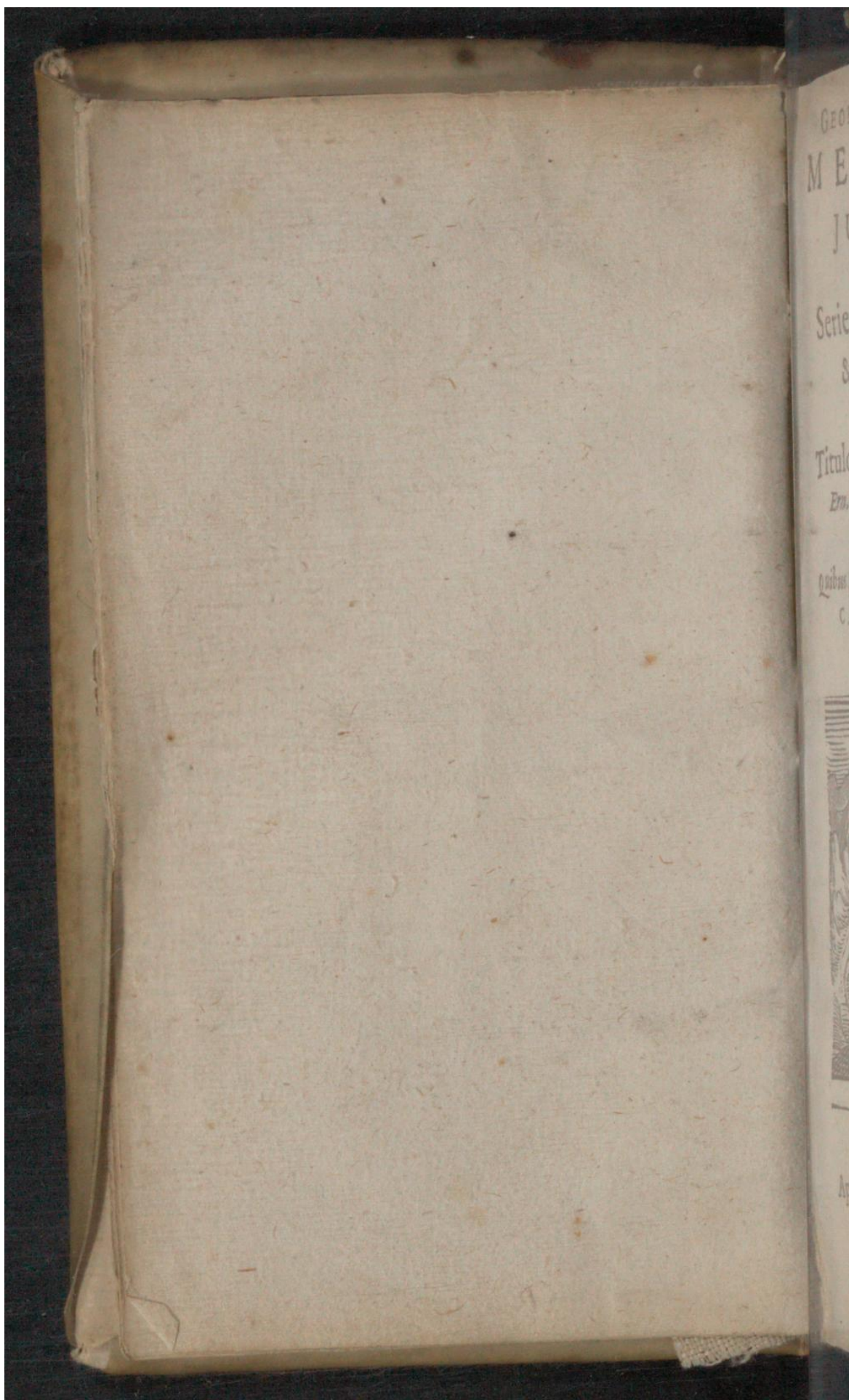

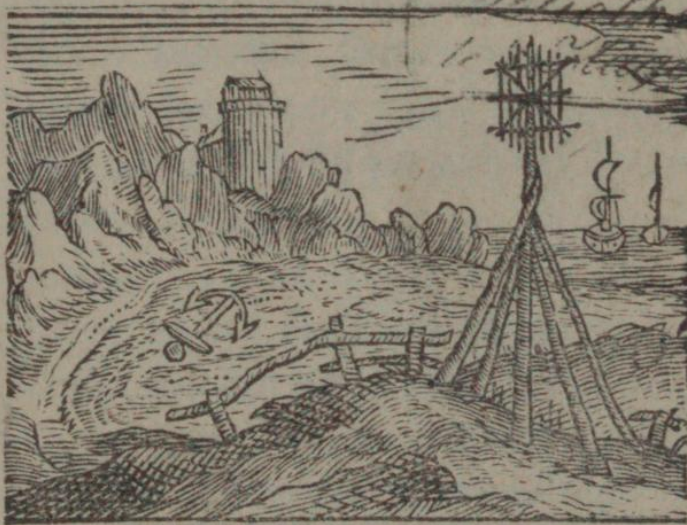

GEORG. BRUCKSULBERGII
MEMORIALE
JURIDICUM;

IDEEST,
Series nexusque Librorum
& Titulorum Juris Romani.

ITEM
Titulorum Legumque selectiarum,
Ern. Cothmanno & Praefide Nicolao
Everhardo collectoribus.

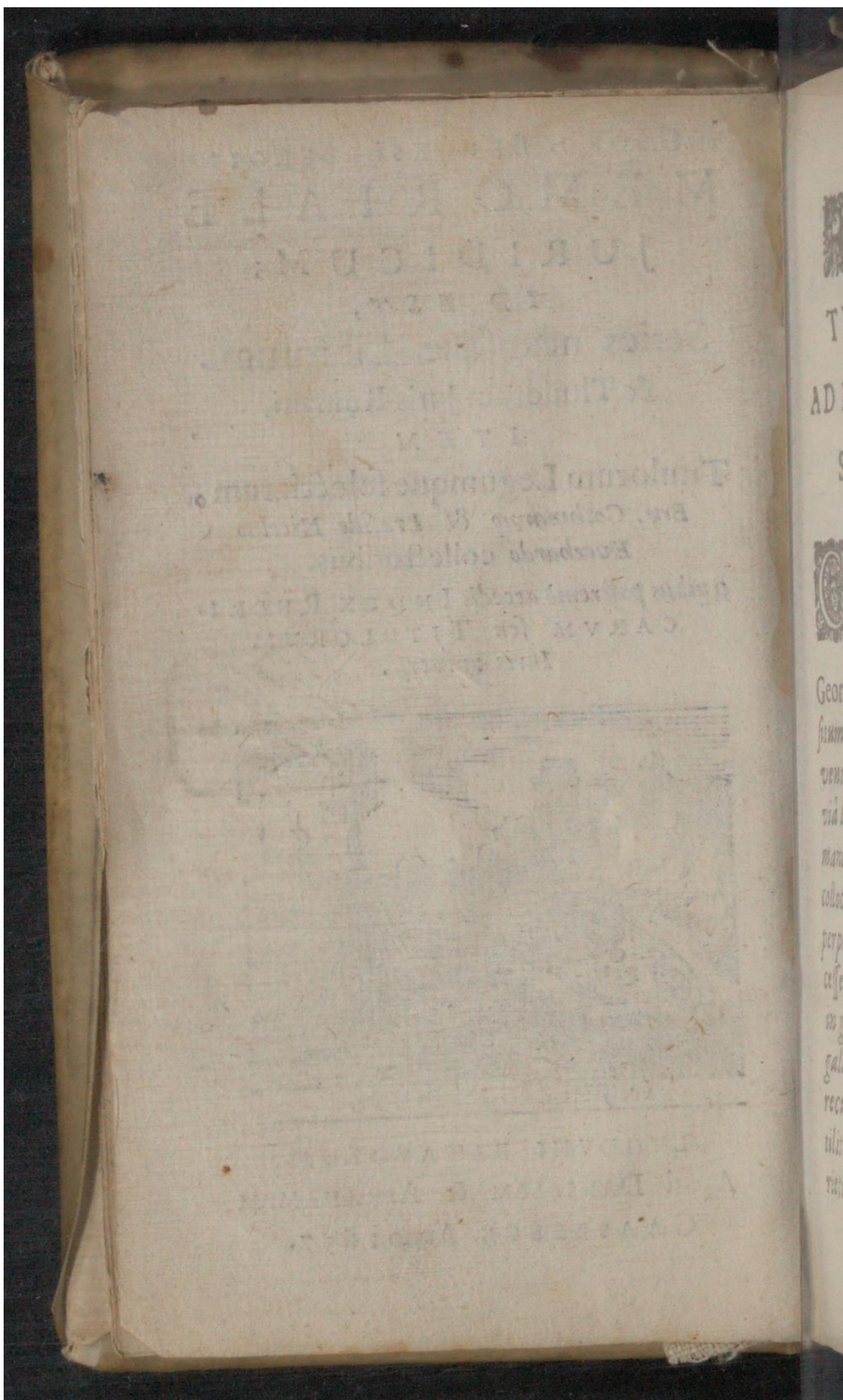
Quibus postremò accedit INDEX RUBRI-
CARVM seu TITULORVM
Juris universi.

INTELLIGENTIBVS.

LVGDVNI BATAVORVM,
Apud DANIELEM & ABRAHAMUM
GAASBEECK. Anno 1657.

TY

AD L

S

Georg

sum

venit

via la

mani

colloc

perpe

cafe

in gy

gals

reco

utili

riam

TYPOGRAPHI
AD LEGALIS SCIENTIÆ
STVDIOSUM.

C*VM* ante dies non ita multos oblatum nobis esset Memoriale hoc Juridicum, auctore Georg. Bruckfulbergio, cui propositum inprimis fuit cupidam legum iuventutem juvare facili & compendiosâ viâ libros Titulosque universi Juris Romani inveniendi, & quo singuli ordine collocati, sine labore cognoscendi, nè perpetuò ad Indicem recurrere sit necesse: nihil prius in votis fuit, quam ut in gratiam Tironum, apud nos huic legali studio operam dantium, typis nostris recusum omnium manibus tereretur. *V-*

A 2

cogno-

cognoscendique libros ac titulos se exercuerit, ubi didicerit, quam aptè singula partes, liber libro, titulus titulo cohaereant.

Adjunximus, qui dicto Memoriali neceiebantur, versus aliquot, quibus Codicis Iustiniani Rubricæ ferè omnes indigetantur & comprehenduntur: item Leges memoriales, collectore Ern. Cothmanno auctore: hisque insuper adjecimus Leges selectiores Everardi Præsidis. Et ne quid deesset, damus hîc quoque Indicem absolutum Titulorum sive Rubricarum Iuris universi, Pontificij ac Cesarei, quem quisque semper ad manum habere possit, si fortè Memoriale nondum ita familiare illi sit, ut aliter Legem oblatam indagare & invenire queat. Vale, cupide Legum studiose, & laborem atque industriam hanc nostram boni consule.

MEMO-

MEMORIALE JURIDICUM

Pandectarum, seu Digestorum.

PANDECTARVM nomen Græcum à πᾶν totum, & δέχομαι; DIGESTORVM Latinum est. Illud à materia, quod disputationes veterum J. C. quæ quidem usum in præsentiarum habent, hic liber contineat omnes, l. 2. §. quod cælesti. C. De vet. jure enuclear. Hoc à forma, & digestionem, quod in ijs omne jus antiquum digestum sit.

Vulgò dividitur opus hoc Digestorum seu Pandectarum in partes tres, Digestum *Vetus*, *Infortiatum* & *Novum*. Quæ quidem distinctio, quamvis neque à Justiniano Imp. profecta, neque admodum apta aut concinna sit, commodioris tamen usus gratiâ recipi potest. Nominum ratio, maximè *Infortiati* incerta est, nè dicam barbara & solæca.

Alias duplex divisio est: alia Inartificialis, in quinquaginta libros æqualiter distributa: alia Artificialis, in partes septem, ad

A 3

nume-

numerorum naturam & harmoniam, non perperam, respectu habito. Numerus namque Septenarius, secundum Macrobius, perfectioni dicatus. Ad memoriae subsidium, quid singulae Partes contineant, & quot libris content, hi versus docebunt.

*Quinquaginta libros Pandectis Iustinianus,
Septenasque dedit Partes. Pars prima qua-
ternis*

*Prima libris claudit: septem altera conti-
ninet in rem*

*Iudicia: octonis dat credita tertia: quarta
Pignoribus dotes, connubia, tutelaque
Iungit, & his libris totidem implet: quin-
ta novenis*

*Testamenta aperit: sextam possessio ducit,
Octonisque libris: senos pars ultima volvit,
Instituens stipulatores, & crimina tractans.*

P A R S I.

*In libros divisa est quatuor, qui Graecè τὰ
ἀρχαία appellantur, id est, primaria quæ-
dam, & velut, principia. Quia prout hi
libri nihil ante se habent, ita sequentibus
intelligendis, tamquam sua principia con-
clusionibus, sunt necessarij.*

M E T H O D V S

in librum primum.

Primis quatuor Titulis copiosissimè divi-
na juris principia; tribus proximis, ho-
minum

minum status, tam absolutus quam respectivus; unico autem, qui est Titulus VIII. rerum exordia, tamquam dicendorum bases, continuò sunt tradita. Finalibus, post privatarum personarum statum & œconomicam potestatem, mutabiles Magistratus & politica potestas (primus personarum progressus) ordinatur. Omnes, ad juvandam memoriam, subjectis continentur verbis.

1 2 3
Ius & origo patent, Leges quoque parte
priori.

4 5 6 7
Constituit, status, ac alienus adoptat &
8
est res.

9 10 11
Datque Senatores, Consul, Prætorius
12
urbis.

13 14 15
Sunt Quæstor, Prætor, Vigilum præfectus
habendi.

16
Officium pariter Proconsulis utile noscas.

17 18 19
Vult his Augusti Præses, vel Cæsaris addi.

20 21 22
Censor Alexandri: jus mandat, & adfi-
det indè.

A 4 Titu

Titulus 1. est De iustitia & Jure. 2. De origine Juris, &c. 3. De legibus, &c. 4. De constitutionibus Principum. 5. De statu hominum. 6. De his, qui sui, vel alieni juris sunt. 7. De adoptionibus, &c. 8. De divisione rerum, & qualitate. 9. De Senatoribus. 10. De officio Consulis. 11. De officio Præfecti prætorio. 12. De officio Præfecti urbi. 13. De officio Quæstoris. 14. De officio Prætorum. 15. De officio Præfecti vigilum. 16. De officio Proconsulis, &c. 17. De officio Præfecti Augustalis. 18. De officio Præsidis. 19. De officio Procuratoris Cæsaris, &c. 20. De officio Iuridici. 21. De officio ejus, cui mandata est jurisdictio. 22. De officio adfessorum.

IN LIBR. II.

Expositis libro superiore generibus omnibus & officiis magistratuum, instituitur tractatus de eorum jurisdictione, & ad eam pertinentibus libri hujus tribus prioribus Titulis. Nimirum De Jurisdictione, & ejus præparatione, tum circa judicem, tum circa litigantes, quo pacto scilicet judicia apud magistratum instituantur per in jus vocationem, editionemque actionis. Quandoque verò reus cum adversario suo, etiam viso libello, paciscitur, vel transigit, hinc duo postremi subjecti Tituli. Rubricæ ejusmodi.

I Est

1

2

Est jurisdictio jus statuens, Parte secunda.

3

4

5

*Si quis, dicens jus, vocat in jus, non
jerit, tunc*

6

Insuper lex, ut eant, qui sunt in jure vocati.

7

8

*Eximat hos nemo, quos leges sat dare
cogunt.*

9

10

11

Si noxalis agat, per quem fit cautio sisti.

12

13

14

15

Feriat, edendo, pactum, si transigat ullus.

*Titulus. 1. De jurisdictione. 2. Quod
quisque juris in alium statuerit, &c. 3. Si
quis jus dicenti non obtemperaverit, 4. De
in jus vocando. 5. Si quis in jus vocatus non
jerit, &c. 6. In jus vocati ut eant, &c. 7. Ne
quis eum, qui in jus vacabitur, vi eximat.
8. Qui satisfacere cogantur, &c. 9. Si ex
noxali causa agatur, &c. 10. De eo, per
quem actum erit, &c. 11. Si qui cautioni-
bus in judicio sistendi causa, &c. 12. De
feriis, &c. 13. De edendo. 14. De pactis.
15. De transactionibus.*

IN LIBR. III.

*In præcedenti, de Iudice, Actore & Reo,
in quibus judicium fundatur, dictum est:
hoc de personis accessorijs, quò earum ope
& consilio judicia, & dignius, & commo-
dius,*

A 5

dius,

10 MEMORIALE
dius exerceantur, l. 1. ff. De postul. l. 1.
9. 2. ff. De procurat agitur. Elenchus Ru-
bricarum hic est.

1 2 3 4
Postulat, infamat, procurat, nomine
terna.

5 6
Gesta negotia sunt his, atque calumnia
juncta.

Tit. 1. De postulando. 2. De his, qui
notantur infamia. 3. De procuratoribus,
& defensoribus. 4. Quod cujusque uni-
versitatis nomine, &c. 5. De negotijs ge-
stis. 6. De calumniatoribus.

IN LIBR. IV.

Restitutiones variae, adversus multipli-
ces captiones, conceduntur. Arbitria, qui-
bus judices exonerantur, declarantur. Po-
stremo, nautae, caupones, stabularij, quò se-
curius viatores, maximè litigaturi, recipian-
tur, à Præatore coercentur. Vnde.

1 2 3
Restituit quarta. metus, & dolus, &

4
minor hic sunt.

5 6 7 8
Deminuit, major, alienat, & arbiter hinc
est.

9
Nautae, caupones, stabularius abdita
reddant.

Tit.

Tit. 1. De integrum restitutionibus.
 2. Quod metus causa. 3. De dolo malo.
 4. De minoribus 25. annis. 5. De capite
 minutis. 6. Ex quibus causis majores 25.
 annis, &c. 7. De alienatione, judicii mu-
 tandi causa, facta. 8. De receptis, qui
 arbitrium receperunt, &c. 9. Nautæ, cau-
 pones, stabularij, ut recepta restituant.

P A R S II.

*De Iudiciis, in quibus plena causæ requi-
 ritur cognitio, tractat; septemque libros
 à quinto ad finem undecimi, continet.*

IN LIBR. V.

Postquam Parte præcedenti, in ipsis ju-
 diciorum præludijs, de actionis edi-
 tione, dictum: hoc libro, præcipuè
 Titulo primo, de utriusque cognitione,
 ut gradus deinceps in ipsa fiat judicia, dicere
 occipit. Hunc variæ, secundum modos
 varios, in rem actiones universales sequun-
 tur; hoc ordine:

¹ Iudicijs ² quarta: ex hæres quæritur,
³ petit hæres.

⁴ Si pars hæredis, ⁵ si possessoria poscat,

A 6

Iun-

Iungas hæredem fideicommissa petentem.

Tit. 1. De iudicijs, &c. 2. De inofficioso testamento. 3. De hæreditatis petitione. 4. Si pars hæreditatis petatur. 5. De possessoria hæreditatis petitione. 6. De fideicommissaria hæreditatis petitione.

IN LIBR. VI.

Singularum rerum petitiones exponit. Pro rerum autem ordine facilius accipiendo, sciendum est, Res in corporales & incorporales diuidi. In corporalibus, quoniam triplex consideratur dominium, directum, quasi dominium, & utile, ideò secundum hæc membra tria, tres hoc in libro enodantur actiones.

¹ Vindicat & ² *sexta tractans* de Publiciana.

³ Vectigalis ager, seu emphyteuticus *hic est*.

Tit. 1. De rei vindicatione. 2. De Publiciana in rem actione. 3. Si ager vectigalis, id est, emphyteuticiarius petatur.

IN LIBR. VII.

Incorporalium aliæ sunt servitutes personales, aliæ reales seu prædiales. Illæ, puta usufructus, usus & habitatio, his con-

continentur mnemonicis.

¹ Dans usufructum ² pars septima, crescere,

³ cedit.

⁴ Amittatur: res, quæ consumenda petatur. ⁵ ⁶

⁷ Dat servis operas habitatio, si cavet utens. ⁸ ⁹

Tit. 2. De usufructu, &c. 2. De usufructu adcrecendo. 3. Quando dies usufructus legati cedat. 4. Quibus modis usufructus, vel usus amittatur. 5. De usufructu earum rerum, quæ usu consumuntur, vel minuuntur. 6. Si usufructus petatur, &c. 7. De operis fervorum. 8. De usu, & habitatione. 9. Vusufructuarius quemadmodum caveat.

IN LIBR. VIII.

Istæ, videlicet reales, sunt urbanæ, aut rusticæ, hocce libro & ordine collocatæ.

¹ Vtere servitiis, octava parte locatis.

² Prædia dant ³ urbes & ⁴ rus, communia multis.

⁵ Ni mihi ⁶ servitium bene vindico, perdere possum.

Tit. 1. De servitutibus. 2. De servitutibus prædiorum urbanorum.

3- De

3. De servitutibus prædiorum rustico-
rum, 4. Communia prædiorum, &c. 5. Si
servitus vindicetur, &c. 6. Quemadmo-
dum servitutes amittantur.

IN LIBR. IX.

Damnorum actiones, veluti Pauperies,
Aquilæ, dejectum vel effusum, servorum
noxæ, quæ rebus inferuntur nostris, propo-
nuntur. Licet ex delicto nascentur, & sic
personales sint, quia tamen rerum damna
persequuntur, merito antecedentibus sunt
connexæ.

¹ Quadrupedem dat nona, sed Aquilam
quoque legem. ²

³ Effundunt multi, multis datur actio
noxæ. ⁴

Tit. 1. Si quadrupes pauperiem fecisse
dicatur. 2. Ad legem Aquilam. 3. De his,
qui effuderunt, vel dejecerunt. 4. De noxa-
ibus actionibus.

IN LIBR. X.

Post merè reales, personales, & eis con-
iunctas actiones, mixtæ divisorie hoc loco
existunt reservatæ His actio ad exhiben-
dum, personalis, in rem scripta, l. 3. §. est au-
tem personalis. 3. cum §. seq. ff. Ad exhib.
appensa. Quamvis ea rei vindicationis sit
præ-

JURIDICVM. 15

præparatoria, quia tamen in aliis quoque, de quibus actum, locum habet, hucusque dilata fuit.

¹ ²
In decima fines regis, at erciscere fas est.

³
Divisis tandem communibus, exhibeamus.

⁴
Tit. 1. Finium regundorum. 2. Familiæ erciscundæ. 3. Comuni dividundo. 4. Ad exhibendum.

IN LIBR. XI.

Præfatorum supplementum & accessio est. Titulus primus Titulum de Judiciis: secundus, itemque sextus, supradictas actiones mixtas; tres proximi, damna spectant. Post res verò prophanas, duo subjiciuntur Tituli de religiosis.

¹ ²
Vndecimâ judex interrogat: itur ad ipsum.

³ ⁴ ⁵
Servos corrumpunt, fugitivos, alea, menfor.

⁷ ⁸
Funera cum sumptu debes inferre sepulchro.

Tit. 1. De interrogationibus in jure faciendis.

ciendis, &c. 2. De quibus rebus ad eundem judicem eatur. 3. De servo corrupto. 4. De fugitivis. 5. De aleatoribus. 6. Si menfor falsum modum dixerit. 7. De re-
ligiosis & sumptibus funerum, &c. 8. De mortuo inferendo, & sepulchro ædificando.

P A R S III.

Octo habet libros; appellatur universali appellatione, De rebus creditis sicut præcedens, De judiciis.

I N L I B R. XII.

Obligations hic simul cum actionibus ambulantes, in suas partes, quæ ex suis colliguntur titulis, partiendæ sunt. Actiones pariter, juxta orationis ligatæ præscriptum, enumerandæ.

¹ Res credit, ² jurans, ³ in litem, ⁴ pars duodena.

⁴ Condico ob causam: ⁵ cui turpis causa superfit.

⁶ Ac indebita, ⁷ si sint, condices sine causâ.
Tit. 1. De rebus creditis, &c. 2. De rejurando, &c. 3. De in litem jurando.
3. De conditione causa data, causa non secuta. 5. De conditione ob turpem, vel injustam

justam causam. 6. De condictione indebiti.
7. De condictione sine causa.

I N L I B R. X I I I.

Absolutis condictionibus ordinariis, quædam irregulares traduntur. Obligationibus principalibus alia generalis accessoria, videlicet de constituta pecunia, subjicitur. Actiones, tam directæ quàm contrariæ, Commodati & Pignoratitia (quæ re contrahuntur etiam) hunc librum terminant.

¹ Tredecimam ² furti & legis conditio
tangit.

³ Tritica ⁴ dant ⁵ loca certa, statuta pecunia
si sit.

⁶ Commoda ⁷ cum reliquis dabit actio pignoris
ampla.

Tit. 1. De condictione furtiva 2. De condictione ex lege. 3. De condictione triticaria. 4. De eo, quod certo loco dari oportet. 5. De pecunia constituta. 6. Commodati, vel contrà. 7. De pignoratitia actione, vel contrà.

Duobus libris sequentibus, actiones sunt digestæ, quibus eorum, qui in nostra sunt potestate, dominica vel patriæ, convenimur nomine.

I N

HOc, pro negotiatione maritima, terrestri, item peculiari, proponuntur. Tituli Ultimi duo de proprio quodam filiorum familiarum edisserunt jure :

¹   ²   ³
Exercet jactum : *bis septima*, & *institor*
hic est.

⁴   ⁵
Actio, *que tribuit, patet, ac aliena potestas.*

⁶
Ne dentur natis, Macedonia lex vetat ipsa.

Tit. 1. De exercitoria actione. 2. De lege Rhodia de jactu. 3. De institoria actione. 4. De tributoria actione. 5. Quod cum eo, qui in aliena potestate est, negotium gestum esse dicetur. 6. De Senatus-consulto Macedoniano.

IN LIBR. XV.

Hujus verò Tituli omnes, tam servis, quam filiis familias sunt communes :

¹
In decima quinta describo peculium &

²
annum.

Post

3

4

Post de in rem verso quod jussu *jungere*
fas est.

Tit. 1. De peculio. 2. Quando de pe-
culio actio annalis est. 3. De in rem verso.
4. Quod jussu.

IN LIBR. XVI.

Expedito jure singulari filiorumfami-
lias; jus singulare, de foeminarum inter-
cessionibus adjicitur. Rubrica, de compen-
sationibus, depositi titulum, propter depo-
siti privilegium, cui compensatio objici ne-
quit, *l. fin. C. de compensat.* antecedit.

1

In sexta decima mulier lex Vellejana.

2

3

Compensare vetans leges si depositum
sit.

Tit. 1. Ad Senatus consultum Velleja-
num. 2. De compensationibus. 3. Depo-
siti vel contra.

IN LIBR. XVII.

Haftenus obligationes, quæ re contra-
huntur: Restant illæ, quæ consensu; in-
ter quas, ob fidei excellentiam, Mandatum
& Societas præmittuntur.

Septima

⁴ *Septima post decimam*, ² *mandatum. pro socio dat.*

Tit. 1. Mandati. 2. Pro socio.

IN LIBR. XVIII.

Pluribus, tertia species, frequentissimus ille & usu quotidianus Emptionis & Venditionis contractus, juxta subjectorum seriem, disponitur:

¹ *Octava decima tibi* ² *vendo*, diem adji-
ciendo.

³ *Committens.* ⁴ *hæres vendit.* ⁵ *rescindo.* ⁶ *periculum.*

⁷ *His exportandos debes adjungere servos.*
Tit. 1. De contrahenda emptione, &c. 2.
De in diem additione. 3. De lege commis-
soria. 4. De hæreditate, vel actione ven-
dita. 5. De rescindenda venditione, &c.
6. De periculo, & commodo rei vendita.
7. De servis exportandis.

IN LIBR. XIX.

Actiones empti & venditi, ex prædicto
contractu descendentes, hic liber primum.
Deinde, quartam speciem locationem &
con-

Conditionem. Tertiò, contractibus explicatis nominatis, innominatos: veluti, cum res æstimata vendenda datur; cum species ad speciem permutatur, continet. Postremò varios contractus innominatos, ex quibus speciales vel generales in factum, & præscriptis verbis oriuntur actiones, declarat methodo tali.

¹ Emptum ² post ³ decimam nona locat. æstimat
actor

⁴ Res permutatas. ⁵ præscriptis addito Ver-
bis.

Tit. 1. De actionibus empti & venditi.
2. Locati, conducti. 3. De æstimatoria.
4. De rerum permutatione. 5. De præscri-
ptis verbis; &c.

P A R S I V.

Octo suscipiens libros, totius compositionis
ὀμφαλ. seu umbilicus existit. Vnde, ut
inter tres præcedentes, & tres sequentes
medius est: sic ea quoque quæ mediæ sunt
cognitionis, continet. Primi tres libri, &
ad judicia, & ad res creditas, referuntur.
Tres sequentes, nuptias, ex quibus consan-
guinitates & affinitates descendunt, qua-
rumque intuitu, hereditatum per gradus fit
delatio, præponunt. Duo reliqui tutorum
& curatorum potestatem explanant, Hæc
partim

22 MEMORIALE
partim est privata, ut parentum & domi-
norum, partim publica, sicut alia munera,
de quibus infra.

IN LIBR. XX,

Hic liber singularis, ad formulam hypo-
thecariam, in sex partitus est titulos, hoc
stylo ligatos:

I
Pignora pars vicena tibi dabit ac hypo-
thecas.

2 3
Post pignus tacitum. sunt quæ res, qui

4
potiores.

5 6
Distrahitur pignus, tandem quoque solvi-
tur illud.

Tit. 1. De pignoribus, & hypothecis, &c.
2. In quibus causis pignus, vel hypotheca
tacite contrahitur. 3. Quæ res pignori, vel
hypothecæ datæ, obligari non possunt. 4.
Qui potiores in pignore, vel hypotheca ha-
beantur, &c. 5. De distractione pignorum,
&c. 6. Quibus modis pignus vel hypotheca
solvitur.

IN LIBR. XXI.

Cum vitia rerum creditarum, præcipue
emptarum, arguuntur, de ædilitio edicto,
red-

redhibitoria actione, & quantò minoris, Item contra venditorem de evictione, quando tertius aliquis, rem emptam ab emptore per judicem recuperat, evincitque, agitur. At venditori evincere volenti exceptio rei venditæ & traditæ opponitur.

¹
Edictum ædilis *tractat vicefima prima.*

² ³
Evincam. Si res, quæ venditur, exci-
piatur.

Tit. 1. De ædilitio edicto, & redhibi-
tione, & quanti minoris. 2. De evictioni-
bus, &c. 3. De exceptione rei venditæ &
traditæ.

IN LIBR. XXII.

Liber hic hucusque propterea asservatus,
siquidem utrique parti præcedenti commu-
nis est, ubi frequens est quæstio de accessio-
nibus, veluti de usuris & fructibus & causis.

¹ ² ³
Usuras, fœnusque, probat, *vicena se-
cunda.*

⁴ ⁵ ⁶
Instruit, & testes *simul ignorantia du-
plex.*

Tit. 1. De usuris, &c. 2. De nautico fœno-
re, 3. De probationibus, &c. 4. De fide in-
strumentorum, &c. 5. De testibus, 6. De
juris & facti ignorantia.

IN

Liber hic primus est hujus tomi partis secundæ, quæ à Justiniano, *Volumen tripartitum de dotibus*, appellata, sequentibus compositis rubricis. Et quia dos non est sine matrimonio ejusque causâ dotes constituuntur, hinc de eo subiicitur, & negotiis ad illud pertinentibus.

¹ De sponfalibus ² & ritu docet ante *suprema*.

³ Jus, ⁴ pactum, ⁵ fundus dotalis *jungitur istis*.

Tit. 1. De sponfalibus, 2. De ritu nuptiarum, 3. De jure dotium, 4. De pactis dotalibus. 5. De fundo dotali.

IN LIBR. XXIV.

Alter hic est, qui & ultimus Digesti veteris, quod sequens innuit carmen.

¹ *Ultima* conjugibus donat, ² divortia *tangens*.

³ Quando conjugio dos est repetenda *soluta*.

Tit. 1. De donationibus inter virum & uxorem, 2. De divortiis, & repudiis, 3. Soluta matrimonio dos quemadmodum petatur.

IN

IN LIBR. XXV.

Tertius, qui initium est Digesti infortiati, tractat de retentionibus seu reputationibus, quæ dotis repetitioni apponi solent. Quod referuntur impensæ in res dotales factæ, res amotæ, liberi; & his conclusus est Titulus:

I

2

Impensas dotis, res amotas, *dabo primæ.*

3

4

Agnosco, ventrem, ventris *quoque* nomine mitto.

6

Nomine si ventris mulier, de concubitu fit.

7

Tit. 1. De impensis in res dotales factis, 2. De actione rerum amotarum, 3. De agnoscendis, & alendis liberis, &c. 4. De inspiciendo ventre, &c. 5. Si ventris nomine mulier in possessione, calumniæ causa, esse dicatur, 7. De concubinis.

IN LIBR. XXVI.

Partis est tertiæ exordium, geminum volumen de Titulis & curationibus completens. Cum superius de matrimoniis sit dictum, ex quibus soboles procreata plerumque

B

que

que parentibus orbata relinquitur, rectissime hic locus postulat, ut eisdem tutores & curatores constituentur. Spectat autem tutelæ vel curationis gestio ad quasi contractus, de quibus recte sequitur post judicia, quæ ex contractibus dantur.

¹ *Dat tibi tutelas, etiam testando secunda.*

³ *De confirmanda, de legitimis, dare possunt.*

⁶ *Tutores videas hic, qui petat, atque ministret.*

⁸ *Author, & ex facto, de suspectis sociabant.*

Tit. De tutelis, 2. De testamentaria tutela, 3. De confirmando tutore, vel curatore, 4. De legitimis tutoribus, 5. De tutoribus & curatoribus datis ab his, qui jus dandi habent, & qui, & in quibus causis specialiter dari possunt, 6. Qui petant tutores, &c. 7. De administratione & periculo tutorum, &c. 8. De autoritate, & consensu tutorum & curatorum, 9. Quando ex facto tutoris, &c. 10. De suspectis tutoribus, &c.

I N

Constare hunc totidem, quot præcedens,
Titulis, ex suppositis liquet. Qui ferè, ex-
ceptis duobus prioribus, ad actiones pupil-
lares pertinent.

1

2

Excusat pars terna, hinc educat, & ra-

3

tiones.

4

5

6

Utile, pro tutore gerit, falsus quoque

7

mandat.

8

Atque magistratus tenet, & de rebus

9

eorum.

10

Iura dari suadent curatorem furioso.

Tit. 1. De excusationibus, 2. Ubi pupil-
lus educari, &c. 3. De tutelis & rationibus
distrahendis, &c. 4. De contraria tutelæ, &
utili actione, 5. De eo, qui pro tutore, pro-
ve curatore negotia gessit, 6. Quod falso tu-
tore, negotia gestum esse dic. &c. 7. De fi-
dejussoribus, mandatoribus, &c. 8. De
magistratibus conveniendis, 9. De rebus
eorum, qui sub tutela, vel cura sunt, &c.
10. De curatoribus furioso, & aliis extra
minores dandis.

P A R S V.

Expeditis viventium actibus, actuum morientium congruè in novem libris, in tres compositiones divisus, sit disquisitio. Nam tota hæc quinta pars pertinet ad successionem ex testamento.

I N L I B. XXVIII.

Prima pars est duobus circumscripta libris. Prior, de paganorum testamentis, eorumque solemnitatibus; in octo infra collocatos fractus titulos tractat.

¹ Quarta testatur. ² sed ³ posthumus ⁴ irrita delet.

⁵ Hæredes statuo, vulgares substituendo. ⁶

⁷ Conditio instituit : post & sunt libera ⁸

jura.

Tit. 1. Qui testamenta facere possunt, &c. 2. De liberis & posthumis, &c. 3. De injusto, rupto & irritato facto testamento. 4. De his quæ in testamento delentur, &c. 5. De hæredibus instituendis, 6. De vulgari & pupillari substitutione, 7. De conditionibus institutionum, 8. De jure deliberandi.

I N

IN LIB. XXIX.

Posterior, de testamentis militum: Deinde de utriusque speciei effectibus. In calce, de codicillis agens, septem continetur rubricis:

1 Miles testator, *in quinta* acquirit & hæres. 2

3 Dein apperire docet: quis omittens Syllanianum. 4

5 Si quis testari prohibet: jus codicis addat. 6 7

Tit. 1. De testamento militis 2. De acquirenda, vel omittenda hereditate, 3. Testamenta quemadmodum aperiantur, &c. 4. Si quis omissa causa testamenti, ab intestato vel alio modo possideat hæred. &c. 5. De Senatus-consulto Syllaniano, &c. 6. Si quis aliquem testari prohibuerit, &c. 7. De jure codicillorum.

Pars secunda, de legatis & fideicommissis, quorum successio singularis, (de universali supra) tractat, &c in quinque distributa libros. Tres priores in genere de legatis loqui incipiunt.

Hic autem, ut plurimum, de rebus, quæ
relinquuntur, disponit; & nominatur com-
muniter in allegatione de legatis primo, se-
cundum versum:

*Sextus dat primo legata notanda li-
bello.*

Tit. unic. de legatis & fideicommis-
sis, 1.

I N L I B. X X X I.

Prout hic, de personis; tam testatorum,
quam legatariorum, passim agit.

*Septimus inde liber tractat legata se-
cundo.*

Tit. unic. de legatis, & fideicommis-
sis, 2.

I N L I B. X X X I I.

De idonea rerum & verborum designa-
tione, sub qua relinquuntur, hic loquitur.

*Ter quoque legata notat octavus liber
ipsa.*

Tit. unic. de legatis & fideicommis-
sis, 3.

I N L I B. X X X I I I.

Hoc & sequenti libro agitur de certis le-
gatis, in quibus specialia & propria quædam
obti-

obtinere: ut præsens liber, quomodo res incorporeæ legentur, in specie magis explicat per subjectos Titulos.

1. Annua nona tenet usumfructum quoque legat.

3. 4. 5. Servitium. dos hîc legantur, & optio, vinum.

7. 8. Instructus fundus: sunt & legata peculi.

9. Additur his legata rubris penus, atque supellex.

10. Tit. 1. De annuis legatis. &c. 2. De usu & usufructu: &c. 3. De servitute legata. 4. De dote prælegata 5. De optione vel electione legata, 6. De tritico, vino, vel oleo legato. 7. De instructo fundo, vel instrumento legato. 8. De peculio legato. 9. De penu legata. 10. De supellectile legata.

IN LIBR. XXXIV.

Hoc libro usque ad Tit. quintum pergit docere quid certis rerum legatarum nominibus contineatur; & quomodo legata relinquuntur; ac deinceps qualiter amittantur.

¹
Ac decima legas parte alimenta, vel

²
aurum.

³ ⁴ ⁵ ⁶
Liberat, ac adimit. dubiis. quæ nomine
pœnæ.

⁷ ⁸
Norma Catonis habet pro non scriptis,

⁹
quibus aufert.
Tit. 1. De alimentis, vel cibariis legatis.
2. De auro, argento, mundo, &c. 3. De
liberatione legata 4. De adimendis, vel
transferendis legatis, &c. 5. De rebus du-
biis, 6. De his, quæ pœnæ causa relinquan-
tur. 7. De regula Catoniana. 8. De his quæ
pro non scriptis habentur 9. De his, quæ ut
indignis auferuntur.

IN LIB. XXXV.

Initium est partis tertiæ, qua de legato-
rum & fideicommissorum docemur accessio-
riis; & quidem hoc libro agit, de conditio-
nibus legatorum, deque demonstrationibus
causis & modis.

¹
Conditio undecimâ monstratur. lex quæque

²
falcans.

Si

3

Si cui plus fuerit legatum quam licitum sit.

Tit. 1. De conditionibus, & demonstrationibus, &c. 2. Ad legem Falcidiam. 3. Si cui plus quam per legem Falcidiam licuerit, legatum esse dicetur.

I N L I B. XXXVI.

Sicut legatis modum fecit lex Falcidia, ita fideicommissis Senatusc. Trebellianum & Pegasianum: cæteris Titulis agitur conjunctim de legatis.

1

2

Est Trebellius, atque dies cedit duodenâ.

3

4

Ut pro legatis caveat, legataque servet.

Tit. 1. Ad Senatusconsultum Trebellianum, 2. Quando dies legatorum, vel fideicommissorum cedat, 3. Ut legatorum, seu fideicommissorum servandorum causa caveatur, 4. Ut in possessione legatorum, vel fideicommissorum servandorum causa efficeat.

P A R S VI.

Atque ita quidem jure civili ex ultimis voluntatibus successiones debentur & petuntur. Cæterum jure prætorio eadem dantur ac petuntur, petitis ac datis bonorum possessionibus. De quibus deinceps.

B. §

I N

Bonorum autem possessiones, ex variis conceduntur causis, tum ex testamento, tum etiam ab intestato. Quod quindecim hisce significatur rubricis.

¹
Tertia post decimam est possessio parte bonorum.

²
Si tabulae extabunt, mutus bona possidet

³
infans.

⁴
Præteritis contra tabulas possessio cedit.

⁵ ⁶ ⁷
Legatus præstans, bona, dotem confero

⁸
ventri.

⁹ ¹⁰
De coniungendis. edictum Carbo notavit.

¹¹
Vult bona possessor tabulas retinere secundum.

¹² ¹³
Quando parens laxat, ex milite. jura

¹⁴
patroni.

Obsequium nati debent præstare pa-

¹⁵
renti.

Tit.

Tit. 1. De bonorum possessionibus 2. Si tabulæ testamenti extabunt. 3. De bonorum possessione, furioso; infanti, &c. 4. De bonorum possessione contra tabulas, 5. De legatis præstandis, &c. 6. De collatione bonorum. 7. De dotis collatione. 8. De ventre in possessionem mittendo, &c. (*Nota titularum transpositionem*) 9. De coniungendis cum emancipato liberis ejus. 10. De Carboniano edicto. 11. De bonorum possessionibus secundum tabulas. 12. Si à parente quis manumissus sit. 13. De bonorum possessione ex testamento militis. 14. De jure patronatus. 15. De obsequiis parentibus & patronis præstandis.

IN LIB. XXXVIII.

Materiam in præcedenti, assumptam continuando, titulis hisce concluditur septendecim.

1

2

Libertorum sunt operæ. & bona parte suprema.

3

4

5

Urbi, libertos assignas, fraude patroni.

Si nullæ extabunt tabulæ, datur unde-

6

que liber.

7

8

9

Legitimus, cognatus, adhuc succedo, gra-

10

duſque.

B 6

Unde

II

12

13

Unde vir atque uxor, miles, non competit omni.

14

15

16

Lex dat, & ordo, suis addatur Ter-

17

tullianum.

Tit. 1. De operis libertorum. 2. De bonis libertorum. 3. De libertis universitatum. 4. De assignandis libertis. 5. Si quid in fraudem patroni factum sit. 6. Si tabulae testamenti nullae extabunt, unde liberi. 7. Unde legitimi. 8. Unde cognati. 9. De successorio edicto. 10. De gradibus, &c. 11. Unde vir & uxor. 12. De veteranorum & militum successione. 13. Quibus non competit bonorum possessio. 14. Ut ex legibus, Senatusve consultis possessio detur. 15. Quis ordo in possessionibus fervetur. 16. De suis, & legitimis hæredibus. 17. Ad Senatus-consultum Tertullianum, &c.

IN LIB. XXXIX.

Hic vulgò statuitur exordium Digesti Novi, & proponuntur partim, ea remedia seu cautiones Prætoris quibus futuris rerum damnis (De præteritis, supra libro nono,) prævisum fuit; partim donationum simplicium & mortis causâ liberalitatibus deputatis.

Prima

1

2

*Prima novum dat opus pars infectum
damnum.*

3

*Hinc arcetur aqua pluvialis. de Pu-
blicanis.*

5

6

Donatis. causâ mortis donatio subfit.

*Tit. 1. De operis novi nuntiatione. 2. De
damno infecto, &c. 3. De aqua, & aquæ
pluviæ arcendæ. 3. De publicanis, &c. 5. De
donationibus. 6. De mortis causâ donatio-
nibus. & capionibus.*

IN LIB. XL.

*Hactenus donationes. Sequuntur liber-
tates, quæ communiter etiam inter vivos,
& in ultimis voluntatibus relinquuntur ser-
vis. Partes duæ. Prior ad libertatis acqui-
sitionem, qua de judicibus liberalia multifa-
riam existunt. Altera ad causas liberales,
quibus, vel conservatur, vel amittitur,
pertinet.*

1

2

*Parte, manumissi sunt & vindicta, se-
cunda.*

3

4

*Urbica mancipia. per testamenta re-
laxas.*

Lege-

⁵
Legeque commissas libertates, & ad-
⁶
emptas.

⁷ ⁸ ⁹
Inde statu liber. veniens, non liberat,
¹⁰
aurum.

¹¹ ¹² ¹³
Natali. causa. non proclamare licebit.

¹⁴ ¹⁵ ¹⁶
Ingenuus defunctus erit. collusio tecta.
Tit. 1. De manumissionibus. 2. De ma-
numissis vindicta. 3. De manumissionibus,
quæ servis ad universitatem pertinentibus
imponuntur. 4. De manumissis testamento.
5. De fideicommissariis libertatibus. 6. De
ademptione libertatis. 7. De statu liberis.
8. Qui sine manumissione ad libertatem
perveniunt. 9. Qui & à quibus manumissi
liberi non fiunt, &c. 10. De jure aureorum
annulorum. 11. De natalibus restituendis.
12. De liberali causa. 13. Quibus ad li-
bertatem proclamare non licebit. 14. Si
ingenuus esse dicetur. 15. Ne de statu de-
functorum post quinquennium quærat. 16. De collusione detegenda.

IN LIBR. XLI.

Post universales acquirendi modos, hic
singulares, tam naturales, quàm civiles;
tam

tam dominii, quàm possessionis, decem titulis congestis continentur.

¹ ²
Tertia pars querit, possessa, usucapienda.
³

⁴ ⁵ ⁶
Solvit emens. hæres tribuit. donata.
⁷
relicta.

⁸ ⁹ ¹⁰
His pro legato. pro dote. suo, super addas.

Tit. 1. De acquirendo rerum dominio.
2. De acquirenda, vel amittenda possessione. 3. De usurpationibus & usucapionibus. 4. Pro emptore. 5. Pro hærede, vel pro possessore. 6. pro donato. 7. pro derelicto. 8. pro legato. 9. pro dote. 10. pro suo.

IN LIB. XLII.

Cùm per sententiam, secutâ missione & traditione, acquiratur quoque dominium, §. fin. Inst. De officio judic. optimo jure Res judicatae, earumque executiones (vel, quod perinde est, debitoris confessio, bonorum cessio.) proximè præcedenti conjunguntur.

¹ ² ³
Judicat & quarta, confessus, cedit,
⁴
eatur.

Judex

⁵ Judex est auctor, ⁶ cum privilegia credit.

⁷ ⁸ ⁹ Separo, curator, in fraudem facta re-
solvo.

Tit. 1. De re judicata, &c. 2. De conf-
fessis. 3. De cessione bonorum. 4. Quibus
ex causis in possessionem eatur, 5. De re-
bus autoritate judicis possidendis, &c.
6. De privilegiis creditorum. 7. De separa-
tionibus. 8. De curatore bonis dando.
9. Quæ in fraudem creditorum facta sunt,
ut restituantur.

I N L I B. X L I I I.

Superius de plena proprietatis cognitio-
ne: modò de possessionis summaria disse-
rit: Et post actionum genera, interdicta,
ad dominia & hominum negotia pertinen-
tia, triginta tribus conglomerata rubricis
complectitur.

¹ ² ³ Interdicta, bona, legataque *quinta no-*
tabit.

⁴ ⁵ ⁶ Ne vis. de tabulis. sacer & loca pu-
⁸ blicus, *hic sunt.*

⁹ ¹⁰ ¹¹ ¹² Post fruitur, reficit de fluminibus prior

¹³ æstas.

Navi-

14 15 16 17
 Navigat. & ripa, de vi, sic possideatis.

18 19
 Estque superficies. iter actus quoti-
 20
 diana.

21 22 23
 Istis, de rivis, addas, de fonte cloacis.

24 25 26
 Quod vi, clamve. remitto. precaria, cæ-
 27
 ditur arbor.

28 29 30
 Glans. & liber homo salus exhibeatur.

31
 utrubi.

32
 Cum de migrando. jungatur,

33
 Salvia dictum.

Tit. 1. De interdictis, &c. 2. Quorum bonorum. 3. Quod legatorum. 4. Ne vis fiat ei, qui in possessionem missus erit. 5. De tabulis exhibendis. 6. Ne quid in loco sacro fiat. 7. De locis, & itineribus publicis. 8. Ne quid in loco publico, vel itinere fiat. 9. De loco publico fruendo. 10. De via publica & si quid in ea factum esse dicatur. 11. De via publica, & itinere publico reficiendo. 12. De fluminibus, &c. 13. Ne quid in flumine publico fiat, quo aliter

aliter aqua fluat, atque uti priore æstate
fluxit. 14. Ut in flumine publico navigare
liceat. 15. De ripa munienda. 16. De vi,
& de vi armatâ. 17. Uti possideris. 18. De
superficiebus. 19. De itinere, actuque pri-
vato. 20. De aqua quotidiana & æstiva.
21. De rivis. 22. De fonte. 23. De cloa-
cis. 24. Quod vi, aut clam. 25. De remis-
sionibus. 26. De precario. 27. De arbori-
bus cædendis. 28. Deglande legenda. 29.
De homine libero exhibendo. 30. De liberis
exhibendis, &c. 31. De utrubi. 32. De mi-
grando. 33. De Salviano interdicto.

IN LIB. XLIV.

Hæc de actionibus, & interdictis: Ex-
ceptiones, quæ veluti reorum actiones, ju-
dicum quoque cognitionem requirunt, l. 1.
ff. De except. succedunt. Titulus finalis, tam
præcedentium, quam sequentium, com-
munia & generalia, ad specierum cogniti-
onem & facilem explicationem, necessaria,
exponit.

¹ Excipio ² sexta ³ res iudicio. tempora scri-
bens.

⁴ Sunt ⁵ dolus. & ⁶ iurans. ⁷ lites. ac actio
iuncta.

Tit. 1. De exceptionibus, præscriptio-
nibus & præjudiciis. 2. De exceptione rei
judi-

judicata. 3. De diversis temporalibus præ-
scriptionibus, &c. 4. De doli mali, & me-
tus exceptione. 5. Quarum rerum actio non
datur. 6. De litigiis. 7. De obligationi-
bus, & actionibus.

P A R S VII.

*Ea, quæ prius inchoata sunt omnia, sex for-
matis libris, perficit.*

IN LIBR. XLV.

U^Ndè hic, examinatis juris gentium obligationibus, stipulationes, jure civili, ad eas confirmandas, introductæ, tractantur.

1   2   3

Septima, verba. duo. *tradi*t seruo stipu-
lanti.

Tit. 1. De verborum obligationibus.
2. De duobus reis constituendis. 3. De stipulatione fervorum.

IN LIBR. XLVI.

Modi varii, quibus obligatio quævis creatur, explicantur. Hos prætoriae sequuntur stipulationes, Tituli tales :

1
Parte fidejussor patet octava, novo,
3
solvo.

Ac-

4 5 6 7 8
 Acceptat. prætor. salvam. solvi. ratam
 haberi.

Tit. 1. De fidejussoribus, & mandato-
 ribus. 2. De novationibus & delegacioni-
 bus. 3. De solutionibus. 4. De accepta-
 tionibus. 5. De stipulationibus prætoriis.
 6. Rem pupilli, vel adolescentis salvam fo-
 re. 7. Judicatum solvi. 8. Ratam rem ha-
 beri, & de ratihabitione.

*Haftenus de obligationibus ex contractu. Duo-
 bus succedentibus (terribiles dicti, quod
 omnem severitatem, pœnarumque atrocita-
 tem continent. §. 8. const. de confir. ff. ad
 Senat.) de iis, quæ ex delictis nascuntur agi-
 tur.*

IN LIBR. XLVII,

Delicta verò, aut sunt privata, qui ad
 privatorum injuriam, & vindictam perti-
 nent, de quibus hic:

1 2 3
 Delictum. furtum. tignum. pars nona
 tenebit.

4 5 6
 Liber erit. caupo, si furta familia fecit.

7 8 9
 Furtim cæsa. bona & rapti. tum incendio.

10
 libellos.

Crimi-

11 12 13

Criminibus. violant. & concutiunt. &

14

abactor.

15

16

17

Dum prævaricor. atque; recepto. bal-

18

nea. frangis.

19

20

Expilat hæres. quòd crimine stellio fallit.

21

22

23

Terminus. illicita collegia. dat popularis.

Tit. 1. De privatis delictis. 2. De furtis.

3. De tigno juncto. 4. Si is, qui testamento liber esse jussus erit, &c. 5. Furti adversus

nautas, caupones, stabularios. 6. Si fami-

lia furtum fecisse dicetur. 7. Arborum fur-

tim cæsarum. 8. De vi bonorum raptorum,

&c. 9. De incendio, ruina, naufragio, &c.

10. De injuriis, & famosis libellis. 11. De

extraordinariis criminibus. 12. De sepul-

chro violato. 13. De concussionibus. 14.

De abigeis. 15. De prævaricatione. 16. De

receptatoribus. 17. De furibus, balneariis.

18. De effractoribus, & expilatoribus.

19. Expilatæ hæreditatis. 20. Stellionatus.

21. De termino moto. 22. De collegiis

& corporibus. 23. De popularibus actioni-

bus.

IN

Aut publica, quæ ob id, quod ad Reip.
exemplum & vindictam pertineant: publica
quæstione inquiruntur & cognoscuntur.

¹
Publica judicia, *decima sunt parte nota.*

² ³ ⁴
Accusans. custos. & majestatis amator.

⁵ ⁶ ⁷
Punit adulterium. Vis publica. priva que

⁸
fica.

⁹ ¹⁰ ¹¹
Pompea de falsis, lex Julia de repe-
tundis.

¹² ¹³
Curior ac annona fuit. si sacra peculor.

¹⁴ ¹⁵ ¹⁶
Ambitus admittit. plagiaria. Turpilianum.

¹⁷ ¹⁸
Sæpe requiro reos. quos quæstio. pœ-

¹⁹
naque mulctant.

²⁰ ²¹ ²²
Damnabo. mortem deportatis. dabo

²³
passos.

²⁴
His punitorum conjungo cadavera tan-
dem.

Tit. 1. De publicis judiciis. 2. De actu-
fatio-

fationibus, &c. 3. De custodia, &c. 4. Ad legem Juliam Majestatis. 5. Ad legem Juliam de adulteriis coërcendis. 6. Ad legem Juliam de vi publica. 7. Ad legem Juliam de vi privata. 8. Ad legem Corneliam de sicariis, &c. 9. Ad legem Pompejam de parricidiis. 10. Ad legem Corneliam de falsis, &c. 11. Ad legem Juliam repetundarum. 12. Ad legem Juliam de annona. 13. Ad legem Juliam peculatus, & de sacrilegiis, &c. 14. De lege Julia ambitus. 15. De lege Fabia, de plagiariis. 16. Ad Senatus-consultum Turpillianum, &c. 17. De requirendis, &c. 18. De quæstionibus. 19. De pœnis. 20. De bonis damnatorum. 21. De bonis eorum, qui ante sententiam mortem sibi consciverunt, &c. 22. De interdictis, & relegatis, & deportatis. 23. De sententiam passis & restitutis. 24. De cadaveribus punitorum.

IN LIBR. XLIX,

Et hæc quidem de civilibus & criminalibus primæ instantiæ judiciis: Quibus ne quis injuria obruatur, inventum est appellationis contra sententias beneficium. Unde elegantissimus appellationum tractatus suum hic capit initium. Post illum jus Fisci explicatur. Quatuor ultimis, quæ de re militari reliqua sunt, traduntur.

Unde-

¹ Undecima appellat. ² quod non licet. & quis

³ & à quo.

⁴ Quando. ⁵ suscipiam. ⁶ dimittam. nilque

⁷ novabo.

⁸ Rescindit. ⁹ causas. ¹⁰ tutor. ¹¹ provincia,

¹² cogit.

¹³ Mors interveniat. ¹⁴ de fisci jure re-

¹⁵ versis.

¹⁶ Militat. ¹⁷ in castris quærit bona de Ve-

¹⁸ teranis.

Tit. 2. De appellationibus & relationibus. 2. A quibus appellare non licet. 3. Quis à quo appelletur. 4. Quando appellandum sit, & intra quæ tempora. 5. De appellationibus recipiendis, vel non. 6. De libellis dimissoriis, qui Apostoli dicuntur. 7. Nihil novari appellatione interposita. 8. Quæ sententiæ sine appellatione rescindantur. 9. An per alium causæ appellationum reddi possunt. 10. Si tutor, vel curator, vel magistratus creatus appellaverit. 11. Eum,

11. Eum, qui
fendi. 12. Ap
causam app
dente appell
De jure fisci
minuo rever
16. Dere
18. De ve

Haculqu
prie dicto, t
Hic ultimo
usque duc
bus inde,
ficiuntur.
maro, duc
logo,)
attrexi

Mario

Albis

Legi

Nur

11. Eum, qui appellaverit, in provincia defendi. 12. Apud eum, à quo appellatur, aliam causam agere compellendum. 13. Si pendente appellatione mors intervenerit. 14. De jure fisci. 15. De captivis, & de postliminio reversis, & redemptis ab hostibus. 16. De re militari. 17. De castrensi peculio. 18. De veteranorum privilegiis.

IN LIBR. L.

Hucusque de jure privato & publico propriè dicto, tam fiscali, quam militari, actum. Hic ultimus, res municipales, ad titulum usque duodecesimum, disponit. Sequentibus indè, extraordinariæ cognitiones perficiuntur. Postremò, toto opere consummato, duo tituli generales, (erudito epiloogo,) ad totum jus expositum spectantes, attexuntur, & Pandectas claudunt.

¹ Municipales. ² *estque* decurio, *parte* *suprema*.

³ Albis. ⁴ muneribus. ⁵ vaco. ⁶ jus immune *tenendo*.

⁷ Legatus. ⁸ civis. ⁹ decernit. ¹⁰ opus popolare.

¹¹ Nundina. ¹² pollicita. *varias dat* ¹³ *cognitiones*.

C

Sunt

14

15

Sunt Proxinetæ cauti. de censibus aucti.

16

17

Significata subit verborum. regula juris.

Tit. 1. Ad municipalem, & de incolis.
 2. De Decurionibus, & filiis eorum. 3. De
 albo scribendo. 4. De muneribus & hono-
 ribus. 5. De vocatione, & excusatione mu-
 nerum. 6. De jure immunitatis. 7. De le-
 gationibus. 8. De administratione rerum
 ad civitatem pertinentium. 9. De decretis
 ab ordine faciendis. De operibus publicis.
 11. De nundinis, 12. De pollicitationi-
 bus. 13. De variis, & extraordinariis co-
 gnitionibus, & si judex litem suam fecisse
 dicetur. 14. De proxenetis. 15. De censi-
 bus. 16. De verborum significatione. 17.
 De regulis juris.

F I N I S.

CODI-

CODICIS JUSTINIANI
R U B R I C Æ

FERMÈ OMNES,

Novem subjectis versibus comprehenduntur.

PRIMI LIBRI RUBRICÆ.

Pars prior *officia, leges & sacra*
docebit.

Officia, ¶ Tit. 26. De Officio præfecti orientis. 27. Officio præfect. præt. Afric. 28. Offic. præfect. urbi. 29. Offic. mag. mil. 30. Offic. quæstoris. 31. Offic. mag. Officiorum. 32. Offic. Comit. sacrar. largit. 33. Offic. Comit. rer. privatarum. 34. Offic. Comit. sacri palatii. 35. Offic. procons. & leg. & Offic. Com. sac. patr. 36. Offic. Com. Orient. 37. Offic. præfect. August. 38. Offic. Vicarii, 39. Offic. prætor. 40. Off. Præs. prov. 43. Off. præfect. vigil. 45. Offic. civilium Jud. 46. Offi. milit. Jud. 48. Offic. divers. Jud. 50. Offic. ejus qui vicem alicujus Jud. vel præsi. obtinet, 57. Offic. Jurid. Alexand.

C 2

Sacra

Leges, ¶ Tit. 14. De legibus & Constitutionibus Princip. 15. Mandat. princ. 16. Senatusconsult. 17. Veter. jure encle. 18. Juris & facti ignor. &c. Novo Cod. compo. Just. Cod. confirm. Emend. Inst. in principio.

Sacra, ¶ Tit. 1. De summa trinit. & fid. Cath. 2. Sacrosanct. Eccles. 3. Episcopis & Clericis 4. Episc. audient. 6. Ne sanc. bap. ite. *His jungantur illi qui faciunt contra sacra: Ut est titulus.* 16. De Hæreticis, 7. Apostat. 8. Nemini sig. Sal. 9. Judæis cœlicolis. 10. Ne Christianum Mancip. 11. L. Paga. & sacrif. 12. His qui ad eccles. confug. *Si quos titulos & hic & in sequentibus omiserimus, illos pro arbitrio suo, sub quo volet verbo, quilibet collocabit.*

II. LIB. RUBRICÆ.

Transigo, restituo, gero, postulo parte secunda.

T*ransigo*, ¶ Tit. 4. De Transactio. 3. Pactis. *Et quia talia fiunt quandoque mediantibus arbitris: ideo Tit. 56. De receptis arb. 59. De Jurejur. propt. Calum.*

Restituo. ¶ Tit. 22. De in Integrum restit. 23. filiosfam. minor. 24. fidejuss. minor. 25. Si tutor vel Curator inter. 26 Si in com. ead. caus. in integ. restit. postul. 27. Si adver-

adversus rem Judic. 2. Si adversus vendit.
 30. Si advers. donat. 31. Si adversus li-
 bert. 32. Si adversus Transact. 33. Si ad-
 versus solut. 34. Si adversus dotem, 35. Si
 adversus delictum, 36. Si adversus usucap.
 37. Si adversus fiscum, 38. Si adversus
 credit. 39. Si minor ab hereditate se abstin.
 40. Si ut omis. hered. 41. In quibus causis
 restit. 62. Qui & adversus quos. 43. Si minor
 se maj. dix. 44. Si saepius in integ. restit. 45.
 His qui veniam ætat. impet. 46. Si major
 fact. 47. Ubi & apud quem in integ. re-
 stit. agend. sit, 48. Reputation. quæ sunt.
 49. Etiam per procuratorem caus. in in-
 tegr. rest. 50. In integ. restit. postul. 51.
 Restit. mili. 52. Uxor milit. 13. Tempor.
 in integ. restit. 54. Quibus ex causis major.

Gero ¶ Tit. 19. De negotiis gestis. 13.
 Procurat. 20. His quæ vi metusve caus. gesta
 sunt. 21. Dolo. 1. Edendo. 2. In jus vo-
 cando.

Postulo ¶ Tit. 6. De Postulando. 7. Ad-
 vocat. Divers. Judicior. 8. Advoc. divers.
 Judicum. 9. Advoc. fisci. 10. Errore Ad-
 vocat. 11. ut quæ desunt Advocatis part.
Et quia postulare non possunt qui infames sunt,
 ideo tit. 12. Ex quibus caus. Infam irrog.

III. LIB. RUBRICÆ.

Tertia Ius dicens, quæritur, servit, petit, occat.

I*us dicens* ¶ Tit. 1. De Judiciis, 2. Sportul. & sumpt. in diver. jud. fac. 3. Pedan. Iudic. 4. Qui pro suo jurisd. jud. dare. 5. Ne quis in sua caus. jud. 6. Qui legit. pers. standi. in Iud. hab. 7. Ut nemo invitus agere. 8. Ordine Iudiciorum. 9. Litis contest. 10. Plus petit. 11. Dilationibus. 12. Ferriis 13. Iurisdic. om. Iudic. 14. Quando Imper. inter pupil. 15. Ubi de crim. agi. oport. 16. Ubi de poss. agi. op. 17. Ubi fideicom. peti opor. 18. Ubi conven. qui certo loc. 19. Ubi in rem actio. 20. Ubi de hered. agatur. 21. Ubi de ratioeiniis. 22. Ubi causa stat. agi debeat. 23. Ubi quis de curial. 24. Ubi Senatores vel Clariss. 25. In quibus caus. mil. fori præscrip. uti non poss. 26. Ubi caus. fisc. 27. Quando liceat unicuique sine iudice vindicare.

Quæritur. ¶ id est, conqueritur, tit. 28. de Inoffic. testam. 29. Inoffic. donat. 30. Inoffic. dotibus.

Servit. ¶ tit. 34. De servitut. & aqua 33. Usufruct. & habitatione, & ministerio fervorum. 35. de L. Aquilia.

Petit. ¶ tit. 31. De petit. hæredit. 32. Rei vindicatione.

Occat.

Occat. ¶ id est, dividit. tit. 36. Familiæ
erciscundæ, id est, hereditatis dividundæ,
37. Communi dividundo, 38. Communia
utr. jud. 39. Finium regund. 40. Consort.
ejusdem litis.

IV. LIB. RUBRICÆ.

Actio, Contractus, testes quartâ refe-
rantur.

Actio. ¶ tit. 10. De obligat. & actioni-
bus, 11. Ut actio ab hered. & contra
hered. incip. 12. Ne uxor. pro mari-
to. 13. Ne filius pro patre, 14. An servus ex
suo facto. 15. Quando fiscus vel privat. 16.
Hered. action. 17. Ex delict. defunct. 18.
Constit. pecunia, 19. Rebus creditis & Iu-
rejurando, 2. Si cert. petat. 3. Suffrag.
4. Prohibit. sequest. pecun. 5. Condict. in-
debit. 6. Condict. ob causam, 7. Condict. ob
turp. causam. 8. Condict. furtiva 9. Con-
dict. ex lege, 24. Pignor. act. 25. Instit. &
exercit. 26. Quod cum eo, qui in aliena
potest. 27. Per quas person. nobis acquir.
28. Ad Senatusc. Macedon. 29. Ad Senatus-
con. Vellejan. 30. Non numer. pec. 31. Com-
pensat. 39. Heredit. vel act. vend. 58. Ædi-
lit. action.

Contractus. ¶ tit. 23. De Commodato,
32. Usuris, 33. Nautico fœnor. 34. depo-
siti. 35. Mandat. 36. Si servus extero se emi.

37. Pro socio, 38. Contrahen. emp. & vend.
 39. Hered. vel act. vend. 40. Quæ res vendi
 non poss. 41. Quæ res export. non deb. 42.
 Eunuchis, 43. Patribus qui filios distrax. 44.
 Rescind. vend. 45. Quando liceat ab empt.
 discedere. 46. Si propter publicam pensit. 47.
 Sine censu vel reliq. 48. Periculo & com. rei
 vend. 55. Si servus export. ven. 56. Si man-
 cip. ita veniat ne proffit. 57. Si mancip. ita
 fuerit alien. ut manu. 59. Monopoliis.
 60. Nundinis & mercat. 61. Vectigal. &
 com. 62. Nova vectig. institui, non pos.
 63. Commer. & mercat. 64. Rerum per-
 mutat. 65. Locato cond. 66. Iure Emphy-
 teutico.

Testes. ¶ Tit. 20. de Testibus, & aliis spe-
 ciebus probationum, videlicet Tit. 19. De
 probationibus 21. Fide instrum. cui adheret
 titulus 22. Plus valere quod agitur.

V. LIB. RUBRICÆ.

Quinta dabit *nuptas* tutelarumque figuras.

N*uptas.* ¶ tit. 1. de Sponsalibus, 2. Si
 rector Provinciæ, vel ad eum perti-
 nentes sponsalicias dederunt arras
 3. Donationibus ante nuptias, 4. Nuptiis,
 5. Incestis & Inutilib. nupt. 6. Interdicto
 matrimon. inter pup. & tut. 7. Si quacum-
 que præditus potest. 8. Si nuptiæ ex rescr.
 pet. 9. Secundis nuptiis, 10. Si secundo
 nupserit mulier. 11. Dotis promiss. 12. Iure
 dotium;

dotium, 13. Rei uxor. actione. 14. Pactis
conventis tam super dote quam, &c. 15. Dote
cauta non numer. 16. Donat. inter virum &
uxor. 17. Repudiis 18. Solut. matrimo-
n. 19. Si dos constant. matrim. sol. fuer. 20. Ne
fidejuss. vel mand. dot. dent. 21. Rerum.
amot. 22. Ne pro dote mulier bona quon-
dam mariti. 23. Fundo dotali. 24. Divortio
facto apud quem liberi morari vel educ. deb.
25. Alendis liberis, 26. Concubinis, 27. Li-
beris natural:

Tutelarum ¶ tit. 28. De testament. tut.
29. Confirm. tutor. 30. Legit. tutel. 31. Qui
pet. tut. *Et breviter persequi quisque facile
potest, & omnes ferme titulos huic verbo ac-
commodare.*

VI. LIB. RUBRICÆ.

Sexta liberos, & testamenta notabo.

Libertos. ¶ Tit. 1. De servis fugitivis &
libertis. 2. Furtis & servo corrup. 3. O-
peris libertor. 4. Bonis libertor. 5. Si
in fraudem patroni à lib. alienat. fac. sit.
6. Obseq. patron. præstand. 7. Libert. &
eorum liberis. 8. Iure aureorum annul.

Testamenta. ¶ tit. 21. De testam. militis,
22. Qui testam. fac. poss. 23. Testamentis
24. Hered. instit. 25. Instit. & rest. sub cond.
fac. 26. Impub. & aliis substitut. 27. Ne-
cessar. servo hered. inst. 28. Liberis præte-
rit. 26. Posthumis hered. instit. 30. Iure de-

C 5 liber.

liber. 31. Repudianda vel abstinenda heredit. 32. Quemadmodum testamenta aperiant. 33. Edicto Divi Hadriani toll. 34. Si quis aliquem testari prohib. 35. His quibus ut indignis hered. aufer. 36. Codicillis, 37. Legatis. *Et quia in testamentis quandoque ponuntur verba obscura, ideo est ibi Titulus.* 38. de Verborum & Rerum significat. tit. 39. Si omissa sit caus. testam. *Iungi hic materia bonorum possessionum, alique hujus libri Tituli possunt.*

VII. LIB. RUBRICÆ.

Hepta manumittit, præscribit, provocat
haud ter.

Hepta, id est, septima.

Manumittit. § tit. 1 De vindicta libert. & apud consilium manumiss. 2 Testam. manumiss. 3 Lege Furia Can. toll. 4 Fideicommiss. libert. 5 Deditit. libert. toll. 6 Latina libert. toll. 7 Comuni servo manumiss. 8 Servo pig. dato. 9 Ser. Reip. manum. 10 His, qui à non dom. manu. 11 Qui manumit. non poss. 12 Qui non poss. ad lib. perv. 13. Pro quibus caus. ser. pro præm. libert. ac. 14 Ingenuis manumiss. 15 Communia de manumiss. 16. Liberali caus. 17. Assert. toll. 18 Quibus ad libertat. proclam. non licet. 19. Ord. cognit. 20. Col-

20. Collus. deteg. 21. Ne de statu defunct. post quinquen.

Præscribit ¶ tit. 22 De long. temp. præf. 23 Peculio ejus qui libert. prom. 24 Senatuscon. Claud. 25 Nudo jure Quirit. 26 Usucap. pro emp. 27 Usucap. pro donat. 28 Usucap. pro dote 29 Usucap. pro hered. 30. Communia de usucap. 32 Usucap. transform. 32 Acquir. & retinen. poss. 33 Præscript. longi tempor. 34. In quibus causis cessat longi temporis præscript. 36 Si adversus credit. præscript. 38 Ne rei dom. vel templ. 39 Præscript. xxx. vel xl. annor. 48 Annali except. 41 Alluvion. & palud.

Provocat haud ter. ¶ tit. 70 Ne liceat in una eademque causa tertio provocare. 62 Appellat. 63 Temporib. & reparat. appell. 64. Quando provocare non est necesse, 65 Quorum appell. non recip. 66 Si pendet. appell. mors intervenerit. 67 His qui per. met. Jud. non appel. *Et quia appellationes emittuntur à sententiis, ideò præsupponendi sunt Tituli de ipsis sententiis loquentes: & sunt hi:* tit. 42 De sententia præfect. prætor. 43 Quomodo & quando Judex sent. prof. debet. 44 Sentent. ex breviculo recitan. 45 Sententiis & Interlocutionibus om. Jud. 46 Sententia quæ sine certa quant. prolata est. 47 Sententiis quæ pro eo quod interest proferunt. 48 Si à non compet. Jud. judicatum esse dicatur. 49 Pœna Jud. qui malè jud. 50 Sententiam rescindi non

pos. 51 Fructib. & lit. expens. 52 Re judi-
cata. 53 Executione rei Judic. 54 Usuris rei
Judic. 55 Si plures una sentent. cond. sunt.
56 Quibus res Judicata non nocet. 57 Com-
minat. epist. 58 Si ex falsis instrum. vel te-
stim. Jud. fit. *Pauci qui restant Tituli facile
applicari possunt.*

VIII. LIB, RUBRICÆ.

Pignorat octava, interdicat, dat, stipulatur.

Pignorat ¶ tit. 24 De pignoribus & hy-
poth. 15 In quibus causis pignus tac.
contrah. 16 Si aliena res pignori oblig.
poss. 18 Qui potiores in pignor. hab.
19 His qui in priorum credit. locum succed.
20 Si antiq. creditor pignus vend. 21 Si
communis res pignor. dat. fit. 22 De Præ-
tor. pignore 23 Si in causa Jud. pignus cap.
fit. 24 Si pignus pignori datum fit ; 25
Partu pignor. & omni caus. 26 Remiss.
29 Etiam ob chirog. pecun. pig. pig. ten.
28 Distract. pig. 29 Debit. vend. pignor.
imp. non poss. 30 Si vendito pig. ag. 31
Luit. pign. 32 Si unus ex pluribus hered.
33 Si pign. conven. num. sec. 34 Jure
dom. Impetr. 35 Pactis pignorum. 36 Cre-
dit. evict. pig. non hab. *Et hujusmodi ru-
bricæ concernunt jus, quod quis habet in re-
bus. Addamus per similitudinem rubricas
concer-*

concernentes jus, quod in personis habemus, ut sunt: tit. 41 De Patria potestate. 48 Adoptionibus. 49 Emancip. liber 50 In-
 grat. liber. 51 Postlim. revers. 52 Infan-
 ribus expos. 58 Infirm. poen. cælibat. 59 Iure
 liberorum.

Interdicit ¶ tit. 1. De interdictis Quo-
 rum bonor. 3 Quorum legatorum 4 Unde
 vi 5 Si per vim vel alio modo. absentis
 perturb. sit poss. 6. Uti possid. 7. Ta-
 bulis exhib. 8 Liber. exhib. 9 Precario
 & Salyiano interdict. 10. Ædificiis privat.
 11 Novi operis nunciat. 12 Oper. publ.
 13 Ratioci. oper. publ.

Dat. ¶ tit. 54 De donationibus, 55 Do-
 nationibus quæ sub modo. 56 Revocand.
 donat. 57 Donat. caus. mort.

Stipulatur ¶ tit. 38. de contrah. & com-
 mitt. stipulat. 40 Duobus reis stipulandi
 & promitt. 41 Fidejussoribus & delega-
 tionibus. 43 Solutionibus & liberationi-
 bus. 45 Evictionibus, *Quod omissum est*
reduci potest ad aliquod supradictorum.

IX. LIB. RUBRICÆ.

Ultima multiplici pars crimina lege
 flagellat.

Nonus liber Codicis revera crimina
 varia punit, incipiens per rubricam.

1. De his qui accusare non pos-
 sunt.

62   M E M O R I A L E
sunt. tit. 2. Accusationibus & inscript.
3. Exhiben. & introd. reis 4. Custod. reo-
rum. *Et qui sequuntur.*

Alii versus in novem hos Co-
dicis libros.

*Sacrat prima, secunda parat, Ius tertia dicit.
Contrahit & quarta. Nubere quinta docet.
Testatur sexta. Libertos septima ponit.
Pignorat octava, Crimina nona præmit.*

F I N I S.

T I T U L I

E T

L L. MEMORIALES.
ERNESTI COTHMANNI

I. C.

Methodus Studii Juridici

Sura non possunt disci commodiùs,
quàm si primò levi ac simplici viâ,
deinde diligentissimâ interpreta-
tione singula tractentur. §. 2. *Inst. De I. &*
I. Simplissima via est, quæ sequitur.

Pri-

Primus labor sit Institutionum : hæ enim sunt prima legum vestibula, §. II. *De confir. Dig.* & totius legitimæ scientiæ prima elementa, §. 5. *proem. Inst.* Sic autem rectè discuntur, si 1. summaria Titulorum ac Paragraphorum memoriæ infigantur. 2. obsoleta omittantur, 3. usus practicus ab interprete bono quærat 4. terminorum & verborum significationes, itemque Regulæ juris annotentur. Bonus Institutista, Titulista & Regulista est bonus Iurista.

Secundus labor est Pandectarum, hicque præmittantur. 1. Paratitla Cujacii, quibus nihil elegantius umquam scripsit. 2. Tabellæ formentur generales & speciales : usus enim tabellarum non exiguus. 3. Summaria Titulorum notentur : is enim qui summam cujusque tituli scit, plus interdum quàm vel tricesimus Doctor didicit. Denique 4. ipsa Wesenbecii Paratitla studiosissimè evolvantur, legesque allegatæ investigentur. Ne labor hic in inutilibus & ab usu remotis, sed potius iis, quæ in praxi obtinent consistat, hi præcipuè Tituli legantur & intelligantur.

TITULI MEMORIALES.

Ex Pandectis

Libro, I. Tit. 1. De just. & jure. Tit 3.
De Legib.

21. De

21. De off. ejus, cui mand. est jurisd.
Lib. II. T. 1. De jurisdictione.

4. De in jus vocando.

8. Qui satisfd. cog.

12. De feriis & dilationib.

13. De edendo.

14. De pactis.

15. De transact.

III. T. 3. De procurat.

4. Quod cujusque univers. nom. &c.

IV. Tit 2 Quod metus causâ gest. erit.

3. De dolo malo.

4. De minorib. 25. annis.

6. Ex quib. caus. majores, &c.

8. De receptis, qui arbitr. recep.

Lib. V. T. 1. De judiciis.

2. De inoff. testam.

3. De hered. petit.

VI. T. 1. De rei vindicat.

3. Si ager vectig. id est emphyt. pet.

Lib. VII. & VIII Tituli omnes legantur.

IX. T. 2. Ad L. Aquil.

X. T. 1. Finium regund.

2. Familiae ercisc.

3. Communi divid.

XI. 5. De aleatorib.

6. Si menfor fals. mod. dixerit.

Lib. XII. T. 1. De reb. cred.

2. De jurejuraudo.

6. De condict. indeb.

XIII. T. 5. De constituta pecun.

6. Com-

6. Commod. vel contrà.

7. De pignorat. act.

XIV. T. 1. De exercit. act.

3. De institutio act.

6. Ad S. C. Macedon.

XV. T. 4. Quod jussu.

XVI. T. 1. Ad S. C. Vellejan.

2. De compensat.

3. Depositi.

XVII. T. 1. Mandati.

2. Pro socio.

XVIII. T. 1. De contrah. empt.

5. De rescind. vendit.

6. De peric. & com. rei vend.

XIX. T. 2. Locati cond.

5. De præscript. verb. & in fact. act.

Lib. XX. Tit. de Pignorib. omnes le-
gantur.

XXI. T. 1. De ædilit. edicto.

2. De evictionib.

XXII. T. 1. De usur. access. &c.

3. De probationib.

4. De fide instrum.

5. De testib.

6. De jur. & facti ignor.

XXIII. T. 3. De jure dotium.

4. De pactis dotal.

XXIV. T. 3. Solutio matrim.

Lib. XXVI. & XXVII. omnes & toti
legantur.

XXVIII. T. 1. Qui testam. fac. poss.

Lib. XXIX. T. 2. De acq. hæred.

7. De

7. De jure codicil.

XXXIV. T. 8. Quæ pro non script.
hab.

9 Quæ ut indig. aufer.

XXXV. T. 1. De condit. & demonst.

2. Ad L. Falcid.

XXXVII. T. 6. De collationib.

XXXVIII. T. 10. De gradib. & affin.

16. De suis & legit.

17. Ad S. C. Tertyll.

XXXIX. Tit. 1. De novi oper. nunt.

2. De damno inf.

5. De donationib.

6. De mort. causâ donat.

XLI. T. 1. De acq. rer. dom.

2. De acq. vel omit. poss.

3. De usurp. & usucap.

XLII. totus legatur.

XLIII. T. 2. Quor. bonor.

16. De vi & vi arm.

17. Uti possidetis:

24. Quod vi aut clam.

Libri XLV. & XLVI. toti legantur.

Lib. XLVII. & XLVIII. Tit. plerique
utiles.

XLIX. Tit. omnes de Appellationib.

14. De jure fisci.

L. T. 1. Ad municipalem.

4. De munerib. & honorib.

LEGES

LEGES MEMORIALES.

Ex Pandectis.

- L** Ib. I. Tit. 1 De just. & jure L. Ut
 vim. 3
 T. 3 De LL. l. De quib. 32.
 9 De Senatorib. l. Senatoris 5
 l. Fæminæ 8
 18 De off. Præf. l. Illicitas 6 §. 1
 l. Congruit. 13 in pr.
 l. Observandum 19
II. T. 1 De jurisd. l. Imperium 3
 4 De injus voc. l. Plerique 18
 8 Qui satisf. cog. l. Sciendum 15
 11 Si quis cautionib. l. 2 §. 3 & 6
 14 De pact. l. 2 3 & l. Iuris gent. 7
 15 De transact. l. 1 & l. De his 6
III. 1 De his, qui not. inf. l. 1.
 3 De procurat. l. 1. Ante litem. 16 cum
 seqq.
 4 Quod cujusque univers. l. Sicut 7
 5 De neg. gest. l. Ait Prætor. 3 in pr.
 6 De calumniat. l. 1 in pr.
IV. 2 Quod metus caus. l. 1. 2. 5. 6. &
 l. Extat. 13
 3 De dolo malo, l. 1 §. 1 l. Et eleganter.
 7 in pr.
 4 De minorib. l. 1 & l. Quod si minor.
 42 §. 1
 8 De recept. qui arbitr. l. 3 §. 1 l. 4 l.
 quam. 19 in pr. l. Diem proferre
 27 §. 4 9 Nau-

- 9 Nautæ caup. l. i in pr. & §. i
 V. i De judic. l. i l. Lis nulla. 4 l. Ubi ac-
 ceptum 30 l. Ad peremptorium 68
 & seqq.
 2 De inoff. testamen. l. i. 2. 3. 4. & l. 15
 in pr.
 3 De hæred. pet. l. Regulariter 9 & l.
 Planè 38
 VI. i De rei vind. l. Si in rem. 6 l. Offi-
 cium 9 l. In rem 23 l. Fructus 33
 cum 34. 35. 38. & l. Qui restituere 68
 VII. i De l. Vsufr. legato 7 l. Sed si i i &
 l. Arbores. 59
 9 Usufruct. quemad. cav. l. i in pr.
 & §. 3
 VIII. 2 De servit. præd. urb l. 2. 3. 4. l.
 Profocio, l. i l. 4 l. Omne æs 17 & l.
 Actione 65
 XIII. i De contrah. empt. l. i § 2 l. In
 venditionib. 9 l. Rutilia Polla 69 l.
 Pacta conventa 72
 2 De in diem addict. l. i. 5 & 7
 3 De lege commiss. l. 4.
 6 De peric. & com. rei vend. l. Si quis
 vina. 4 l. Si vendita i i
 XIX. i De act. empti & vend. l. Ex empto
 i i l. Iulianus 13 § 8
 2 Locati. cond. l. Ex conducto 15 & Si
 merces 25
 5 De præscr. verbis & in fact. act. l. Na-
 turalis 5

XX. i De

XX. 1 De pignorib. & hyoth. 1. Obligatione 6 l. Si is qui 11 § 1

2 In quib. caus. pig. tac. contrah. 1. Eo jure 4

XXI. 1 De ædilitio ædicto, 1. Præcipiunt 37 l. Bovem 43 in pr. 1. Facta 60 & 1. Sciendum est 63

XXII. 1 De usuris &c. 1. Mora 32

3 De probat. & præsumpt. 1. Cum de indebito 25

5 De testibus, 1. 2 l. Testium 3

XIII. De condict. indeb. 1. 1 l. Nam hoc naturâ 14 l. 15 l. Si in area 33 l. Qui exceptionem 40 in pr. 1. quod pupillus 41 l. Ex his omnib. 14

XIII. 1 De condict. furt. 1. Si pro fure 7 & l. 8

4 De eo quod certo loco, 1. Centum Capræ 8 & l. 9

5 De pecunia constit. 1. 1

6 Commodati, 1. Si ut certo 5 § 2

7 Depignorat. act. 1. Domo 21

XIV. 2 De l. Rodia de jactu, 1. 2. J. Deprecario 9

6 Ad S. C. Macedon. 1. 1 in pr. 1. 3 §. 3.

XV. 1 De peculio, 1. Peculium 39 & l. 40

4 Quod jussu l. 1 in pr. & § 2

XVI. 2 Ad S. C. Vellejan. 1. 1 & l. 2

2 De compensat. 1. 1. 2. 3. & 4

3 Depositi, 1. Licet 17 l. Bona fides 31 l. Nerva 32. Man-

- XVII. 1 Mandati, l. Diligenter 5. in Pr.
& § 1 4 l. Inter servitutes 15 cum l.
Eos qui 40
- VIII. 3 De servit. præd. just. l. 1 l. Viæ
8 & l. Divus 16
- IX. 2 Ad L. Aquil. l. 2. 4. 1. Item Mela
11 l. Si putator 31 & l. Ita vulnera-
tus 51
- X. 1 Fin. iugund. l. Scriptione 8 § 1 &
1. fin.
- 2 Fam. ercisc. l. Quæ pater 50
- XI. 3 De servo corrupto, l. 1 in pr. & §
fin. & l. 5
- 5 De aleatorib. l. 1 in pr. & l. 2
- 6 Si mensor fals. mod. dix. l. 1
- 7 De relig. & sumptæ. fun. l. Minimè
35 l. Cum in diversis 44 cum l. seqq.
- XII. 1 De reb. cred. l. 2. 3. l. 2. 1. l. Vi-
num 22 l. Creditor 35 l. Civitas 27
l. Lecta 40
- 2 De jurejur. l. 3 in pr. l. 7. 8. l. Nam
posteaquam 9 in pr. & § 1 l. Sed si
possessori 11 in pr. l. 12 l. Admonendi
31 & l. Manifestæ 38
- 3 De in litem jur. l. In actionib. 5
5. De condict. ob turp. caus. l. 1 l. 3 &
l. Ubi numerus 12
- 6 De juris & facti ignor. l. Regula 2
- XXIII. 1 De sponsalib. l. 1 & l. Ora-
tio 16
- 2 De ritu nuptiar. l. 1 l. Si patre cogen-
te 22 & l. Palam. 43

3 De

3 De jure dot. l. Profectitia § in pr. cum
l. seq.

XXIV. 1 De donat. inter vir. & ux. l.
Q. Mucius § 1

3 Solutio matrim. &c. l. Fructus 7

XXV. 1 De impensis in res dot. fact. l. 1
& l. Impensæ 14

3 De agnosc. & alendis lib. l. Necare 4
& l. Si quis à liberis 5

4 De inspicien. ventre, l. 1 in pr.

XXVI. 1 De tutelis, l. Muto 6

2 De testam. tutela, l. 1

2 De testam. tutela, l. 1

4 De legit. tutorib. l. 1

7 De adminst. tutor l. tutor. qui re-
pertorium 7

8 De authorit. tut. l. Pupillus § & l. O-
bligari 9

XXVIII. 1 Qui testam. fac. poss. l. &
l. Hæredes palam 21

2 De liberis & posth. l. In suis hære-
dib. 11

7 De condit. institut. l. Filius 15

XXIX. 1 De testamen. militis. l. Divus
Trajanus 24 l. L. Titius 40. in pr.

7 De jure codicill. l. Ab intestato 16

XXX. 1 De legat. & fideicom. 1 l. Cum
servus 39 l. Domus § 8 cum l. seq. &
l. Si quis legaverit 72

XXXI. De legat. & fideicom. 2. l. Ut.
hæredib. 50 l. Cùm pater 77. l.
Titia 87

De

72 M E M O R I A L E

- xxxii. De leg. & fideicom. 3 l. Fidei-
commiffa 11 & l. Uxori 33
xxxiv. 1 De aliment. vel cibarij leg. 1.
1 & l. Mela 14
5. De reb. dubijs, l. Qui duos. 9
xxxv. 1 De condit. & demonftr. 1. Cum
avus 102
2 Ad L. Falcid. 1. Pretia 63
xxxviii. 10 De gradib. 1. Iuris-con-
fultus 10
xxxix. 1 De oper. novi nunciat. 1. De
pupillo 5; l. Prætor ait 20
2 De damno inf. 1. Si finita 15
6 De mortis cauf. donat. 1. Senatus 35
§ 1 & 4
xli. 1 De acquir. rer. dom. 1. Traditio
20 l. Nunquam 31 l. Bonæ fidei 48
2 De acq. vel amit. poff. 1. Poffideri 3 l.
Naturaliter 12 l. Quod meo 18 in pr.
1. Exitus 35
3 De ufurpat. & ufucap. 1. 1 l. Ufucapio
3 l. Ufucapionem 9 l. Sine poffeffione
25 l. Præfcriptio 45
xlii. 1 De re judic. 1. Si quis ab alio 13
cum l. seq. 1. A Divo Pio 15 l. Qui-
dam confulebant 57 & l. Sæpè 63
3 De ceffione bonor. 1. Qui bonis 6
8 Quæ in fraudem credit. 1. 1 & l. Pu-
pillus 24
xliiii. 16 De vi & vi arm. 1. 1. l. Qui
poffeffionem 17

x l v i.

- XLVI. 1 De fidejuss. l. Græcè 8 l. Ex persona. 32 l. Hi qui 34
 2 De novationib. l. 1 & l. Delegare 11
 3 De solutionib. l. Satisfactio 52 l. Qui mandat 56 l. Debitorem 99
 XLVIII. 2 De accusat. l. Libellorum 3
 3 De custodia reor. l. 1
 4 Ad L. Iul: majest. l. 1
 5 Ad L. Iul: de adult: l. Si adulterium 38
 8 Ad L. Corn: de sicar. l. 1 l. 3 & l. Nihil interest 15
 18 De quæstionib. l. 1 § 1 l. Si diutino 25
 19 De poenis, l. Perspiciendum 11 l. Capitalium 28.

LEGES DESPERATÆ
 VEXATÆQUE.

Damnatur mater (a) *damnatur* Lectaque;
 (b) Frater, (c)

Damnatur Gallus, (d) *damnatur* Filius
 (e) ejus; (f)

(a) l. 19 D. De inoff. testam.

(b) l. 40 D. De reb. creditis.

(c) l. 38 D. De condict. indebiti.

D

(d) l.

(d) l. 29 De liberis & posth.

(e) l. 28 D. tit.

(f) l. 41 De rebus cred.

DE CODICE.

- L** Ib. 1. Tit. 2 de Sacrof. Ecclef. 1. Iube-
bimus 14 Auth. Hoc jus, Auth.
Multo magis & Auth. Quibus-
cumque.
- 3 de Episc. & cler. 1. Si quis non dicam
4 l. Conventicula 15 l. Si quem-
quam 31
- 4 de Episcop. audientia, 1. Nemo 3
5 de hæret. l. 2 & l. Humanum 9
9 de Iudæis, l. Iudæi 8 & l. Nullus 14
12 de his, qui ad Ecclef. confug. l. de-
nuntiatus 5 cum l. seq.
- 14 de legib. l. digna 4 & l. Humanum 8
19 de præcib. Imp. offer. l. Quoties, 2
- 1 l. 1 de edendo l. Qui accusare 4
3 de pactis, l. Si pascenda 8 l. Pactum
quod dotali 15 l. Si quis in conscri-
bendo 22 & l. fin.
- 4 de transactionib. 1. Interpositas 13
l. Transfigere 18 l. Sub prætextu 19 l.
Non minorem 20
- 6 de postulando, l. Si quis 5 l. Quis-
quis 6
- 7 de advocatis divers. judic. l. Advo-
cati. 14
- 13 de procuratorib. l. 1. & l. Exigendi 12.
20 de

- 20 de his quæ vi metusve &c. l. Ad in-
vidiam 6 & l. Metum 9
- 21 de dolo malo, l. Si superstiti 5 cum
l. seq.
- 28 Auth. Sacramenta puberum.
- 45 de his qui veniam æt. impetr. l. Eos
qui.
- III. 1 de judiciis, l. Properandum 13
l. Sancimus 75 l. Apertissimi juris 16
- 9 de litis contest. l. unica & Auth Offe-
ratur.
- 12 de feriis l. Omnes dies 7 & l. fin.
- 15 Ubi de criminib. agi oporteat, l. 1 &
Auth. Qua in provincia.
- 19 Ubi in rem actio &c. l. 2 & l. fin.
28. de inoff. testam. l. Parentibus 8 l.
Omnimodò 30 & l. fin.
- 26 De inofficiosis donat. l. Si pater 2 &
l. Si mater 7
- 30 De inoff. dotibus l. unica.
- 31 De petitione hæred. l. Cogi 11
- 32 De rei vindicat. l. Domum 5 l. Quo-
ties 15 l. Certum est 22
- 34 De servitutib. l. Altius 8
- 36 Familiæ ercisc. l. Inter filios 11 l. Si
familiæ 14 & l. Cohæredib. 17
- 38 Communia utriusque jud. l. Majo-
ribus 3
- 39 Finium regund. l. Quinque pedum 5
- IV. 1 De rebus cred. l. Jurisjurandi 2
- 3 De suffragio. l. unica.
- 4 De prohibita sequestr. pecuniæ. l. un.

- 10 De obligat. & act. l. Sicut initio 5 l.
Ob æs 12
- 12 Ne uxor pro marito, &c. l. Ob ma-
ritorum 2
- 13 Ne filius pro patre, &c. Auth. Ha-
bita.
- 17 De delictis defunct. l. unica.
- 19 De probationib. l. Possessiones 2
Auth. Quod semel. l. Actor. 23 cum
duabus seqq.
- 20 De testib. l. Parentes 6 l. Jurisjurandi
& l. Omnibus 10
- 21 De fide instrument. l. In exercendis
15 l. Contractus 17
- 27 Per quas personas nobis acq. l. 8
- 29 Ad S. C. Vellejanum l. Si mulier
56 l. Si mulier 22 Auth. Si qua
mulier.
- 30 De non numer. pecun. l. Generaliter
13 l. In contractibus 34
- 32 De usuris, l. Acceptam 19 l. Eos
qui 26
- 34 Depositi, vel contrà, l. Si deposita
4. l. Si depositum 10
- 35 Mandati, l. In re mandata 21 & l.
Per diversas 23
- 38 De contrah. empt. & vend. l. Invitum
11 l. Dudum 24
- 44 De rescind. vendit. l. Rem ma-
joris 2
- 58 De ædilitiis act. l. Si prædium 4
- 59 De monopolis &c. l. unica.

- 63 De commerciis & mercat. l. Nobiliores 3
 65 De locato & cond. l. Æde 3 l. Emptorem 9 l. Viam veritatis 10
 66 De jure emphyteut. l. 1 & l. fin.
 V. 4 De nuptiis l. Liberi 4 l. In copulandis 8 & l. Imperialis, 20
 5 De incestis & inutil. nupt. Auth. Ex complexu.
 9 De secundis nupt. l. Fæminæ 3 l. Hac edictali 6
 12 De jure dotium, l. Ubi adhuc 29 l. In rebus dotal. 30
 13 De rei uxoriæ act. l. unica.
 14 De pactis conventis, &c. Auth. Aequalitas.
 27 De naturalib. liberis l. Humanitatis 6
 30 De legitima tut. Auth. Sicut hæreditas.
 35 Quando mulier tut. officio fungi potest. l. 1 Auth. Matri & aviæ.
 37 De administrat. tutor. l. Pro officio 20 l. Lex quæ tutores 22
 51 Arbitrium tutelæ l. Quicquid 7
 71 De prædiis & aliis reb. minorum &c. l. Ob æs 12 & l. Si prædium 19
 VI. De servis fugit. &c. Auth. Sed novo jure.
 2 De furtis l. Incivile 2 Auth. Navigia, l. In eum 18
 18 Unde vir & uxor Auth. Præterea.

- 20 Decollationibus l. Ut liberis 17
 22 Qui testam. facere poss. l. Si is qui
 2 l. Senium 3 l. Hac consultissi-
 ma 8
 32 De testamentis l. Omnium 19 l.
 Hac consultissima 21
 26 De impuberum & aliis substit. l. Hu-
 manitatis 9
 28 De liberis præt. vel exhæred. Auth.
 Non licet, Auth. Ex causa.
 30 De jure deliber. l. 1 l. Si avia 6 &
 l. fin.
 33 De edicto D. Hadr. tollen. l. fin.
 57 De legitimis hæred. Auth. Cessan-
 te, Auth. Post fratres. cum seq.
 58 Communia de success. Auth. Omnes
 peregrini.
 59 De bonis maternis l. 1 & l. Constituo.
 nis 2
 60 De bonis quæ liberis, &c. l. fin.
 . VII. 14 De ingenuis manumif. l. Diffa-
 mari 5
 32 De acq. & retin. poss. l. Improba
 7 & l. Vitia 11
 37 De quadriennii præscript. l. Benè à
 Zenone 3
 39 De præscript. 30 vel 40 ann. l. 1
 l. Sicut 3 l. Omnes 4 & l. Cùm
 notissimi 7
 43 Quomodo & quando jud. sent. pro-
 ferre deb. l. Consentaneum 8 cum
 Auth. qui semel.

- 45 De sent. & interlocut. om. jud. l.
Cum Papinianus 14 cum Auth seq.
- 47 De sent. quæ pro eo quod interest
prof. l. unica.
- 49 De pœna jud. qui malè jud. Auth.
Novo jure.
- 92 De appellat. l. Eos qui 6 l. Præ-
cipimus 32 & l. fin.
- 63 De temporib. appellat. Auth. Ei
qui, l. 2 & l. Per hanc 4
- 64 Quando provoc. non est nec. l. Ve-
nale 56
- 65 Quor. appellat. non recip. l. 1 l.
Ab executione 5
- 72 De bonis auct. jud. possid. l. Cum
proponas 9 cum Auth. Et qui
jurat.
- VIII. 1 De interdict. l. Incerti juris 3
4 Unde vi l. Si de possessione 4 l. Si
quando 9 l. Si quis in tantam 7
- 10 De ædif. privatis, l. An in totum
3 l. Singularum 8 cum l. seq.
- 12 De operib. publ. l. Præscriptio 6 l.
Ad partus 7 l. Ne splendidissimæ 11
& l. fin.
- 14 De pignorib. & hypoth. l. Hoc si
debitor. 14 cum Auth. seq.
- 17 Quæ res pig. oblig. poss. Auth. Agri-
cultores & l. fin.
- 18 Qui pot. in pig. hab. Auth. Item
possessor & l. Assiduus 12
- 21 Si com. res pignori data sit. l. unica.

- 34 De jure dom. impetr. l. fin.
 47 De litigiosis Auth. Litigiosa & l. 2
 40 De duob. reis stipul. & promit. Auth.
 Hoc ita.
 41 De fidejussorib. Auth. Præsente.
 43 De solutionib. Auth. Hoc nisi.
 47 De patria potest. l. Congruentius 24.
 48 De adoption. l. Cum in adoptivis 10.
 54 De donation, l. Si quis argentum 35.
 56 De revocan. donat. l. Si unquam 8.
 & l. fin.
 IX. 2 De accusat. l. Reos 3 & l. fin.
 4 De custodia. reor. l. 1
 7 Si quis Imp. maledix. l. unica.
 8 Ad l. Jul. majest. l. Quisquis 5
 9 Ad l. Jul. de adult. l. Eum qui duas
 18 l. Quamvis 30 Auth. Sed hodie.
 13 De raptu virg. l. unica.
 16 Ad Leg. Corn. de ficar. l. 2 & 2
 18. De malef. & mathem. l. Eorum 4 &
 l. Nemo 5
 19 De sepul. violato l. fin.
 24 De falsa moneta l. 1
 35 De injur. l. Si non convitii. 5.
 36 De famosis libel. l. un.
 44 Ut intra cert. tempus &c. l. fin:
 47 De poenis, l. Si quis in metallum 17
 & l. Sancimus 22
 41 De bonis proscript. Auth. Bona
 damnatorum,
 51 De sententiam pas. l. 1.

F I N I S.

D. NI-

D. NICOLAI
EVERHARDI,

Præsidis Mechliniensis.

NOMENCLATURA LEGUM.

Quibus præcipua Juris Civilis
capita continentur, ad
Adrianum filium.

ORDO STUDII JURIS CIVILIS

D. Nicolai Everardi, Amsterodami, ad

D. Michaëlem Gillis, CÆS.

MAIEST. Secretarium.

D 5

EX

EX DIGESTO V E T E R I.

DE Legibus & Senatuscon. 1. De quibus.

De officio Præsidis. 1. Illicitas. §. veritas, & 1. Observandum.

De judiciis. 1. Hæres absens, cum quatuor sequentibus.

De inoffic. test. 1. Posthumus : & 1. Papi-
nianus.

De petitione hæred. 1. Item veniunt : 1.
Utrum.

De rei vindicatione. 1. Officium . 1. In rem
actio competit. & 1. Is qui destinavit.
1. Fructus. & 1. Et ex diverso. 1. Si
ager. 1. Qui restituere.

Ad legem Aquiliam. 1. Item Mela : 1. Ita
vulneratus : & 1. Stichum aut Pam-
philum.

Si certum petatur. 1. Quod te. 1. Vinum. 1.
Civitas. 1. Cum fundus.

De iurejuran. 1. Ait Prætor : & 1. Admonen-
di. Duæ sunt leges nomine, Ait
Prætor.

De in litem jurando. 1. In actionibus.

De condict. ob causam. 1. Dedi. Titulus in-
scribitur, De condict. causa data.

De condict. indeb. 1. prima : 1. Si non for-
tem : 1. Cum is : & 1. Julianus.

De

- De condic. furtiva l. Si pro fure.
De condict. tritic. l. In hac.
De eo quod certo loco. l. Is qui certo loco.
De pignor. act. l. Si convenerit : Duæ quoque sunt Leges in hoc titulo, quæ incipiunt, Si convenerit.
De compensat. l. Verum.
De contrahend. empt. l. In venditionibus.
De peric. & commod. rei vend. l. Si vendita insula.
De act. empti & vend. l. Julianus.
De probation. l. Quoties. l. Cum de indebito.
De ritu nuptiarum. l. Palam.

E X D I G E S T O

I N F O R T A T O.

DE legatis primò l. Cum servus. l. Si servus plurimum. l. Si dominus.

De legatis secundò. l. Cum pater, præcedit. l. Cum prior. l. Titia. & l. Quæ fideicommissa moriens. Est autem lex Titia cum testamento. / & l. Titia Sejo tesseram, utra sit, per te cogita.

De legatis tertio, l. Fideicommissa. l. Si quis in principio testamenti.

De alimentis legatis. l. prima.

EX DIGESTE N O V O.

DE damno infecto. 1. Si finita.
De re judic. 1. Si quis ab alio. 1. Quod
jussit, 1. à divo Pio. 1. Quidam
consulebant. 1. Sæpe constitu-
tum.

De confessis : 1. Certum.

De solutionibus : 1. Qui sibi : 1. Qui ho-
minem.

De public. judic. 1. prim. & secund.

De accusation. 1. Libellorum.

De poenis : 1. Respiciendum : 1. Capita-
lium.

EX CODICE.

DE Sacros. Eccles. 1. Jubemus 2. cui ad-
de. c. 1. c. 2. de rebus ecclesiæ non
alienandis, in 6. Auth. Ingressi
Auth. Hoc jus porrectum : Auth.
Multo magis. Juncta Auth. Qui-
buscunque.

De his qui ad Ecclesiam confug. 1. Præsenti.

De legibus 1. Non dubium.

De præcib. Imperatori offeren. 1. Quoties.

De pactis. 1. pactum 3. 1. Traditionib. 1.

Si quis in conscribendo 1. de quæ-
stione.

De

De postulando. l. Si qui advocatorum.

De procur. l. 1. & l. Exigendi.

De judiciis. l. Properandum, l. Sancimus.
l. Apertissimi.

De litisconst. l. unic. cum Auth. Offeratur.

Ubi de crimine agi oportet. l. 1 & 2 cum
Auth. Qua in provincia.

Ubi in rem act. l. 1. & final.

Ex delictis defunctorum. l. unica.

De probationibus. l. Jubeamus. l. Sciant
cuncti. fin.

De fide instrum. Auth. Apud eloquentissi-
mum.

Per quas personas nobis acquir. l. prima.

Ad S. C. Vellejanum, l. Si mulier 2. &
Auth. Si qua mulier.

Depositi l. 4.

De non numer. pec. l. Generaliter. l. in
contractibus.

De usuris. l. Acceptam : & l. Eos qui.

Mandati. l. Per diversas : & l. ab Anastasio.

De rescind. vendit. l. 2.

De rebus alienis non alienan. l. 2. & l. San-
cimus.

De jure dotium l. Ubi adhuc.

De rei ux. act. l. unica.

De administratione tut. vel curat. l. Tuto-
res. cum l. finali.

De servis fugit. Auth. Sed novo jure.

Qui testamentum facere possunt. l. Senium.

De jure deliber. l. Scimus.

Quomodo & quando judex. l. consenta-
neum :

neum : cum Auth. Qui semel.

De sententiis & interloc. omnium iudicum.

1. Cum Papinianus. Auth. Et consequenter.

De sentent. quæ pro eo quod interest profer. 1. unica.

De appellation. 1. Eos. 1. Præcimus.

De temporibus appell. Auth. Ei qui & 1. Per hanc.

Quando provoc. non est necess. 1. Venales.

Quorum appel. non recip. 1. observare :

De bon. auct. iudic. possid. 1. Cum proponas : cum Auth. Et qui jurat.

Unde vi. 1. Si quis in tantam.

Quæ res pig. obl. poss. 1. fin.

Qui potiores in pignor. hab. Auth. Item possessor. 1. Assiduus.

Etiam ob chyrograph. pecun. pignus teneri. posse. 1. unica.

Qui accusare non possunt. 1. prima & final. & penult.

De poenis 1. Qui sententiam. & 1. Sancimus

Summa 143.

ORDO

O R D O
S T U D E N D I
J U R I C I V I L I

D. NICOLAI EVERARDI,

Amsterodami J. V. Doctoris,

Ingolstadii Jus Civile profitentis,

ad Magnificum virum

D. MICHAELEM GILLIS,

CÆS. MAIEST. Secretarium.

Anno à Christo nato 1534.

HOs titulos velim perdiscas,
qui maximè sunt in hominum
usu. Et cum his titulis Di-
gestorum accommoda semper titulos
Institutionum & Codicis. Et pro
illustratione materia, adde Summam
AZonis, quod si per aliquot menses
effeceris, non dubito, quin facile
magnam facultatem Juris conse-
queris.

D E

A

DE Actionibus.

Ad legem Aquiliam.

De aqua pluvia arcenda.

De appellationibus, omnes Tituli.

De acquirendo rerum dominio, usque ad
Tit. de interdictis.

C

Commodati.

Communi dividundo.

Condictione ob causam.

Condictione indebiti.

Si certum petatur.

D

Depositi.

De dolo malo.

De damno infecto.

Donationum omnes tituli.

E

De edendo.

Ex quibus causis maiores xxv. annis in
integrum restituantur.

De exercitoria actione.

De exceptionibus seu præscriptionibus &
omnes tituli sequentes usque ad ti-
tulum

De extraordinariis criminibus.

F

Familiæ herciscundæ.

Ad legem Falcidiam.

I

De iustitia & jure.

De

De iurisdic-
De iudiciis.
De inoffici-
De iurejura-
De instituci-
Quod iust-
De iuris de-
De iure de-

De legibus
Locati.

Mandati.

De eo quo-
De minor-
Ad S. C. M.

De negoti-

De offici-
De oper-

De pactis
De proce-
De petiti-
De periti-
De præ-
De pign-
De prob-
De pact-
De peni-

De jurisdictione omnium judicum.

De judiciis.

De inofficioso testamento.

De jurejurando.

De institoria actione.

Quod jussu.

De juris & facti ignorantia.

De jure dotium.

L

De legibus.

Locati.

M

Mandati.

De eo quod metus causa gestum erit.

De minoribus.

Ad S. C. Macedonianum.

N

De negotiis gestis.

O

De officio ejus, cui mandata est jurisdictio.

De operis novi nuntiatione.

P

De pactis.

De procuratoribus.

De petitione hereditatis.

De periculo & commodo rei venditæ.

De præscriptis verbis.

De pignoribus, omnes tituli.

De probationibus.

De pactis dotalibus.

De poenis.

De

R

De receptis arbitris.
De rei vendicatione.
De regulis juris.

S

Pro socio.
De suis & legitimis heredibus.
De servitutibus omnes tituli.
Solutio matrimonio.

T

De transactionibus.
De testibus.
De tutelis omnes tituli.
Ad S. C. Tertullianum.

V

De usufructu, omnes tituli.
Quod vi aut clam.
De verborum significatione.

Summa 143.

DECRETI CANONES.

Si numeres cauto ter mille capitula lector.
Atque decem nonies, Decretum continet
in se.

Causa Decreti.

Sub magni longa Decreti parte se-
cunda.

Sex

Sex & triginta Causas reperire licebit.

Quaestiones causarum.

Quaestio centuplex, & septuagesima duplex.

Est in causarum tractatu ritè notanda.

Tituli Decretalium & Clementinarum.

Centum rubricas octogintaque volumen Gregorii Noni posuit, quinas, superaddens.

Ac septuaginta septem numerat tibi sextus.

Ex Clemente duas, quinquagintaque notabis.

VERSUS MEMORIALES.

ADOPTIO.

Arrogo, qui suus est, & habet meus esse necesse;

Patris adopto suum, sed patris desinit esse.

Confessio.

Major, sponte, sciens, dominus, pars, lis, sed & in se.

Con-

92 M E M O R I A L E

Confessus, certum, compos, pro iudice,
jure.

Damnatut, nisi lex, favor, aut natura re-
pugnent.

Wes. in ff. de confess. n. 6.

Dominium.

Quicquid plantatur, seritur vel ædifica-
tur.

Omne solo cedit, radices si tamen egit.

Donatio.

Quinque modis perdo, mihi quæ donata
fuere.

Inferosi damnum graviter donantis in ære.

Si per me sit huic atrox injuria facta:

Quando suæ vitæ crudeliter insidiabor.

Ingratum factum dic me, si fregero pactum.

Emphyteusis.

Si perit res tota, liberabitur emphy-
teuta.

Si verò pro parte, nulla liberabitur arte.

Exheredatio filii.

Bis septem ex causis exheres filius esto,

Si patrem feriat, vel maledicat ei.

Carcere detrusum si negligat aut furiosum.

Criminis accuset, vel paret insidias.

Si dederit damnum grave, si nec ab hoste
redemit.

Testa-

Testarive vetet, se societque malis.

Si mimos sequitur, vicietque cubile paternum:

Non orthodoxus, filia si meretrix.

Wesenb. in ff. de lib. & posth. num. 4.

Fidejussio.

Casibus in denis mulier spondendo tenetur:

Pro libertate, & pro dote, renunciaret, & si decipiat, precium capiat, caveatque secundo.

Debenti si succedit, si debita coepit, Sin minor est credens, si commoda propria gessit.

Juramentum Calumnie.

Illud juretur, quod lis sibi iusta videtur,

Etsi quæretur, verum non inficietur.

Nil promittetur, quò falsa probatio detur,

Ut lis tradetur, dilatio nulla petetur.

Legitima.

Quatuor aut infra natis dant jura trientem.

Semissem verò dant natis quinque vel ultra.

Arbitrium sequitur substantia cætera patris.

Libel.

Libellus.

Quis, quid, coram quo, quo jure petatur,
 & à quo,
 Rectè compositus quisque libellus habet.
 Wes. in ff. de edend. n. 7.

Matrimonium.

Error, conditio, votum, cognatio, crimen
 Cultus disparitas, vis, ordo, ligamen, honestas,
 Si sis affinis, forte coire nequibis.
 Hæc facienda vetant connubia, facta retractant.

Item.

Nata, soror, neptis, matertera, fratris &
 uxor,
 Et patrui conjux, mater, privigna, noverca,
 Uxorisque soror, privigni nata, nurusque,
 Atque soror patris conjungi lege vetantur.

Plus petitio.

Quatuor ecce modos, queis plus petiisse solemus,
 Plus petitur causâ re, tempore atque loco.
 Plus petitur causâ, quando disjuncta petuntur

Sim-

Simpliciter, species certave pro genere.

Re tum plus petitur, cum pars est debita fundi,

Vel summæ, in solidum sed tamen actor agit.

Ante itatuta vocans solvendis tempora nummis.

Lege paciscentum, tempore plus petiit. Promissum hic vel ibi, pure si forte petatur.

Hic, tum quisquis agit, plus petit ille loco.

*Lud. Mainus de Action.
lib. 4. c. 2.*

*S. C. Tertullianum & Orphit-
tianum.*

Matri succedit natus per Orphitianum.
Econtra mater nato per Tertyllianum.

Successio ab intestato.

Res intestati accipit gradus inferiorum.

Qui si defuerint, subit hinc gradus anteriorum.

Cum patre succedunt fratres ab utroque parentes,

Nec tamen hos comitatur avus patre deficiente.

Fra-

Fratres ex uno fratres remouent ab utro-
que.

Post fratres sobolemque suam quo quem-
que priorem

Dixeris esse gradu, de jure scias potiozem.

Prescriptio. Usucapio.

Non usucapies, nisi sint tibi talia quinque.
Justa fides, justus titulus, res non vitiosa,
Ut res tradatur, & tempus continuetur.

F I N I S.

TITU-

TITVLORVM

S E V

RUBRICARVM,

Ut vulgò nuncupantur,

I N D E X

*Absolutissimus, in quo numerus
prior litteris subiectus librum,
sequens verò seu posterior
Titulum indicat.*

E

CANON

C A N O N.

Inst. Institutiones.

ff. Digesta,

C. Codex.

N. Novellæ, vulgò Authenticae ; numerus sequens constitutionem demonstrat.

F. Feudorum usus.

D. Decretales.

6. D. Sextus Decretalium.

Cl. Clementinæ.

Abi-

A

Bigeis.

ff. 47. 14 C. 9. 37.

Abolitionibus.

C. 9. 42.

Acceptilatione.

ff. 46. 4. C.

8. 44.

Accusationibus, inquisitionibus, & denun-
ciationibus.

D. 5. 1. 6. D. 5. 1.

Accusationibus & inscriptionibus.

ff. 48.

2. C. 9. 2.

Actione pignoratitia.

ff. 13. 7. C. 4. 24.

Actione rerum amotarum.

ff. 25. 3.

Actionibus empti & venditi.

ff. 19. 1. C.

4. 49.

Actionibus hæreditariis.

C. 4. 16.

Actionibus & obligationibus.

ff. 44. 7.

C. 4. 10.

Actore à tutore seu curatore dando.

C. 5.

61.

Acquirenda & retinenda possessione.

C. 7.

32.

Acquirenda vel omittenda hereditate

ff. 29. 2.

Acquirenda vel omittenda possessione

ff. 41. 2.

Acquirendo rerum dominio.

ff. 41. 1.

Acquisitione per adrogationem Inst.

3. 11.

Ademptione legatorum.

Inst. 2. 21.

Ademptione libertatis.

ff. 40. 6.

Ad exhibendum,

ff. 10. 4. C. 3. 42.

Adimendis vel transferendis legatis, vel fi-

E 2

dei-

- deicommissis ff. 34. 4.
 Adjutoribus Quæstoris. N 35.
 Ad L. Aquiliam. ff. 9. 2.
 Ad L. Corneliam de falsis. C. 9. 22.
 Ad L. Corn. de falsis, & de Senatusc. Libo-
 niano. ff. 48. 10.
 Ad legem Corn. de sicariis & veneficis.
 ff. 48. 8. C. 9. 16.
 Ad L. Falcidiam. ff. 35. 2. C. 6. 49.
 Ad L. Fabiam de plagiariis. ff. 48.
 15. C. 9. 2.
 Ad L. Juliam de adulteris coercendis, &
 stupro. ff. 48. 5. C. 9. 9.
 Ad L. Juliam de ambitu. ff. 48. 14.
 C. 9. 26.
 Ad L. Juliam de annona. ff. 48. 12.
 Ad L. Juliam Majestatis. ff. 48. 4.
 c. 9. 8.
 Ad L. Juliam peculatus, & de sacrilegiis,
 & de residuis. ff. 48. 13.
 Ad L. Juliam repetundarum. ff. 48.
 11. c. 9. 27.
 Ad L. Juliam de vi privata. ff. 48. 7.
 Ad L. Juliam de vi publica. ff. 48. 60.
 Ad L. Juliam de vi publ. seu privata.
 c. 9. 12.
 Ad legem Rhodiam de jactu. ff. 14. 2.
 Administrantibus officia in Sacris appella-
 tionibus. N. 20.
 Administratione & periculo tutorum &
 curatorum, qui gesserunt vel non
 &c. ff. 26. 7. C. 5. 37.
 Ad-

Administratione rerum ad civitates pertinentium. ff. 50. 8.

Administratione rerum publicarum. c. 11.

30.

Administratoribus. N. 95.

Ad municipalem, & de incolis. ff. 50. 1.

Adoptionibus. Inst. 1. 11. c. 8. 48.

Adoptionibus, & emancipationibus, & aliis modis, quibus patria potestas solvitur. ff. 1. 7.

Appellationibus recipiendis, vel non. ff.

49. 5.

Appellationibus, & relationibus. ff. 49. 1.

Appellationibus, ut si mora apud appellationis iudicem causa, litigatores ad arbitros deveniant, &c. N. 93.

Ad Senatusconsultum Macedonianum.

C. 4. 28.

Ad Senatusc. Orphitianum. C. 6. 56.

Ad S. C. Tertullianum. C. 6. 55.

Ad S. C. Tertullianum & Orphitianum, ff. 38. 18.

Ad S. C. Trebellianum. ff. 36. 1.

Ad S. C. Turpilianum, & de abolitionibus criminum. ff. 48. 16 C. 5. 45.

Ad S. C. Vellejanum. ff. 16. 1 C. 4. 29.

Adsertione tollenda, C. 7. 17.

Adfessoribus, & domesticis, & cancellariis iudicum. C. 1. 47.

Adsignandis libertis. ff. 38. 4.

Adsignatione libertorum. Inst. 3. 9.

Adulteriis & stupro. D. 5. 16.

E 3

Ad-

- Advocatis diverforum judiciorum C. 2. 7.
 Advocatis fisci. C. 2. 8.
 Aedificiis privatis. C. 8. 10.
 Aedilitiis actionibus. 4. 58.
 Aedilitio Edicto, & redhibitoria actione, &
 quantò minoris ff. 21. 1.
 Aequalitate dotis & donationis ante nu-
 ptias, &c. N. 97.
 Aestimatoria. ff. 19. 3.
 Aetate & qualitate, & ordine præficiendo-
 rum D. 1. 14. 6. D. 1. 10. Cl. 1. 8.
 Agentibus in rebus. C. 12. 20.
 Agnoscendis, vel alendis liberis, vel pa-
 tronis, vel libertis. ff. 25. 3.
 Agricolis, & censitis, & colonis. C. 11. 47.
 Agricolis & mancipiis dominicis vel fisca-
 libus Reipub. vel privatae C. 11. 67.
 Albo scribendo. ff. 50. 3.
 Aleatoribus. ff. 11. 5.
 Alendis liberis ac parentibus. C. 5. 25.
 Alexandriae primatibus. C. 11. 28.
 Alienatione, & emphyteusi rerum ecclesia-
 sticarum. N. 120.
 Alienatione feudorum. F. 1. 13.
 Alienatione judicii mutandi causâ facta.
 ff. 4. 7. c. 2. 54. D. 1. 42.
 Alienatione paterni feudi. F. 2. 39.
 Alimentis pupillo præstandis. C. 5. 50.
 Alimentis vel cibariis legatis. ff. 34. 1.
 Allodiis. F. 2. 54.
 Alluvionibus, & paludibus, & pascuis ad
 alium statum translatis. C. 7. 41.
 An

An agnatus vel filius defuncti possit retinere feudum, repudiata hæreditate.

F. 4. 45.

An apud iudicem vel curiam domini quæstio feudi debeat terminari.

F. 2. 46.

An ille, qui interfecit fratrem domini sui feudum amittat.

F. 2. 37.

An maritus succedat uxori in beneficio.

F. 1. 15.

An mutus vel aliàs imperfectus feudum retineat.

F. 2. 36.

An per alium causæ appellationum reddi possint.

ff. 49. 9.

An removeri debeant testes, qui pares esse desierunt.

F. 2. 19.

An servus pro suo facto post manumissionem teneatur.

C. 4. 14.

Annali exceptione Italici contractus tollenda, &c.

C. 7. 40.

Annonis civilibus.

C. 11. 24.

Annonis & capitatione administrantium, &c.

C. 1. 48.

Annonis & tributis.

C. 10. 16.

Annuis legatis, & fideicommissis.

ff. 33. 1.

Apothis publicis, &c.

C. 10. 22.

Apostatis.

C. 1. 7.

Apostatis & reiterantibus baptisma, D. 5. 9.

Apparitoribus Comitum orientis, C. 12. 57.

Apparitoribus Magistrorum militum, & privilegiis eorum.

C. 12. 55.

Apparitoribus Præfecti annonæ.

C. 12. 59.

Apparitoribus Præfecti urbi.

C. 12. 54.

E. 4.

Appa-

Apparatoribus Præfectorum prætorio, & privilegiis eorum. c. 12. 53.

Apparatoribus Proconsulis & Legati. c. 12. 56.

Appellationibus. N. 3. & 93. 6. D. 2. 15 cl. 3. 12.

Appellationibus, & consultationibus. c. 7. 62.

Appellationibus & relationibus. ff. 50. 1.

Appellationibus, & recusationibus, & relationibus. D. 2. 28.

Apud eum à quo appelletur, alium causam agere compellendum. ff. 49. 12.

Apud quem oporteat appellationes in quinque provinciis, Suria, Cypro, Cycladibus insulis, Myfia & Scythia interpositas examinari. N. 41.

Apud quem vel quos controversia feudi definiatur. F. 1. 8.

Apud quos oporteat litigare monachos & ascetrias. N. 79.

Aqua, & aquæ pluviae arcendæ. ff. 39. 3.

Aqua cotidiana & æstiva. ff. 43. 19.

Aquæ ductibus. c. 11. 42.

A quibus appellare non licet. ff. 49. 2.

Arbitris. D. 1. 43. D. 1. 22.

Arbitrium tutelæ. c. 5. 51.

Arboribus cædendis. ff. 43. 27.

Arborum furtim cæsarum. ff. 47. 7.

Argentariorum contractibus. N. 136.

Argenti pretio quod thesauris interunt. c. 10. 76.

Armeniis, ut & ipsi per omnia Romanas sequantur leges. N. 21. Armis.

Armis.	N. 85.
Affertione tollenda.	C. 7. 17.
Affessoribus & domesticis, &c.	C. 1.
Affignatione libertorum	Inst. 3. 9.
Athletis.	C. 10. 53.
Attiliano tutore, & eo, qui ex lege Julia & Titia dabatur.	Inst. 1. 20.
Auro coronario.	C. 10. 74.
Auctoritate & consensu tutorum & curatorum.	ff. 26. 8.
Auctoritate & usu pallii.	D. 1. 8.
Auctoritate præstanda.	C. 5. 59.
Auctoritate tutorum.	Inst. 1. 21.
Auri publici persecutoribus.	C. 10. 72.
Auro, argento, mundo, ornamentis, unguentis, veste, vel vestimentis, & statuis legatis.	ff. 34. 2.

B.

B aptismo, & ejus effectu.	D. 3.
42. Cl. 3. 15.	
Beneficio fratris, & qualiter frater in beneficium fratris succedat.	F. 1. 20.
Bigamis.	6. D. 1. 21.
Bigamis non ordinandis.	D. 1. 21.
Bonis auctoritate judicis possidendis seu vendandis, & de separationibus bonorum.	ff. 42. 5. C. 7. 74.
Bonis damnatorum.	ff. 48. 20.
Bonis eorum, qui ante sententiam vel mortem sibi consciverunt, vel accusatorem corruerunt.	ff. 48. 21. C. 9. 50.
Bonis libertorum.	ff. 38. 2. C. 64.

E 5

Bonis

Bonis maternis & materni generis. C. 6. 59.

Bonis proscriptorum seu damnatorum.
C. 9. 49.

Bonis, quæ liberis in potestate constitutis
& matrimonio vel aliter adquiruntur,
& eorum administratione. C. 6. 60.

Bonis vacantibus, & de incorporatione.
C. 10. 10.

Bonorum possessionibus. Inst. 3. 10. ff. 37. 1.

Bonorum possessione contra tabulas. ff. 37. 4.

Bonorum possessione contra tabulas liberti,
quæ patronis vel liberis eorum datur.
c. 6. 13.

Bonorum possessione contra tabulas quam
Prætor liberis pollicetur. c. 6. 12.

Bonorum possessione ex testamento militis.
ff. 37. 13.

Bonorum possessione, furioso, infanti,
muto, furdo, cæco competente.
ff. 37. 3.

Bonorum possessione secundum tabulas
ff. 37. 11. c. 6. 11.

Bonorum possessionibus. Inst. 3. 10 ff.
39. 1.

C

Adaveribus punitorum. ff. 48. 14.

Caducis tollendis. c. 6. 51.

Calumniatoribus. ff. 3. 6. C. 9. 46.

D. 5. 2.

Canone frumentario urbis Romæ. c. 11. 22.

Canone largitionalium titulorum. c. 10.

23.

Capel-

Capellis monachorum, & aliorum religio-
forum. D. 3. 37. 2. 18. in 6.
& D. & 6. D. 3. 18.

Capiendis & distrahendis pignoribus tribu-
torum causa. C. 10. 21.

Capitano, qui curiam vendidit, an intel-
ligitur beneficium vendisse. F. 2. 51.

Capitatione civium censibus eximenda.
C. 11. 48.

Capite minutis. ff. 4. 5

Capitis deminutione. Inst. 1. 16.

Capitulis Corradi. F. 2. 40.

Captivis, & de postliminio, & de redemptis
ab hostibus. ff. 49. 15.

Carboniano edicto. ff. 37. 10. C. 6. 17.

Castrensi hominum Palatinorum peculio.
C. 12. 31.

Castrensi peculio, ff. 49. 17.

Castrensi peculio militum, & præfectis
annonæ. C. 12. 17.

Castrensiariis & ministerianis. C. 12. 26.

Causa possessionis & proprietatis. D. 2.
12. cl. 2. 3.

Causis, ex quibus infamia irrogatur. C. 2. 11.

Celebratione missarum, & sacramento
Eucharistiæ. D. 3. 41. Cl. 3. 14.

Censibus. ff. 50. 15.

Censibus, & censitoribus, & peræquatori-
bus, & inspectoribus. C. 11. 57.

Censibus, exactionibus, & procurationibus.
D. 39. 6. D. 3. 20. cl. 5. 13.

Cessione bonorum. ff. 42. 3.

- Clandestina desponsatione. D. 4. 3.
 Classicis. c. 11. 12.
 Clericis conjugatis. D. 3. 3. 6. D. 3. 2.
 Clericis non residentibus in Ecclesia, vel
 præbenda. D. 3. 4. 6. D. 3. 3.
 Clericis peregrinantibus. D. 2. 29.
 Clericis peregrinis. D. 1. 22.
 Clericis pugnantibus in duello. D. 5. 14.
 Clericis, qui à suis destiterunt ecclesiis.
 Item de his, qui oratoria ædificant.
 N. 58.
 Clerico ægrotante, vel debilitato. D. 3. 6.
 & 6. D. 3. 5.
 Clerico excommunicato, deposito, vel in-
 terdicto ministrante. D. 5. 27.
 Clerico non ordinato ministrante. D. 5. 28.
 Clerico percussore. D. 5. 25.
 Clerico per saltum promotus. D. 5. 39.
 Clerico qui investituram facit. F. 2. 35.
 Clerico venatore. D. 5. 24.
 Cloacis. ff. 43. 22.
 Codicillis. Inst. 2. 25. c. 6. 36.
 Cognatione legali. D. 4. 12.
 Cognatione spiritali. D. 4. 11. 6. D. 4. 3.
 Cohabitatione clericorum & mulierum.
 D. 3. 2.
 Cohortalibus & principibus, corniculariis
 ac primipilariis. c. 12. 58.
 Collatione æris. c. 10. 29.
 Collatione bonorum. ff. 37. 6.
 Collatione donatorum, vel relevatorum aut
 translatorum, seu adæeratorum. c. 10.
 28. Colla-

- Collatione fundorum fiscalium, vel rei privatae, vel dominicae vel civitatis, vel templorum. c. 11. 73.
- Collatione fundorum patrimonialium, & emphyteuticariorum. c. 11. 64.
- Collationibus. c. 6. 20.
- Collatoribus & aliis capit. N. 128.
- Collegiatis, & chartopratis, & numulariis. c. 11. 17.
- Collegiis & corporibus. ff. 47. 22.
- Collusione detegenda. ff. 40. 16. c. 7. 20. D. 5. 22.
- Colonis Illyricianis. c. 11. 52.
- Colonis Palæstinis. c. 11. 50.
- Colonis Thracensibus. c. 11. 51.
- Comite Isauriæ. N. 27.
- Comitibus consistorianis. c. 12. 10.
- Comitibus & archiatris sacri palatii. c. 12. 14.
- Comitibus rei militaris. c. 12. 12.
- Commeatu. c. 12. 43.
- Commerciis & mercatoribus. c. 4. 63.
- Comminationes, epistolas, programmata, subscriptiones auctoritatem rei iudicatæ non habere. c. 7. 57.
- Commodati, vel contrà. ff. 13. 6.
- Commodato. c. 4. 23. D. 3. 15.
- Communia de legatis & fideicommissis, & de in rem missione tollenda. c. 6. 43.
- Communia de manumissionibus. c. 7. 15.
- Communia de successionibus. c. 6. 58.
- Communia de usucapionibus. c. 7. 30.
- Communia

- Communia prædiorum tam urbanorum,
quam rusticorum. ff. 8. 4.
- Communia utriusque iudicii tam familiæ
erciscundæ, quàm communi divi-
dundo. c. 3. 38.
- Communi dividundo. ff. 10. 3. c. 3. 37.
- Communi servo manumisso. c. 7. 7.
- Communium rerum alienatione. c. 4. 52.
- Compensationibus. ff. 16. 2. c. 4. 31.
- Concessione præbendæ. & ecclesiæ non va-
cantis. D. 3. 8. 6. D. 3. 7. cl. 3. 3.
- Concubinis. ff. 25. 7. c. 5. 26.
- Concussione. ff. 47. 13.
- Condictione causa data, causa non secuta.
ff. 12. 4.
- Condictione ex lege. ff. 13. 2.
- Condictione ex lege, & sine causa vel in-
iusta causa. c. 4. 9.
- Condictione furtiva. ff. 13. 1. c. 4. 8.
- Condictione indebiti. ff. 12. 6. c. 4. 5.
- Condictione ob causam datorum. c. 4. 6.
- Condictione ob turpem causam. c. 4. 7.
- Condictione ob turpem vel injustam causam
ff. 12. 5.
- Condictione sine causa. ff. 12. 7.
- Condictione triticiaria. ff. 13. 3.
- Conditionibus adpositis in desponsatione,
vel in aliis contractibus. D. 4. 5.
- Conditionibus, & demonstrationibus, &
causis, & modis eorum, quæ in testa-
mento scribuntur. ff. 35. 1.
- Conditionibus insertis tam in legatis quàm
fidei-

IVRIS UTRIVSQUE. III

- fideicommissis, & libertatibus. c. 6. 56.
 Conditionibus institutionum. ff. 28. 7.
 Conditis in publicis horreis. c. 10. 26.
 Conductoribus & procuratoribus sive ex-
 actoribus prædiorum fiscalium, &
 domus Augustæ. c. 11. 71.
 Confessis ff. 42. 2. c. 7. 59. D. 2. 18.
 6. D. 2. 9.
 Confirmando tutore. c. 5. 29.
 Confirmando tutore vel curatore. ff. 26. 3.
 Confirmatione utili vel inutili. D. 2. 30.
 Conjugio leproforum. D. 4. 8.
 Conjugio fervorum. D. 4. 9.
 Coniungendis cum emancipato liberis
 ejus. ff. 37. 9.
 Consanguineis & uterinis fratribus. N. 84.
 Consanguinitate & adfinitate. D. 4. 14.
 cl. 4. 1.
 Consecratione Ecclesiæ, vel altaris. D. 3.
 40. 6. D. 3. 21.
 Consortibus ejusdem litis. c. 3. 40.
 Constituta pecunia. ff. 13. 5. c. 4. 18.
 Constitutiones feudales domini Lotharii
 Imperatoris, quas ante januam Beati
 Petri in civitate Romana condidit
 observandas. F. r. 19.
 Constitutionibus. D. 1. 2. 6. D. 1. 2.
 Constitutionibus Principum: ff. 1. 4.
 Constit. quæ de dignitatibus, &c. N. 91.
 Constitutio, quæ ex adscriptio & libera na-
 tos liberos esse vult, non iis, quam
 ante constitutionem nati sunt, sed
 quam

quam post constitutionem prodesse, &c.

N. 54.

Constitutio, quæ per dignitates & Episcopale munus filios liberat potestate patria.

N. 81

Constitutio sex habet capitula. 1. Ut cum de appellationibus, & retractationibus & relationibus iudicium cognoscit, secundum illas leges controversiæ decident, &c. &c. 2. Si altera litigantium pars renunciet se allegationibus contentam fore, altera vero differat, quasi non contenta: iudex dato unius & item alterius, &c. 3. mensis dilationem, &c. 3. Quæ causæ ingratiitudinis rationabiliter filiis obiici possint à parentibus. 4. Quæ rursus causæ, ingratiitudinis rationabiliter possint parentibus obiici à filiis. 5. Ut lugentes, & qui genere illis proximi sunt, nulla de causa intra nonum diem præhendantur, vocenturque in ius. 6. De constitutæ pecuniæ obligatione & sponsonibus, si quis ita pecuniam constituat aut spondeat: *Satis tibi facio: aut satis tibi fiet à me, & hoc & illo: aut satis tibi fiet à me, aut hoc, aut, illo.*

N. 115.

Consuetudine.

D. 1. 4. 6. D. 1. 4.

Consuetudine recti feudi.

F. 2. 33.

Consulibus.

N. 105.

Consulibus, & non spargendis ab his pecu-

- pecuniis, & de patriciis. c. 12. 3.
 Consultationibus. N 62.
 Contentione inter dominum & fidelem de
 investitura feudi. F. 1. 10.
 Contentione inter dominum & vasallum
 de investitura feudi. F. 1. 23.
 Contentione inter me & dominum de por-
 tione feudi fratris mei defuncti.
 F. 1. 12.
 Contractibus iudicum, vel eorum, qui sunt
 circa eos, & inhibendis donationi-
 bus in eos faciendis, & ne admini-
 strationis tempore proprias ædes ædi-
 ficient. c. 1. 49.
 Contrahenda emptione, & de pactis inter
 emptorem & venditorem compositis,
 & quæ res venire non possint. ff. 18. 1.
 Contrahenda emptione & venditione.
 c. 4. 38.
 Contrahenda & committenda stipula-
 tione. c. 8. 38.
 Contraria tutelæ, & utili actione. ff. 27. 4.
 Contrario iudicio tutelæ. c. 5. 58.
 Controversia feudi apud pares terminan-
 da. F. 2. 16.
 Controversia inter dominum & empto-
 rem feudi. F. 1. 42.
 Controversia inter Episcopum & vasallum.
 F. 2. 20.
 Controversia inter masculum & foeminam
 de beneficio. F. 2. 41.
 Controversia inter vasallum & alium de be-
 neficio.

ficio.	F. 2. 43.
Conveniendis fisci debitoribus.	C. 10. 2.
Conversione conjugatorum.	d. 3. 32.
Conversione infidelium.	D. 3. 33.
Corpore vitiatis ordinandis, vel non.	
D. 1. 20.	
Creditorem evictionem non debere	C. 8. 46.
Crimine expilatæ hæreditatis.	C. 9. 32.
Crimine falsi.	D. 5. 20.
Crimine peculatus.	C. 9. 28.
Crimine sacrilegii.	C. 9. 29.
Crimine stellionatus.	C. 9. 34.
Cupressis ex luco Daphnensi vel Perseis per Ægyptum non excidendis vel ven- dendis.	C. 11. 77.
Curatore bonis dando.	ff. 42. 8.
Curatore furiosi & prodigi.	C. 5. 70.
Curatoribus.	Inst. 1. 23.
Curatoribus furioso, & aliis extra minores dandis.	ff. 27. 10.
Curialibus urbis Romæ.	C. 11. 13.
Curiosis & stationariis.	C. 12. 23.
Cursu publico, & angariis, & paranga- riis.	C. 12. 5.
Custodia & exhibitione reorum.	ff. 48. 3.
Custodia eucharistiæ, chrisimatis, & alio- rum sacramentorum	D. 3. 44.
Custodia reorum.	C. 9. 4.

D

D Anno infecto, & de suggrundis vel
protectionibus. ff. 39. 2.
Debitorem venditionem pignorum
impe-

impedire non posse. C. 8. 29.

Debitoribus civitatum. C. 11. 32.

Decanis. C. 12. 27.

Decimis, primitiis & oblationibus. D. 3.

30. 6. D. 3. 13. Cl. 3. 8.

Decretis ab ordine faciendis. ff. 50. 9.

Decretis Decurionum super immunitate
quibusdam concedenda. C. 10. 46.

Decurionibus. N. 101.

Decurionibus, & filiis eorum. ff. 50. 2.

Decurionibus & filiis eorum, & qui Decu-
riones habentur, & quibus modis à
fortuna curiæ liberentur. C. 10. 31.

Decurionibus, ut accepta dignitate præfe-
ctoria, tunc demum curia liberen-
tur, cum in actu positam acceperit.
N. 69.

Decurionibus, ut filiis suis decurionibus
dodrantem relinquunt. N. 38.

Dedititia libertate tollenda. C. 7. 5.

Defensoribus civitatum. C. 1. 55. N. 13.

Delatoribus. C. 10. 11.

Delictis puerorum. D. 5. 23.

Depositi vel contra. ff. 16. 3. C. 4. 34.

Deposito. D. 3. 16.

Deposito, & attestatione ad inquilinos
facta, item de suspensione erogatio-
nis panum civilium. N. 88.

Deposito & denunciatione inquilinorum.
N. 88.

Desertoribus & occultatoribus. C. 12.

46.

De-

- Despensatione impuberum. D. 4. 2. 6.
 D. 4. 2.
 Dignitatibus. C. 12. 1.
 Dilationibus. C. 3. 11. D. 2. 8.
 Discussoribus. C. 10. 30.
 Distractione pignorum. C. 8. 28.
 Distractione pignorum & hypothecarum.
 ff. 20. 5.
 Diversis capitulis, & solutione matrimo-
 niorum. N. 117.
 Diversis officiis & apparatoribus iudicum,
 & probatoriis eorum. C. 12. 60.
 Diversis prædiis urbanis & rusticis tem-
 plorum, & civitatum, & omni redditu
 civili. C. 11. 69.
 Diversis regulis juris antiqui. ff. 50. 17.
 Diversis rescriptis, & pragmaticis san-
 ctionibus. C. 1. 23.
 Diversis temporalibus præscriptionibus, &
 accessionibus possessionum. ff. 44. 3.
 Dividenda tutela, & pro qua parte quisque
 tutorum conveniatur. C. 5. 52.
 Divisione rerum & qualitate. ff. 1. 8.
 Divisione stipulationum. Inst. 3. 19.
 Divortiis. D. 4. 19.
 Divortiis & repudiis. ff. 24. 2.
 Divortio facto, apud quem filii nutrian-
 tur. C. 5. 24.
 Doli mali & metus exceptione. ff. 44. 4.
 Dolo & contumacia. D. 2. 14. 6. D. 2. 6.
 cl. 2. 4.
 Dolo malo. ff. 4. 3. C. 2. 20.
 Dome-

- Domesticis & protectoribus. c. 12. 17
 Donatione mortis causa & capionib.
 ff. 39. 6
 Donatione mortis causa facta à decurioni-
 bus. N. 87
 Donationibus. Inst. 2. 7. ff. 39. 5. c. 8.
 § 4. D. 3. 24.
 Donationibus ante nuptias, vel propter
 nuptias & sponsalitiis c. 5. 3
 Donationibus causa mortis, c. 8. 57
 Donationibus inter virum & uxorem
 ff. 24. 1
 Donationibus inter virum & uxorem, &
 à parentibus in liberos factis, & rati-
 habitione. c. 5. 16
 Donationibus inter virum & uxorem, &
 de dote post divortium restituenda.
 D. 4. 20
 Donationibus, quæ sub modo, vel sub
 conditione, vel ex certo tempore
 conficiuntur. c. 8. 55
 Dote cauta non numerata. c. 5. 15
 Dote relegata. ff. 33. 4
 Dotis collatione. ff. 37. 7
 Dotis promissione & nuda pollicitatione.
 c. 5. 11
 Duobus fratribus à capitaneo investitis.
 F. 2. 18
 Duobus reis promittendi, qui vice mutua
 fidejussores accepti sunt. N. 99
 Duobus reis stipulandi. ff. 45. 2
 Duobus reis stipulandi & promittendi. Inst.
 3. 17. c. 8. 40 Ea

E

- E**A quæ raptori suo nubit. N. 150
 Ecclesiasticarum rerum immobilium
 alienatione & solutione. N. 46
 Ecclesiasticis canonibus, & privilegiis, quæ
 sacrosanctas respiciunt ecclesias.
 N. 13. 1
 Ecclesiasticis diversis capitulis. N. 12. 3
 Ecclesiasticis titulis. N. 13. 1
 Ecclesiis ædificandis, vel reparandis.
 D. 3. 48
 Ecclesiis constitutis in Africa. N. 37
 Edendo ff. 2. 13. C. 2. 1
 Edicto Divi Hadriani tollendo, & quemad-
 modum scriptus hæres in possessio-
 nem mittatur. C. 6. 33
 Edictum de fide. N. 132
 Edictum de formula artificum, N. 122
 Edictum de his, qui luxuriantur contra na-
 turam. N. 141
 Edilitiis actionibus. D. 4. 58
 Effractoribus & expilatoribus, ff. 47. 18
 Electione & electi potestate. D. 1. 6. 6. D. 1
 5. Cl. 1. 3
 Emancipationibus liberorum. C. 8. 49
 Emendatione Codicis Domini Justiniani,
 & secunda ejus editione. C. in prin-
 cipio.
 Emendatione propinquorum. C. 9. 15
 Emendatione servorum. C. 9. 14
 Emptione & venditione. Inst. 3. 24.
 D. 3. 17

Eo,

Eo, cui libertatis causa bona addicuntur.
Inst. 3. 12

Eo per quem factum erit, quo minus quis
in iudicio sistat. ff. 2. 10

Eo, qui cognovit consanguineam uxoris
suae, vel sponsae. D. 4. 13

Eo, qui duxit in matrimonium, quam
polluit per adulterium D. 4. 7

Eo, qui finem fecit adgnato de feudo pa-
terno. F. 2. 49

Eo, qui mittitur in possessionem causa rei
servandae. D. 2. 15. 6. D. 2. 7

Eo qui ordinem furtivè suscepit. D. 5. 30

Eo, qui pro tutore negotium gessit. C. 5. 45

Eo, qui pro tutore prove curatore negotia
gessit. ff. 27. 5

Eo, qui sibi vel hæredibus suis masculis
& foeminis investituram accepit.
F. 2. 17

Eo quod metus causa. ff. 4. 2

Eo, quod certo loco dari oportet. ff. 13. 4

Episcopali audientia, & diversis capitulis
quæ ad curam pertinent pontifica-
lem. C. 1. 4

Episcopis & clericis, orphanotrophiis, &
xenodochiis, & prochotrophiis, &
asceteriis, & monachis & privilegiis
eorum, & castrensi peculio, & de re-
dimendis captivis, & de nuptiis cle-
ricorum vetitis seu permissis C. 1. 3.

Episcopum, vel abbatem, vel abbatif-
mam, vel dominum plebis, feudum
dare

- dare non posse. F. 1. 6
- Equeſtri dignitate. C. 12. 32
- Erogatione militaris annonæ. C. 12. 38
- Errore advocatorum, & libellos ſeu preces
concupientium. C. 2. 9
- Errore calculi. C. 2. 5
- Etiam ob chirographariam pecuniam pignus
teneri. C. 8. 27
- Etiam per procuratorem cauſam in inte-
grum reſtitutionis agi poſſe. C. 2. 48
- Evictione & duplæ ſtipulatione. ff. 21. 2
- Evictionibus. C. 8. 45
- Eum qui appellaverit, in provincia de-
fendi. ff. 49. 11
- Eunuchis. C. 4. 42
- Exactoribus tributorum. C. 10. 19
- Exceptione rei iudicatæ. ff. 44. 2
- Exceptione rei venditæ. ff. 21. 3
- Exceptionibus. Inſt. 4. 13. D. 2. 25
6. D. 2. 12. Cl. 2. 10
- Exceptionibus & præſcriptionibus. C. 8. 36
- Exceptionibus, præſcriptionibus, & præ-
judiciis. ff. 44. 1
- Exceſſibus prælatorum. 6. D. 5. 6.
- cl. 4. 7
- Exceſſibus prælatorum & ſubditorum.
D. 5. 31
- Excoſtione & translatione militaris an-
nonæ. C. 12. 39
- Excufationibus artificum. C. 10. 64
- Excufationibus munerum. C. 10.
- 47 Excu-

- Excusationibus tutorum, ff. 27. 1
 Excusationibus tutorum & curatorum, &
 de temporibus earum. c. 5. 62
 Excusationibus tutorum, vel curatorum.
 Inst. 2. 25
 Excusationibus veteranorum. c. 5. 65
 Ex delictis defunctorum in quantum hæ-
 redes conveniantur. c. 4. 17
 Exemplum sacrae formæ de appellationi-
 bus. N. 126
 Ex quibus causis infamia irrogat. c. 2. 12
 Exercitoria actione. ff. 14. 1
 Exercitoria, & institoria actione. c. 4. 25
 Exhæredatione liberorum. Inst. 2. 25
 Exhibendis & introducendis reis. N. 53
 Exhibendis & transmittendis reis. C.
 9. 3
 Expensis ludorum publicorum, c. 11. 41
 Expilatae hæreditatis. ff. 47. 19
 Ex quibus causis majores in integrum re-
 stituantur. ff. 4. 6
 Ex quibus causis pignus, vel hypotheca
 tacite contrahitur. ff. 20. 2
 Executione rei judicatae. c. 7. 53
 Executoribus & exactoribus. c. 12. 61
 Exsecutoribus, & his, qui conveniuntur &
 reconveniuntur. N. 96
 Exsequiis, quas fieri oporteat in defuncto-
 rum funerationibus. N. 59
 Extraordinariis cognitionibus, & si judex
 litem suam fecisse dicetur. ff. 50. 13
 Extraordinariis criminibus, ff. 47. 11

Extremis voluntatibus, & bonorum in filios
divisionibus. N. 107

F

Fabricensibus. c. 11. 9
Falsa causa adjecta legato vel fidei-
commisso. c. 6. 44

Falsa moneta. c. 9. 24

Familiæ eriscundæ. ff. 10. 2. c. 3. 36

Famolis libellis. c. 9. 36

Feriis. c. 3. 12. D. 2. 9

Feriis & dilationibus, & diversis tempo-
ribus, & quibus causis feriæ non im-
pediantur. ff. 2. 12

Feudi cognitione. F. 2. 1

Feudis. D. 3. 20

Feudis datis minimis Valuasoribus quid
juris sit. F. 1. 16

Feudo dato in vicem legis commissoriæ
reprobando. F. 1. 27

Feudo foeminæ. F. 2. 30

Feudo guardiæ & castaldiæ. F. 1. 2

Feudo marchiæ, vel ducatus, vel comi-
tatus. F. 1. 14

Feudo non habente propriam feudi natu-
ram, F. 2. 48

Feudo sine culpa non amittendo. F. 1. 21

Fideicommissaria hæreditatis petitione.
ff. 5. 6

Fideicommissariis libertatibus. ff. 40. 2

5. c. 7. 4

Fideicommiss. hæreditatib. & ad S. C. Tre-
bellianum. Inst. 2. 23

Fidei-

- Fideicommissis. c. 6. 42.
 Fide instrumentorum, & amissione eorum.
 ff. 22. 4 D. 2. 22
 Fide instrumentorum, & amissione eorum,
 & apochis, & antapochis faciendis,
 & de his, quæ sine scriptura fieri
 possunt. c. 4. 21
 Fide & jure hastæ fiscalis. & de adjectio-
 nibus. c. 10. 3
 Fidejussoribus. Inst. 3. 21. D. 3. 22
 Fidejussoribus & mandatoribus. ff. 46
 I. c. 8. 41. N. 4
 Fidejussoribus & nominatoribus, & hæ-
 redibus tutorum & curatorum.
 c. 5. 57
 Fiduciaria tutela. Inst. 1. 19
 Filiis ante dotalia instrumenta natis.
 N. 19
 Filiis-familiarum, & quemadmodum pro
 his pater teneatur. c. 10. 60
 Filiis natis ex matrimonio ad morgani-
 cam contracto. F. 2. 29
 Filiis officialium militarium, qui in bello
 moriuntur. C. 12. 48
 Filiis presbyterorum, & aliis illegitimè na-
 tis. 6. D. 1. 11
 Filiis presbyterorum ordinandis, vel non.
 D. 1. 17
 Filiofamiliâs minore. C. 2. 22
 Finium regundorum. ff. 10. I. c. 3. 39
 Fiscalibus usuris. c. 10. 8
 Fluminibus, ne quid in flumine ripave ejus
 fiat,

- fiat, quò pejus naviget. ff. 43. 12
 Fonte. ff. 43. 21
 Forma fidelitatis. F. 2. 6
 Foro competent. D. 2.2. 6. D. 2.2. cl. 2. 2
 Fratribus de novo beneficio investitis.
 F. 2. 12
 Frigidis, & maleficiatis, & impotentia
 coeundi. D. 4. 15
 Fructibus & litium expensis. C. 7. 51
 Frumento Alexandrino. C. 11. 27
 Frumento urbis Constantinopolitanæ.
 C. 11. 23
 Fugitivis. ff. 11. 4
 Fugitivis colonis patrimonialibus, saltuen-
 sibus, & emphyteuticis. C. 11. 63
 Fundis & saltibus rei tamiacæ. C. 11. 66
 Fundis limitrophis, & terris, & paludibus,
 & pascuis, & limitaneis, & castello-
 rum. C. 11. 59
 Fundis patrimonialibus, saltuensibus, &
 emphyteuticis, & eorum conductori-
 bus. C. 11. 61
 Fundis rei privatae, & saltibus divinae do-
 mus. C. 11. 65
 Fundo dotali. ff. 23. 5. C. 5. 23
 Furibus balneariis. ff. 47. 17
 Furti adversus nautas, caupones stabula-
 rios. ff. 47. 5
 Furtis. ff. 47. 2. D. 5. 18
 Furtis & servo corrupto. C. 6. 2
 Gene-

G.

Generali abolitione. C. 9. 43.
 Generalis forma, de prospectu in
 mare scripta Dominico gloriosis
 Prætoriorum præfecto. N. 165

Gladiatoribus. C. 11. 4C

Glande legenda. ff. 43. 20

Gradibus cognationum. Inst. 3. 6

Gradibus & adfinibus, & nominibus eorum.
 ff. 38. 10

Grege dominico. C. 11. 75

H

Hæc constitutio interpretatur prio-
 rem constitutionem, quæ de his
 lata est, qui ingrediuntur mona-
 steria, & substantias suas confe-
 rant, & ex quo ipsam tempore
 valere oporteat. N. 75

Hæc constitutio innovat constitutionem.
 N. 111

Hæredibus. N. 164

Hæredibus ab intestato venientibus. N. 118

Hæredibus & Falcidia. N. 1

Hæredibus instituendis. Inst. 2. 14
 ff. 28. 5

Hæredibus instituendis, & quæ personæ
 institui non possunt. C. 6. 24

Hæredibus tutorum. C. 5. 54

Hæreditate vel actione vendita. C. 4. 39

Hæreditariis action. C. 4. 16

Hæreditate, vel actione vendita. ff. 18. 4

Hæreditatibus decurionum, naviculario-

rum, cohortalium, militum & fabricensum, C. 6. 6

Hæreditatibus quæ ab intestato deferuntur. Inst. 3. 1

Hæredum qualitate & differentia. Inst. 2. 19

Hæreticis. D. 5. 7. 6. D. 5. 2. Cl. 4. 4

Hæreticis & Manichæis, & Samaritanis. C. 1. 5

Hæreditariis actionibus. 4. 16

Hebræis, quomodo oporteat eos scripturas legere. N. 146

Hic finitur lex, deinde consuetudines regis incipiunt. F. 2. 28

His, per quos agere possumus. Inst. 4. 10

His, quæ ex publica collatione illata sunt non usurpandis. C. 10. 73

His, quæ sunt à majori parte capituli. D. 3. 11

His, quæ sunt à prælato sine consensu capituli. D. 3. 10

His, quæ in testamento delentur, inducuntur, vel inscribuntur. ff. 28. 4

His, quæ poenæ causarelinquuntur. ff. 34. 6

His, quæ poenæ nomine in testamento vel codicillis scribuntur vel relinquuntur. C. 6. 41

His, quæ pro non scriptis habentur. ff. 34. 8

His, quæ relicta sunt ecclesiæ Myfiæ. N. 65

His, quæ sub modo legata seu fideicommissa relinquuntur. C. 6. 45

His,

His, quæ vi, metusve causa fiunt D. 1

40. 6. D. 1. 20

His, quæ vi metusve gesta sunt. C. 2. 19

His, quæ ut indignis auferuntur. ff. 34. 9

His, qui ad Ecclesias confugiunt, vel ex-
clamant, & ne quis ab Ecclesia extra-
hatur. C. 1. 12

His, qui ad sternas confugiunt. C. 1. 25

His, qui à non domino manumissi sunt.
C. 7. 10

His, qui ante apertas tabulas hæreditates
transmittunt. C. 6. 51

His, qui à principe vacationem acceperunt.
C. 6. 35

His, qui dejecerint vel effuderint. ff. 9. 3

His, qui eunuchos faciunt. N. 142

His, qui ex officio, quod administrarunt
conveniuntur. C. 11. 38

His, qui ex publicis rationibus mutuam
pecuniam acceperunt. C. 10. 6

His, qui filios occiderunt. D. 5. 10

His, qui feudum dare possunt, & qui
non: & qualiter adquiratur & reti-
neatur. F. 1. 1

His, qui in Ecclesiis manumittuntur,
C. 1. 13

His, qui in exilium dati, vel ab ordine moti
sunt. C. 10. 59

His, qui ingrediuntur ad appellat. N.
50

His, qui in Osdroëna illicitas contrahunt
nuptias. N. 154

E 4

His,

His, qui in priorum creditorum locum succedunt. C. 8. 19

His, qui latrones, vel aliis criminibus reos occultaverint. C. 9. 39

His, qui mutuum dant agricolis. N. 13

His, qui non impletis stipendiis sacramento soluti sunt. C. 10. 54

His, qui notantur infamia, ff. 3. 2

His, qui numero liberorum, vel paupertate excusationem meruerunt. C. 10. 51

His, qui nuptias iterant. N. 22

His, qui parentes vel liberos occiderunt. C. 9. 17

His, qui potentiorum nomine titulos prædiis affigunt, vel eorum nomina in litem præcedunt. C. 2. 14

His, qui propter metum judicis non appellaverunt. C. 7. 67

His, qui se deferunt. C. 10. 13

His, qui sibi adscribunt in testamento. C. 8. 23

His, qui sponte publica munera subeunt. C. 10. 43

His, qui sui, vel alieni juris sunt, Inst. 1. 8. ff. l. 6.

His, qui veniam ætatis impetraverunt. C. 2. 44

Homicidio. 6. D. 5. 4

Homicidio voluntario, vel casuali. D. 5. 12

Homicidio voluntario, vel casuali.

Cl. 4. 5

Honoratorum vehiculis. C. 11. 19

Hono-

Honoribus & muneribus non continuandis inter patrem & filium, & de intervallis. C. 10. 40

Hortulanis. N. 64.

I

Immenfis donationibus collatis in filios. N. 92

Immunitate Ecclesiarum. Cl. 3. 17

Immunitate Ecclesiarum, cœmiteriorum, & aliorum locorum religiosorum. 6. D. 3. 23

Immunitate Ecclesiarum cœmeterii, & rerum ad eas pertinentium. D. 3. 49

Immunitate nemini concedenda. C. 10. 25

Impensis in rebus dotalibus factis. ff. 25. 1

Imponenda lucrativa descriptione. C. 10. 35

Impuberum & aliis substitutionibus. C. 6. 26

Incendio, ruina, naufragio, rate, nave expugnata. ff. 47. 9

Incestis & inutilibus nuptiis. C. 5. 5

Incestis & nefariis nuptiis. N. 12

Incolis, & ubi quis domicilium habere videtur, & de his, qui studiorum causa in alia civitate degunt. C. 10. 39

Indicta viduitate, & de lege Julia Miscella tollenda. C. 6. 40

Indictionibus. C. 10. 17

In diem additione. ff. 18. 2

Indulgentia tributariorum reliquorum. N. 148

Infamibus. C. 10. 57

Infantibus & languidis expositis. D. 5. 11

- Infantibus expositis liberis & servis, &
 de iis, qui sanguinolentos nutrien-
 dos acceperunt. C. 8. 52
 Infirmendis poenis cælibatus, & orbitatis,
 & de decimariis sublati. C. 8. 58
 Ingenuis. Inst. 1. 4
 Ingenuis manumissis. C. 74
 Ingratis liberis. C. 8. 50
 In integrum restitutione postulata, ne quid
 novi fiat, C. 2. 49
 In integrum restitutionibus. ff. 4. 1
 In integrum restitutionibus minorum vi-
 ginti quinque annis. C. 2. 22
 Injuriis. Inst. 4. 4. C. 9. 35
 Injuriis, & damno dato. D. 5. 36
 6. D. 5. 8
 Injuriis, & famosis libellis. ff. 47. 10
 Injusto, rupto, irritato facto testamento.
 ff. 28. 3
 In jus vocando. ff. 2. 4. C. 2. 2
 In jus vocati ut eant, vel satisfient. ff. 2. 5
 In litem dando tutore vel curatore. C. 5. 44
 In litem jurando. ff. 12. 3. C. 5. 53
 Inofficiosi donationibus. C. 3. 29
 Inofficiosi dotibus. C. 3. 30
 Inofficioso testamento. Inst. 2. 18.
 ff. 5. 2. C. 3. 28
 In quibus casibus tutorem habenti tutor
 vel curator dari possit. C. 5. 36
 In quibus causis cessat longi temporis
 præscriptio. C. 7. 34
 In quibus causis coloni censiti dominos
 accu-

- accusare possunt. C. 11. 49
- In quibus causis in integrum restitutio necessaria non est. C. 2. 40
- In quibus causis militantes fori præscriptione uti non possunt. C. 3. 25
- In quibus causis pignus tacite contrahitur. ff. 20. 2. C. 8. 15
- In rem verso. ff. 15. 3
- Inspiciendo ventre, custodiendoque partu. ff. 25. 4
- Institoria actione. ff. 14. 3
- Institutionibus. D. 3. 7. 6. D. 3. 6
- Institutionibus, vel substitutionibus, seu restitutionibus sub conditione factis. C. 6. 25
- Instructo, vel instrumento legato. ff. 33. 7
- Interdictis. Inst. 4. 15
- Interdictis. C. 8. 1
- Interdictis & relegatis, & deportatis. ff. 48. 22
- Interdictis seu extraordinariis actionibus, quæ pro his competunt. ff. 43. 1
- Interdicto matrimonio inter pupillam & tutorem, seu curatorem, filiosque eorum. C. 5. 6
- Interpretatione à principe facta. Et ut usuræ particulatim solutæ duplum sortis excedant. N. 138
- Interrogationibus in jure faciendis, & de interrogatoriis actionibus sublatis. ff. 11. 1
- Investitura de re aliena facta. F. 2. 8
- P 6
- Inve.

- Investitura in maritum facta. F. 2. 15
 Investitura quam Titius accepit à Semprio. F. 2. 13
 Inutilibus stipulationibus. Inst. 3. 20
 C. 8. 39
 Irenarchis. C. 10. 75
 Itinere actuque privato. ff. 43. 18
 Iudæis & coelicolis. C. 1. 12
 Iudæis & Sarracenis. Cl. 4. 3
 Iudæis Sarracenis, & eorum servis. D. 5. 6
 Iudicatum solvi. ff. 46. 7
 Iudicibus. N. 125
 Iudicibus, & ne cum jurejurando deligantur. Et ut iudices modis omnibus appellationes suscipiant. Item ne iudices sacræ alicui formæ, quæ lite pendente facta sit de hoc, quomodo litem decidi oporteat, attendant. N. 82
 Iudiciis & ubi quis agere vel conveniri debeat. ff. 5. 1
 Iudiciis. C. 3. 1. D. 2. 1. 6. D. 2. Cl. 2
 Iura adgnationis & cognationis tollit, & præscribit successiones ab intestato. N. 118
 Iuramento calumniæ D. 2. 7. 6. D. 2. 4
 Iure aureorum annulorum. ff. 40. 10
 Iure aureorum annulorum, & natalibus restituendis. C. 6. 8
 Iure codicillorum. ff. 29. 7
 Iure deliberandi. ff. 8
 Iure deliberandi, & adeunda, vel adquirenda.

renda hæreditate.	C. 6. 30
Jure domini impetrando.	C. 8. 34
Jure dotium.	ff. 23. 3. C. 5. 3. 12
Jure emphyteutico.	C. 4. 66
Jure fisci.	ff. 49. 14, C. 10. 1
Jure immunitatis.	ff. 50. 6
Jurejurando, D. 2. 24. 6. D. 2. 11. Cl. 2. 9	
Jurejurando à moriente præstito.	N. 48
Jurejurando propter calumniam dando,	
C. 2. 58	
Jurejurando, quod moriens de modo sui	
patrimonii præstitit.	N. 48
Jurejurando, five voluntario, five necessa-	
rio, five judiciali.	ff. 12. 2
Jure liberorum.	C. 1. 59
Jure naturali, gentium & civili.	Inst. 1. 2
Jure patronatus,	ff. 37. 14 D. 3. 38. 6
D. 3. 19. Cl. 3. 12	
Jure personarum.	Inst. 1. 3
Jure Reipublicæ.	C. 11. 29
Jurisdictione omnium Jud.	ff. 2. 1
Jurisdictione omnium judicum, & de foro	
competenti.	C. 3. 13
Juris & facti ignorantia.	ff. 22. 6.
C. 1. 18	
Juris formulis, & impetratione actionum	
sublatis.	C. 2. 57
Jusjurandum, quod præstari solet ab iis,	
qui officia suscipiunt.	N. 9
Iustiniano Codice confirmando.	C. in
principio.	
Iustitia & jure.	Inst. 11. ff. 1. 1.
	Latina

Latina libertate tollenda, & per certos
modos in civitatem Romanam trans-
fusa. C. 7. 6

Legationibus. ff. 50. 7. C. 10. 63

Legatis. Inst. 2. 20. C. 6. 37

Legatis & fideicommissis. Lib. 3. ff. 30

31. 32

Legatis præstandis contra tabulas bono-
rum possessione petita. ff. 37. 5

Lege Aquilia. Inst. 4. 3. C. 3. 33

Lege commissoria. ff. 18. 3

Lege Corradi. F. 2. 34

Lege Falcidia. Inst. 2. 22

Lege Fusia Caninia sublata. C. 7. 3

Lege Fusia Caninia tollenda. Inst. 1. 7

Legibus & constitutionibus principum,
& edictis. C. 1. 14

Legibus senatusque consultis, & longa con-
suetudine. ff. 1. 3

Legitima adgnatorum successione. Inst. 3. 2

Legitima adgnatorum tutela. Inst. 1. 15

Legitima parentum tutela. Inst. 1. 18

Legitima patronorum tutela. Inst. 1. 17

Legitima tutela. C. 5. 30

Legitimis hæredibus. C. 6. 57

Legitimis liberis, & ex filia nepotibus ab
intestato venientibus. C. 6. 54

Legitimis tutoribus. ff. 26. 4

Lenonibus. N. 14

Libelli oblatione. D. 2. 3

Libellis demissoriis, qui apostoli dicuntur.

ff. 49. 6 Libe-

- Liberali causa. ff. 40. 12. C. 7. 16
 Liberatione legata. ff. 34. 3
 Liberis agnoscendis & alienum &c. F. 25. 9
 Liberis & posthumis hæredibus instituendis, vel exhæredandis, vel præteritis. ff. 28. 2
 Liberis exhibendis, item ducendis. ff. 43. 29
 Liberis exhibendis, seu deducendis & de libero homino exhibendo. C. 8. 8
 Liberis, quomodo eos oporteat vel legitimos, vel naturales intelligi, & de indotatis nuptiis. N. 74
 Liberis præteritis, vel exhæredatis. C. 6. 28
 Libero homine exhibendo ff. 43. 28
 Libertinis. Inst. 1. 5. C. 10. 56
 Libertis, & eorum liberis. C. 6. 7
 Libertis universitatum. ff. 38. 3
 Literarum obligatione. Inst. 3. 22
 Litigatoribus, & de sportulis, & ut quæ jubentur referendarii compleant, neque se causæ immisceant, & per se exsequantur. N. 124
 Litigiosis. ff. 44. 6. C. 8. 37
 Litigiosis, & de cautione quæ ante reorum citationem præstari debet ab actoribus, & quando actor privilegio uti nequeat, quod invitus agere non compellatur. N. 112
 Litis contestatione. C. 3. 9. D. 2. 5
 6. D. 2. 3
 Littorum & itinerum custodia. C. 12. 45
 Locati

- Locati & conducti. ff. 19. 2.
 Locatione & conductione. Inst. 3. 25
 Locatione prædiorum civilium, vel fiscalium, siue templorum, siue rei privatae, vel dominicæ. C. 11. 70
 Locato & conducto. C. 4. 65. D. 3. 18
 Locis & itineribus publicis. ff. 43. 7
 Loco publico fruendo. ff. 43. 9
 Longi temporis præscriptione, quæ pro libertate & non adversus libertatem opponitur. C. 7. 12.
 Lucris advocatorum, & concussione officiorum seu apparatorum. C. 12. 62.
 Luitione pignoris. C. 8. 31

M

- M**agistratibus conveniendis. C. 5. 75
 Magistratibus conveniendis, & eorum hæredibus. ff. 27. 8.
 Magistratibus municipalibus. C. 1. 52
 Magistris, & ne aliquid exigatur pro licentia docendi. D. 5. 5. Cl. 4. 2
 Magistris sacrorum scriniorum. C. 12. 9
 Majoritate & obedientia. D. 1. 33. 6
 D. 1. 17
 Majuma. C. 11. 45
 Maledicis. D. 5. 26
 Maleficiis, & mathematicis, & cæteris similibus. C. 9. 18
 Mancipiis, & colonis patrimonialium, & saltuensium, & emphyteuticorum fundo.

fundorum.	C. 11 62
Mandati, vel contrâ.	ff. 17. 1. C. 4. 35
Mandatis principum.	C. 1. 18. N. 17
Mandato.	Inst. 3. 27
Manumissionibus.	ff. 40. 1
Manumissionibus, quæ servis ad universita- tem pertinentibus imponuntur.	ff. 40. 3
Manumissis testamento.	ff. 40. 4
Manumissis vindicta.	ff. 40. 2
Matrimonio contracto contra interdictum ecclesiæ.	D. 4. 16
Mendicantibus validis.	C. 12. 28
Mensura ordinandorum clericorum.	N. 16
Metallariis, & metallis, & procuratori- bus metallorum.	C. 11. 6
Metatis & epidemetiis.	C. 12. 41
Metropoli Beryto.	C. 11. 21
Migrando.	ff. 43. 31
Militari testamento.	Inst. 2. 11. ff. 26. 1
Militari veste.	C. 12. 40
Milite vasallo qui contumax est.	F. 2. 22
Militibus.	N. 116
Minoribus 25. annis.	ff. 4. 4
Moderatore Arabiæ.	N. 102
Moderatore Helenoponti.	N. 28
Modo multarum, quæ à iudicibus infli- guntur.	C. 1. 50
Monachis.	N. 5
Monachis, & ascetriis, & eorum conver- sationibus.	N. 133
Monasteriis & monachis, & eorum an- tistiti-	

- tititibus. N. 5
 Monopoliis, & conventu negociatorum
 illicito, vel artificum, ergolaborum,
 nec non balneatorum prohibitis illicitis
 pactioibus. C. 4. 59
 Mortis causa donationibus. C. 8. 57
 Mortis causa donationibus & capionibus.
 ff. 39. 6
 Mortuo inferendo, & sepulchro ædifican-
 do. ff. 11. 8
 Muliere raptum passa. N. 143
 Mulieribus, in quo loco munera sexui con-
 gruentia vel honores agnoscant.
 C. 12. 62
 Mulieribus fide hæreticis. N. 109
 Mulieribus, quæ se propriis servis jun-
 xerunt. C. 9. 11
 Muneribus & honoribus. ff. 50. 4
 Muneribus patrimoniorum. C. 10. 41
 Municipibus & originariis. C. 10. 38
 Murilegulis, & gynæciariis, & procurato-
 ribus gynæcii, & de mometariis &
 bastagiariis. C. 11. 7
 Mutatione nominis. C. 9. 25
 Mutuis petitionibus. D. 2. 4
- N
- Natalibus restituendis. ff. 40. 11
 Natis ex libero ventre. D. 4. 10
 Natura feudi. F. 1. 7
 Naturalibus liberis. N. 89
 Naturalibus liberis, & matribus eorum, &
 ex quibus causis justi efficiantur.
 C. 5. 27 Natura.

- Natura successionis feudi. F. 2. 50
 Naufragiis. C. 11. 5
 Navibus non excusandis. C. 11. 3
 Naviculariis seu naucleris publicas species
 transportantibus, & de tollenda lu-
 stralis auri collatione. C. 11. 1
 Nautæ, caupones, stabularii, ut recepta
 restituant. ff. 4. 9.
 Nauticis tyberinis. C. 11. 26
 Nauticis usuris, N. 110.
 Nautico fœnore. ff. 22. 2. C. 4. 33
 Ne à mulieribus, quæ se prostituunt, fi-
 dejussor aut jusjurandum exigatur,
 quod hoc genus vitæ deserturæ non
 sint. N. 51
 Necessariis, & servis hæredibus instituen-
 dis, vel substituendis. C. 6. 27
 Ne Christianum mancipium hæreticus, vel
 paganus, aut Judæus, vel possideat, vel
 circumcidat. c. 1. 10
 Ne clerici vel monachi secularibus nego-
 tiis se immisceant. D. 3. 50. 6.
 D. 3. 24
 Ne decurio, aut cohortalis perducatur in
 jus, sistaturve judicio citra jussionem
 principis, quæ insinuetur præfectis.
 N. 151
 Ne defuncti seu reliquiæ eorum à credito-
 ribus afficiantur contumelia, & ne
 adfessores cognitionem causarum
 absque judicibus suscipiant. N. 60
 Ne de statu defunctorum post quinquen-
 nium.

nium quæratur. ff. 4. 15. C. 7. 21

Ne fidejussores vel mandatores dotium
dentur. C. 5. 20

Ne filius pro patre, vel pater pro filio
emancipato, vel libertus patrono
conveniatur. C. 4. 13

Ne fiscus rem, quam vendidit, evincat.
C. 10. 5

Ne fiscus vel Respublica procuracionem
alicui patrocini causa illicite præstet.
C. 2. 17

Negotiatores ne militent. C. 12. 35

Negotiorum gestorum. ff. 3. 5. C. 2. 18

Ne in medio litis fiant sacræ formæ, aut
sacræ jussiones, sed secundum ge-
nerales leges causæ decidantur, Et
ut præsens constitutio ante perso-
narum in judicio confirmationem in-
feratur actis judiciariis. N. 113

Ne Iudæi, Samaritani, & Hæretici, per
causam religionis & cultus sui cu-
riali fortuna liberentur: sed cum cu-
rialibus muneribus subdantur, pri-
vilegiis eorum non perfruantur. Item
ut iidem possint contra orthodoxos,
qui curiali fortunæ subditi sunt, te-
stimonium dicere: ut & qui præclare
pro orthodoxa repub. testimonium
perhibeant. N. 45

Ne libertini de cætero jure aureorum annu-
lorum & restitutione natalium opus
habeant. Item ut dotarium instru-
mento-

mentorū confectio in libertinabus ipso etiam facto legitimas reddat nuptias, & suos patri filios. Si fortè ea ancilla sit, ut & ipsa dotis confectio libera existat, & nuptiæ legitimæ, & ex ea progeniti filii patri sui sint. N. 78

Ne liceat in una eademque causa tertio provocare, vel post duas sententias judicum, quas definitio præfectorum roboraverit, eas retractare.

C. 7. 70

Ne liceat potentioribus patrocinium litigantibus præstare, vel actiones in se transferre. C. 2. 13

Nemini licere signum Salvatoris Christi humi vel in silice, vel in marmore sculpere aut pingere. C. 1. 8

Ne mulieres, quæ nuptias iterant, electionem habeant, in quem filiorum donationem ante nuptias conferant. deque aliis capitulis, N. 2

Ne operæ à collatoribus exigantur. C. 13. 24

Ne personæ, vel rei, vel auri alterius pro altero oppignerationes fiant, Sed ob oppignerationem læso ejus quadruplum restituatur. Item ne pro eo, qui vel percussit, vel alioqui damnum irrogavit, alius percutiatur, aut qualitercumque damnum sentiat. Et ne donatio à privato in Imperatorem facta indigeat actorum publicorum confe-

confectione.

N. 52

Ne praelati vices suas, vel Ecclesias sub annuo censu concedant. D. 5. 4

Ne pro dote mulieri bona mariti addicantur. C. 5. 22

Neque virum quod ex dote est, neque mulierem ex sponsalitia largitate lucrum proprium habere, sed servare dominium suis filiis, vel si ad secundas nuptias non veniant, usu solo in lucro consistente. &c. N. 98

Ne quid in flumine publico in ve ripa ejus fiat, quo aliter aqua fluat, atque priore æstate fluxit. ff. 43. 12

Ne quid in loco sacro fiat. ff. 43. 6

Ne quid in loco vel itinere publico fiat. ff. 43. 8

Ne quid oneri publico imponat. C. 11. 4

Ne quis cogatur bonis cedere. N. 135

Ne quis eum, qui in ius vocabitur, vi eximat. ff. 2. 7

Ne quis in sua causa judicet, vel sibi jus dicat. C. 3. 5

Ne quis liber invitus actum Reipublicæ gerere cogatur. C. 11. 36

Ne quis mutuum dans agricolæ, terram ejus teneat, item quam magnas usuras creditores ab agricolis debeant percipere. N. 32

Ne quis oratorium citra scientiam Episcopi ædificet, & ut prius definiat, quæ ad curam & institutionem oratorii ædi-

ædificandi necessaria futura sint. Et
ne Episcopi absint à suis ecclesiis,
ac de alienatione immobilium rerum
ecclesiasticarum. N. 67

Ne quis quod agricolæ mutuam pecu-
niam dedit, illius terram detineat,
& quem usurarum modum credito-
res accipere debent ab agricolis.
N. 34

Ne quo in loco per Imperium Romanum
lenones sint. N. 14

Ne rei dominicæ vel templorum vindicatio
temporis exceptione submo-
veatur. C. 7. 38

Ne rei militaris comitibus vel tribunis
lavacra præstentur. C. 1. 43

Ne rusticani ad ullum obsequium devo-
centur. C. 11. 54

Ne sacrae formæ, quæ de causis proce-
dunt publicis, aliter robur acci-
pant, quàm gloriosiss. prætoriorum
præfectis insinuatae sint, vel fuerint,
illicque habeantur ratae. N. 152

Ne sanctum baptismum iteretur. C. 1. 6

Ne sede vacante aliquid innovetur. D. 3.
9. 6. D. 3. 8

Ne sine jussu principis certis judicibus
liceat confiscare. C. 9. 48

Ne tutor vel curator vestigal conducat.
C. 5. 41

Ne vir ex dote, aut mulier ex donatio-
ne ante nuptias proveniens lucrum
pro-

proprietatis jure teneant, sed con-
servent dominium filiis suis: vel si
ad secundas nuptias non veniant,
in lucro solum usumfructum obti-
nentes. Et ut qui divortio matrimo-
nium dirimunt si dotem aut ante
nuptias donationem lucrentur, simi-
liter & ipsi dominium filiis conser-
vent: persona quæ usumfructum
habet, cogenda filios alere. Si verò
bona gratia solvant matrimonium,
& videantur quædam occasione
damni dati detenta esse: ut hac arte
perempta, eæ, quæ detinentur, re-
serventur filiis. N. 98

Ne vis fiat ei, qui in possessionem mis-
sus erit. ff. 43. 4

Ne uxor pro marito, vel maritus pro uxo-
re, vel mater pro filio conveniant.

C. 4. 12

Nihil innovari appellatione pendente.
ff. 49. 7

Nili aggeribus non rumpendis. C. 9. 38

Non alienandis, aut permutandis rebus
ecclesiasticis immobilibus, aut in
specialem hypothecam dandis credi-
toribus, sed ut sufficiant generales hy-
pothecæ. N. 7

Non eligendis secundo nubentes mulieres.
N. 2

Non licere habitatoribus Metrocomiæ loca
sua ad extraneum transferre. C. 11. 55

Non

- Non numerata pecunia. C. 4. 30
 Notis feudorum. F. 2. 58
 Nova forma fidelitatis. F. 2. 7
 Novationibus & delegationibus. ff. 46.
 2. C. 8. 42
 Novi operis nunciatione. ff. 39. 1. D. 5. 32
 Novis operibus contra prospectum in mare.
 N. 63
 Novo Codice faciendo. C. in princ.
 Noxalibus actionibus. Inst. 4. 8. ff. 9.
 4. C. 3. 41
 Nudo jure Quiritum tollendo. C. 7. 25
 Nulli licere in frenis, in equestribus sel-
 lis, & in balteis margaritas, smaragdos
 & hyacinthos, & de artificibus pa-
 latinis. C. 11. 12
 Nullum credentem agricolæ, &c. N. 34
 Numerariis, actuariis & chartulariis, &
 adjutoribus, sive scriniariis, & ex-
 ceptoribus sedis excelsæ, cæterorum-
 que judicum, tam militarium, quàm
 civilium. C. 12. 50
 Nundinis. ff. 50. 11
 Nundinis & mercationibus. C. 4. 60
 Nuptiis. Inst. 1. 10. C. 5. 4. N. 22.

O

- Oblatione votorum. C. 12. 49
 Obligationibus. Inst. 3. 14
 Obligationibus & actionibus. ff. 44.
 7. C. 4. 10
 Obligationibus ex consensu. Inst. 3. 23
 G. Obli-

Obligationibus, quæ ex delicto nascuntur. Inst. 4. 1

Obligationibus, quæ quasi ex contractu nascuntur. Inst. 3. 28

Obligationibus, quæ quasi ex delicto nascuntur. Inst. 4. 5

Obligatis ad ratiocinia ordinandis, vel non. D. 1. 19

Obsequiis à liberis & libertis parentibus & patronis præstandis. ff. 37. 15

Obsequiis patrono præstandis. C. 6. 6

Observatione jejuniorum. D. 3. 46

Officiis, quæ ministrant in sacris appellationibus. N. 20

Officinis sive tabernis Constantinopolitanæ urbis, & ut mille tantum & centum officinæ sacrosanctæ majoris ecclesiæ excusentur, omnes reliquæ, ad quemcunque dominum pertineant, consuetæ obeant munia. N. 43

Officio adfessoris. ff. 1. 22

Officio archidiaconi. D. 1. 23

Officio archipresbyteri. D. 1. 24

Officio civilium judicum. C. 1. 41

Officio comitis orientis. C. 1. 35

Officio comit. rerum privatarum, sacri palatii, sacrique patrimonii. C. 1. 33

Officio comitis sacrarum largitionum. C. 1. 32

Officio consulis. ff. 1. 10

Officio custodis. D. 1. 27

Officio diversorum judicum. C. 1. 44

Offi-

Officio ejus, cui mandata est jurisdictio.

ff. 1. 21

Officio ejus, qui vicem alicujus judicis vel
præsidis obtinet. C. 1. 46

Officio & potestate judicis delegati. D. 1.

29. D. 1. 14. Cl. 1. 8

Officio judicis. Inst. 4. 17. ~~D. 1. 32~~

Officio judicis ordinarii. D. 1. 3

Officio juridici. ff. 1. 29

Officio juridici Alexandriæ. C. 1. 53

Officio legati. D. 1. 30. 6. D. 1. 15

Officio militarium judicum. C. 1. 42

Officio magistri militum. C. 1. 29

Officio magistri officiorum. C. 1. 31

Officio ordinarii. 6. D. 1. 16. Cl. 1. 9

Officio præfecti Augustalis. ff. 1. 17.

C. 1. 36

Officio præfecti prætorio. ff. 1. 11

Officio præf. præt. Africæ, & de omni ejus-
dem diœceseos statu. C. 1. 27

Officio præfecti prætoriorum, Orientis &
Illyrici. C. 1. 26

Officio præfecti vigilum. ff. 1. 15. C. 1. 40

Officio præfecti urbi. ff. 1. 12. C. 1. 28

Officio præsidis. ff. 1. 18

Officio prætoris. ff. 1. 14

Officio prætorum. C. 1. 38

Officio primicerii. D. 1. 25

Officio proconsulis & legati. ff. 1. ~~16~~ 16.

C. 1. 34

Officio procuratoris Cæsaris, vel rationa-
lis. ff. 1. 19

G 2

Officio

Officio quæstoris. ff. 1. 13. C. 10. 30

Officio rectoris provinciæ, & ut nulli patriæ suæ administratio sine speciali permisso principis permittatur.

C. 1. 39

Officio sacristæ. D. 1. 26

Officio vicarii. C. 1. 37. D. 1. 28. 6.

D. 1. 13. Cl. 1. 7

Omni agro deserto, & quando steriles fertilibus imponuntur. C. 11. 58

Operibus publicis. ff. 50. 10. C. 8. 12

Operis libertorum. ff. 38. 1. C. 6. 3

Operis novi nunciatione. C. 8. 11

Operis servorum. ff. 7. 7

Optione vel electione legata. ff. 33. 5

Ordinatis ab Episcopo, qui renunciavit Episcopatu. D. 1. 13

Ordine cognitionum. C. 7. 18. D. 2. 10

Ordine judiciorum. C. 3. 8

Origine juris, & omnium magistratuum, & successionem prudentum. ff. 2.

P

Pace constantiæ composita inter Imperatorem Fridericum, & filium ejus Henricum, & quosdam nobiles Alemanniæ ex una parte: & civitates Lombardiæ, Marchiæ & Romandioliæ ex altera, in libro, De pace Constantiæ.

Pace juramento firmanda. Ibidem.

Pace tenenda, & ejus violatoribus, F. 2. 27

Pace

Pace tenenda inter subditos, & juramento
firmanda & vindicanda: & de poena
judicibus adposita qui eam vindica-
re, & iustitiam facere neglexerint.

F. 2. 53

Pactis. ff. 2. 14 C. 2. 3. D. 1. 35. 6. D. 1. 18

Pactis conventis tam super dote, quàm
super donatione ante nuptias, & pa-
raphernis. C. 5. 14

Pactis dotalibus. ff. 23. 4

Pactis inter emptorem & venditorem com-
positis. C. 4. 54

Pactis pignorum & de commissoria lege
ia pignoribus rescindenda. C. 8. 35

Palatiis & domibus dominicis. C. 11. 76

Palatinis sacrarum largitionum, & rerum
privatarum. C. 12. 24

Parochiis & alienis parochianis. D. 3. 29

Partu pignoris, & omni causa. C. 8. 25

Pascuis publicis & privatis. C. 11. 60

Patria potestate. Inst. 1. 9. C. 8. 47

Patribus, qui filios suos distraxerunt.

C. 4. 43

Peculio. ff. 15. 1

Peculio clericorum. D. 3. 35

Peculio ejus qui libertatem meruit.

C. 7. 23

Peculio legato. ff. 33. 8

Pedaneis iudicibus. C. 3. 3

Penu legata. ff. 33. 9

Perfectissimatus dignitate. C. 12. 33

Periculo & commodo rei venditæ. ff. 18. 6.

C. 4. 58

G 3

Peri-

Periculo eorum, qui pro magistratibus inter-
tulerunt.

C. 11. 34

Periculo nominatorum.

C. 11. 33

Periculo successorum gerentis.

C. 10. 61

Periculo tutorum & curatorum.

C. 5. 38

Perpetuis & temporalibus actionibus, &
quæ ad hæredes & in hæredes tran-
seunt.

Inst. 4. 12

Per quas personas cuique acquiritur.

Inst.

2 9. C. 4. 27

Per quas personas nobis obligatio acqui-
ritur.

Inst. 3. 29.

Per quos fiat investitura, & per quos re-
cipiatur.

F. 2. 3

Petitione hæreditatis.

ff. 5. 3. C. 3. 31

Petitionibus bonorum sublati.

C. 10. 12

Pignoratitia actione, vel contra.

ff. 13.

7. C. 4. 24

Pignoribus, & aliis cautionibus.

D. 3. 21

Pignoribus & hypothecis.

C. 8. 14

Pignoribus & hypothecis, qualiter ea con-
trahantur, & de pactis eorum.

ff. 20. 1

Pignori dato feudo quid juris sit.

F.

1. 11

Pistoribus.

C. 11. 15

Plebeiis prætoribus.

N. 13

Plus petitionibus.

C. 3. 10. D. 2. 11

Plus valere, quod agitur, quàm quod simu-
latè concipitur.

C. 4. 22

Pœna iudicis, qui male iudicavit, vel
ejus, qui iudicem vel adversarium

corrum-

corrumpere curavit. C. 7. 49

Pœna temere litigantium. Inst. 1. 16

Pœnis. ff. 48. 19. C. 9. 47. D. 5. 37. 6.

D. 5. 9. Cl. 4. 9

Pœnis fiscalibus creditores præferri. C. 10. 7

Pœnitentiis, & remissionibus. D. 5. 38.

6 D. 5. 14. Cl. 4. 10

Pollicitationibus. ff. 50. 12

Ponderatoribus & auri illatione. C. 10. 71

Popularibus actionibus. ff. 47. 23

Possessoria hæreditatis petitione, ff. 5. 5

Posthumis hæredibus instituendis vel exhæredandis, vel præteritis. C. 6. 29

Postliminio & redemptis ab hostibus. C. 8. 51

Postulando. ff. 3. 1. C. 2. 6. D. 1. 37

Postulatione prælatorum. D. 1. 5. 6. D. 1. 5

Potioribus ad munera nominandis. C. 10. 65

Præbendis & dignitatibus. D. 3. 5. 6. D. 3.

4. Cl. 3. 2

Præbendo salario. C. 10. 36

Præcepta præsidum. edit. Holoand. N. 17

Prædiis decurionum sine decreto non alienandis. C. 10. 33

Prædiis, & aliis rebus minorum sine Decreto non alienandis vel obligandis. C. 5. 71

Prædiis & omnibus rebus naviculariorum. C. 11. 2

Prædiis tamiacis, & his, qui ex colonis tamiacis, aliisque liberæ conditionis procreantur. C. 11. 68

Præfectis prætorio, sive urbi & magistris militum in dignitatibus exequandis. C. 12. 4

- Præpositis agentium in rebus. C. 12. 21
 Præpositis & tribunis scholarum. C. 12. 11
 Præpositis laborum. C. 12. 18
 Præpositis sacri cubiculi & de omnibus cubiculariis, & privilegiis eorum. C. 12. 5
 Præscriptione longi temporis decem vel viginti annorum. C. 7. 33
 Præscriptione quatuor præsidum Armenia. N. 31
 Præscriptione triginta vel quadraginta annorum. C. 7. 33
 Præscriptionibus. D. 2. 26. 6. D. 2. 19
 Præscriptis verbis, & in factum actione. ff. 19. 5
 Præsede Pisidiæ. N. 24
 Præsumptionibus. D. 2. 23
 Præture Lyaonia. N. 25
 Præture Paphlagoniæ. N. 29
 Præture Siciliæ. N. 104
 Præture Thraciæ. N. 26
 Prætoribus & honore præture, & collatione, & gleba, & clavi, & folii, & septem solidorum functione sublata. C. 12. 2
 Prætorii stipulationibus. ff. 46. 5
 Prætorio pignore, & ut in actionibus etiam debitorum missio prætorii pignoris procedat. C. 8. 22
 Prævaricatoribus. ff. 57. 15
 Precariis. D. 3. 14
 Precario. ff. 43. 25
 Precario & Salviano interdicto. C. 8. 9
 Precibus Imperatori offerendis, & de quibus

- bus rebus supplicare liceat, vel non. C. 1. 22
 Presbytero non baptizato. D. 3. 43
 Primicerio, & secundicerio, & notariis.
 C. 12. 7
 Primipilo. C. 12. 63
 Principibus agentium in rebus. C. 12. 22
 Privatis carceribus inhibendis. C. 9. 5
 Privatis delictis. ff. 47. 1
 Privilegiis. D. 5. 7. 6
 Privilegiis corporatorum urbis Romæ.
 C. 11. 14
 Privilegiis creditorum. ff. 42. 6
 Privilegiis domus Augustæ, vel rei private,
 & quarum collationum excusationem
 habent. C. 11. 74
 Privilegiis dotis hereticis mulieribus non
 prestandis. N. 109
 Privilegiis eorum, qui in sacro palatio mi-
 litant. C. 12. 29
 Privilegiis, & excessibus privilegiatorum.
 D. 5. 33. Cl. 4. 8
 Privilegiis urbis Constantinopolitanæ.
 C. 11. 20
 Privilegio dotis. C. 7. 74
 Privilegio fisci. C. 7. 73
 Probationibus. C. 4. 19. D. 2. 19. Cl. 2. 7
 Probationibus & presumptionibus. ff. 22. 3
 Proconsule Cappadocię. N. 30
 Proconsule Palęstine. N. 103
 Procuratoribus. C. 2. 13. D. 1. 38. 6.
 D. 1. 19. Cl. 1. 10
 Procuratoribus, & defensoribus. ff. 3. 3
 G 5 Pro

Pro derelicto.	ff. 41. 8
Pro donato.	ff. 41. 7
Pro dote.	ff. 41. 10
Pro emptore.	ff. 41. 5
Professoribus & medicis.	C. 10. 5. 2
Professoribus, qui in urbe Constantinopolitana docentes, ex lege meruerunt comitivam.	C. 13. 15
Pro hærede vel possessore.	ff. 41. 6
Prohibita feudi alienatione per Fridericum.	F. 2. 55
Prohibita feudi alienatione per Lotharium.	F. 2. 52
Prohibita sequestratione pecunię.	C. 4. 4
Pro legato.	ff. 41. 4
Prole partienda inter rusticos.	N. 156
Pro socio.	ff. 17. 2. C. 4. 37
Pro soluto.	ff. 41. 4
Pro suo.	ff. 41. 11
Provinciarum præsidibus.	N. 106
Proxenetis.	ff. 50. 14
Proximis sacrorum scriniorum, cæterisque qui in sacris scriniis militant.	C. 12. 19
Publicę lætitie vel Consulum nuntiatores, vel insinuatores constitutionum & aliarum sacrarum, vel judicialium literarum ex descriptione, vel ab invitis ne quid accipiant immodicum.	C. 12. 64
Publicanis, & vectigalibus, & commissis.	ff. 39. 4
Publiciana in rem actione.	ff. 6. 2
Publicis judiciis,	Inst. 4. 18. ff. 48. 1
	Pu-

Publicis tributis expediendis, & solvendis,
neque non aliis capitulis. N. 128

Pupillari substitutione. Inst. 2. 16

Purgatione canonica. D. 5. 34

Purgatione vulgari. D. 5. 35

Purificatione post partum. D. 3. 47

Quod si aliter obstat.

Quadriennii præscriptione. C. 7. 37

Quæ fuit prima causa beneficii amit-
tendi. ff. 2. 24

Quæ in fraudem creditorum facta sint, ut
restituantur. ff. 42. 9

Quæ res exportari non debeant. C. 4. 41

Quæ res pignori obligari possunt, vel non
& qualiter pignus contrahat. C. 8. 17

Quæ res pignori, vel hypothecæ datæ obli-
gari non possunt. ff. 20. 3

Quæ res vendi non possunt, & qui vendere
vel mercari vetantur. C. 4. 40

Quæ sententiæ sine appellatione rescindan-
tur. ff. 49. 8

Quæ sint regalia. F. 2. 56

Quæ sit longa consuetudo. C. 8. 53

Quæstionibus. ff. 48. 18. C. 9. 41

Quæstore. N. 80

Quæstoribus, & magistris officiorum, &
comitibus sacrarum largitionum, & rei
privatæ. C. 12. 6

Qualiter dominus proprietate feudi prive-
tur. F. 2. 47

Qualiter jurare debeat vassallus domino
fidelitatem. F. 2. 5

Qualiter olim poterat feudum alienari.

F. 2. 9

Quando actio de peculio annalis sit.

ff. 15. 2

Quando appellandum sit, & intrà quæ tempora.

ff. 49. 4

Quando civilis actio criminali præjudicet, & an utraque ab eodem exerceri possit.

C. 9. 31

Quando decreto opus non est.

C. 5. 72

Quando dies legati vel fideicommissi cedit.

C. 6. 52

Quando dies legatorum, vel fideicommissorum cedat.

ff. 36. 2

Quando dies ususfructus legati cedat.

ff. 7. 3

Quando & quibus quarta pars debetur ex bonis decurionum, & de modo distributionis eorum.

C. 10. 34

Quando ex facto tutoris vel curatoris minores agere vel conveniri possunt.

ff. 26. 9

Quando facto tutoris vel curatoris minores agere vel conveniri possunt.

C. 3. 39

Quando fiscus vel privatus debitoris sui debitores convenire possit.

C. 4. 15

Quando Imperator inter pupillos & vi-
duas vel alias miserabiles personas co-
gnoscit, & ne exhibeantur.

C. 3. 14

Quando libellus, principi datus, litis faciat
contestationem.

C. 1. 20

Quando liceat ab emptione discedere.

C. 4. 45

Quando liceat unicuique sine iudice vin-
dicare

dicare se, vel publicam devotionem.

C. 3. 27

Quando mulier tutelæ officio fungatur.

C. 5. 35

Quando non petentium partes petentibus
adcrecant.

C. 6. 10

Quando provocare non est necesse. C. 7. 64

Quando tutores vel curatores esse desi-
nant.

C. 5. 60

Quemadmodum civilia munera indicun-
tur.

C. 10. 42

Quemadmodum feudum ad filiam perti-
neat.

F. 1. 24

Quemadmodum servitutes amittantur.
ff. 8. 6

Quemadmodum testamenta aperiuntur, de-
scribantur & inspiciantur. C. 6. 32 ff. 29. 3

Qui accusare non possunt. C. 9. 1

Qui ad bonorum possessionem, & intra
quod tempus admittantur. C. 6. 9

Qui ætate se excusant. C. 5. 93

Qui ætate vel possessione se excusant.
C. 10. 49

Qui bonis cedere possunt. C. 7. 71

Quibus ad conductionem prædiorum fisca-
lium accedere non licet. C. 11. 72

Quibus ad libertatem proclamare non licet.
ff. 40. 13

Quibus ad libertatem proclamare non licet,
& de rebus eorum, qui ad libertatem
proclamare non prohibentur. C. 7. 18

Quibus alienare licet vel non. Inst. 2. 8

Qui-

Quibus ex causis in possessionem eatur.

ff. 42. 4

Quibus ex causis majores in integrum re-
stituantur.

C. 2. § 3

Quibus ex causis manumittere non licet.

Inst. 1. 6

Quibus ex causis servi pro præmio liber-
tatem accipiunt.

C. 7. 13

Quibus modis feudum amittatur.

F. 1. 5

Quibus modis feudum amittatur.

F. 1. 17

Quibus modis feudum constitui potest.

F. 1. 25

Quibus modis jus patriæ potestatis solvitur.

Inst. 1. 12

Quibus modis naturales filii efficiuntur le-
gitimi.

N. 89

Quibus modis naturales efficiuntur sui.

N. 74

Quibus modis pignus, vel hypotheca sol-
vitur.

ff. 20. 6

Quibus modis re contrahitur obligatio.

Inst. 3. 15

Quibus modis testamenta infirmentur.

Inst. 2. 17

Quibus modis tollitur obligatio.

Inst. 3. 30

Quibus modis tutela finitur.

Inst. 1. 22

Quibus modis ususfructus vel usus amit-
tatur.

ff. 7. 4.

Quibus muneribus excusantur hi, qui
post impletam militiam, vel advoca-
tionem per provincias suis commodis
vacantes commorantur, & de privilegiis

eorum,

eorum, & de conductoribus vectigalium
fisci. C. 10. 55

Quibus muneribus vel præstationibus ne-
mini liceat se excusare. C. 10. 48

Quibus non competit bonorum possessio.
ff. 38. 12

Quibus non est permissum facere testa-
mentum. Inst. 2. 12

Quibus non obicitur longi temporis præ-
scriptio. C. 7. 35

Quibus rebus ad eundem iudicem eatur.
ff. 11. 2

Quibus res judicata nocet. C. 7. 56

Qui clerici, vel voventes matrimonium
contrahere possunt. D. 4. 6.

Qui dare tutores vel curatores possunt,
& qui dari non possunt. C. 5. 34

Quid juris si post alienationem feudi va-
fallus id recuperaverit. F. 2. 44

Quid præcedere debeat, an investitura,
vel fidelitas. F. 24

Quid sit investitura. F. 2. 2

Qui, & adversus quos in integrum restitui
non possunt. C. 2. 4. 1

Qui, & à quibus manumissi liberi non
fiant: ad legem Æliam Sentiam.
ff. 40. 9

Qui filii sint legitimi. D. 4. 17

Qui legitimam personam standi in judiciis
habent, vel non. C. 3. 6

Qui manumittere non possunt, & ne
in fraudem creditorum manumittan-
tur.

tur.

C. 7. 11

Qui matrimonium accusare possunt, vel
contra illud testificari. D. 4. 18

Qui militare possunt, vel non, & de servis
ad militiæ dignitatem adspirantibus, &
ut nemo duplici militia, vel dignitate
& militia simul utatur. C. 12. 34

Qui morbo se excusant. C. 5. 67. 10. 50

Qui non possunt ad libertatem pervenire.

C. 7. 12

Qui numero liberorum se excusant.

C. 5. 66

Qui numero tutelarum se excusant.

C. 5. 69

Qui petant tutor. vel curatores. C. 5. 31

Qui petant tutores vel curatores, & ubi
petantur. ff. 26. 6

Qui potiores in pignore habeantur. C. 8. 18

Qui potiores in pignore, hypothecave
habeantur: & de his, qui in prio-
rum creditorum locum succedunt.

ff. 20.

Qui pro sua jurisdictione iudices dare,
darive possunt. C. 3. 4

Quis à quo appelletur. ff. 49. 3

Quis dicatur dux, marchio, comes, ca-
pitaneus, vel valvasor. F. 2. 10

Qui satisfacere cogantur, vel jurato pro-
mittant, vel promissioni suæ committan-
tur. ff. 2. 8.

Qui sine manumissione ad libertatem per-
veniunt. ff. 40. 3

Qui

Qui sint rebelles. in titulo. 2. Constitutionum Henrici septimi.

Quis ordo in bonorum possessione servetur. ff. 38. 15

Qui successores feudum dare teneantur. F. 1. 3

Qui successores teneantur. F. 1. 9

Qui testamenta facere possunt, vel non possunt. C. 6. 22

Qui testamento tutores dari possunt. Inst. 1. 14

Qui testamentum facere possint, & quemadmodum testamenta fiant. ff. 28. 1

Qui testes sunt necessarii ad novam investituram probandam. F. 2. 32.

Quod constitutio, quæ ex adscriptitio & libera natos liberos esse vult, non his, qui ante, sed qui post constitutionem nati sunt, profit, & ut venerabilium domuum œconomi immobilium ad invicem rerum ecclesiasticarum commutationes faciant, decreto prius interposito, excepta ab hoc maiore ecclesia. N. 54

Quod cujuscumque universitatis nomine, vel contra eam agatur. ff. 3. 4

Quod cum eo, qui aliena potestate est, negotium gestum esse dicitur. Inst. 4. 7. ff. 54. 5

Quod cum eo, qui in aliena potestate est, negotium gestum esse dicetur, vel de peculio, seu quod jussu, vel de in rem

- rem verso. C. 4. 26
 Quod falso tutore authore gestum esse
 dicetur. ff. 27. 6
 Quod iussu. ff. 15. 4
 Quod legatorum. ff. 43. 3
 Quod metus causa gestum erit. ff. 4. 2
 Quod quisque juris in alterum statuit, uti
 ipse eodem jure utatur. ff. 2. 2
 Quod vi aut clam. ff. 43. 24
 Quomodo & quando iudex sententiam
 proferre debeat præsentibus partibus,
 vel una parte absente. C. 7. 43
 Quomodo in læsæ Majestatis crimine pro-
 cedatur. tit. 1. Constitutionum Henrici
 septimi.
 Quomodo instrumentis, quæ apud iudices
 insinuanda sunt, fidem opponere oporteat.
 N. 73
 Quomodo oporteat episcopos & cæteros
 clericos ad ordinationem perducere, &
 de expensis ecclesiarum. N. 6
 Quo quisque ordine conveniatur. C. 11. 35
 Quorum appellationes non recipiuntur.
 C. 7. 65
 Quorum bonorum. ff. 43. 2. C. 8. 2
 Quorum legatorum. ff. 43. 3. C. 8. 3
 Quo tempore miles investituram petere
 debeat. F. 1. 22
 Quot testes sunt necessarii ad probandam
 feudatarii ingratitude. F. 2. 57.

Raptis

R

- R**aptis mulieribus, quæ raptoribus nubunt. N. 143
 Raptoribus incendiariis, & violatoribus Ecclesiarum. D. 5. 17
 Raptu virginum, seu viduarum, necnon sanctimonialium. C. 9. 13
 Ratam rem haberi: & de ratihabitione. ff. 46. 8
 Ratiociniis operum publicorum, & patribus civitatum. C. 8. 13
 Rebus alienis non alienandis, & de prohibita rerum alienatione, vel hypotheca. C. 4. 51
 Rebus corporalibus & incorporalibus. Inst. 2. 2
 Rebus creditis & iurejurando. C. 4. 1
 Rebus dubiis. ff. 34. 5
 Rebus ecclesiæ alienandis, vel non. D. 3. 13
 Rebus ecclesiæ non alienandis. 6. D. 3. 9. Cl. 3. 4
 Rebus eorum, qui sub tutela vel cura sunt, sine decreto non alienandis vel pignori obligandis. ff. 27. 9
 Rebus iudicis auctoritate possidendis vel vendundis. ff. 42. 5
 Receptis arbitriis. C. 2. 56
 Receptis, qui arbitrium receperunt ut sententiam dicant. ff. 4. 8
 Receptoribus. ff. 47. 16
 Referendariis sacri palatii. N. 11
 Regula

Regula Catoniana.

ff. 34. 7

Regularibus & transeuntibus ad religionem.

D. 3. 31. 6. D. 3. 14. Cl. 3. 9

Regulis juris.

D. 5. 41. 6. D. 5. 13

Reis postulatis.

C. 10. 58

Reis, qui ingrediuntur ad expediendam appellationem, deque instrumentis privata manu conscriptis prolatis ab eo, qui cum agitur. Item de juramento delationis, ut juramento calumniæ connectatur, quod semel tantum pro omni probatione præstari solet.

N. 50

Re judicata.

C. 7. 52

Re judicata, & de effectu sententiarum, & de interlocutionibus.

ff. 42. 1

Rei vendicatione:

ff. 6. 1. C. 3. 32

Rei uxoriæ actione in ex stipulatu actionem transfusa, & de natura dotibus præstita.

C. 5. 13

Relationibus.

C. 7. 61

Relevatione tributorum publicorum.

N.

163

Religiosis domibus.

6. D. 3. 17

Religiosis domibus, ut Episcopo sint subiectæ.

D. 3. 36. Cl. 3. 11

Religiosis, & sumptibus funerum, & alex lusu & aleatoribus.

C. 3. 43

Religiosis, & sumptibus & funerum, & ut funus ducere liceat.

ff. 11. 7

Religiosis, & de cautione, quæ ante reorum citationem præstari debet ab actoribus, & quando actor privilegio uti nequeat,

nequeat, quod inuitus agere non compellatur. N. 112

Reliquiis & veneratione sanctorum. D. 3. 45. 6. D. 3. 22. Cl. 3. 16

Rem alienam gerentibus non interdici rerum suarum alienatione. C. 4. 53

Re militari. ff. 49. 16. C. 12. 36

Remissione pignoris. C. 8. 26

Remissionibus. ff. 43. 24

Remissione poenae illicitè contractarum nuptiarum. N. 139

Rem pupilli salvam fore, vel adolescentis. ff. 46. 6.

Renunciatione. D. 1. 9. 6. D. 1. 7. Cl. 1. 4

Replicationibus. Inst. 4. 14

Repudianda bonorum possessione. C. 6. 19

Repudianda vel abstinenda hæreditate. C. 6. 31

Repudiis, & iudicio de moribus sublato. C. 5. 17

Reputationibus, quæ sunt in iudicio in integrum restitutionis. C. 9. 40

Requirendis reis. C. 9. 40

Requirendis reis, nec absentibus damnandis. ff. 48. 17

Rerum amotarum. ff. 25. 2. C. 5. 21

Rerum divisione & acquirendo ipsarum dominio. Inst. 2. 1

Rerum permutatione. ff. 19. 4. D. 3.

19. 6. D. 3. 10. Cl. 3. 5

Rerum permutatione & præscriptis verbis.

bis.

C. 4. 64

Rescindenda venditione.

C. 4. 44

Rescindenda venditione, & quando non
liceat ab emptione discedere. ff. 18. 5

Rescriptis.

D. 1. 3. 6. D. 1. 3. Cl. 1. 2

Res inter alios acta, vel iudicata, aliis ne
noceat.

C. 7. 60

Restitutione dotantium rerum, & ad do-
nationem ante nuptias pertinentium:
item de ea, quæ undecimo mense
post obitum mariti parit.

N. 39

Restitutione fideicommissi, & nomine
familiae, quod usque ad quartum
gradum locum habet: & quod fami-
liae nomine nurus etiam continetur.

N. 159

Restitutione in integrum.

ff. 4. 1.

D. 1. 41. 6. D. 1. 21. Cl. 1. 11

Restitutione militum, & eorum, qui Rei-
publicae causa absunt.

C. 2. 50

Restitutione spoliatorum.

D. 2. 13.

6. D. 2. 5

Restitutionibus.

N. 108

Restitutionibus, & ea quæ parit in un-
decimo mense.

N. 39

Revocandis donationibus.

C. 8. 56

Revocandis iis, quæ per fraudem alie-
nata sunt.

C. 7. 75

Ripa munienda.

ff. 43. 14

Rivis.

ff. 5. 420

Ritu nuptiarum.

ff. 23. 2

Rusticis, qui alienis prædiis nuptias contra-
hant.

N. 15. 7

Sacra

S

SAcra forma transmissa Dominico gloriosiss. Prætoriorum Illyrcianorum præfecto, de diversis capitulis.

N. 162

Sacramentis non iterandis. D. 1. 16

Sacra unctione. D. 1. 15

Sacrificiis paganorum, & templis. C.

I. 11

Sacris iussionibus. N. 114

Sacrosanctis Ecclesiis, & de rebus ac privilegiis earum. C. 1. 2

Sagitariis. D. 5. 15

Salgamo hospitibus non præstando. C.

12. 42

Salviano interdicto. ff. 43. 32

Samaritanis. N. 144

Sanctiss. Episcopis, & de Deo amabilib. & reverendiss. clericis, & monachis.

N. 123

Satisfdando. C. 2. 56

Satisfdatione tutorum & curatorum. Inst.

I. 24

Satisfdationibus. Inst. 4. 11

Scenicas non solum si fidejussores præstent.

&c. N. 51

Schismaticis. 6. D. 5. 3

Schismaticis, & ordinatis ab eis. D. 5. 8

Scrutinio in ordine faciendo. D. 1. 12

Secundis nuptiis. C. 5. 9. D. 4. 21

Seditiosis, & iis, qui plebem audent contra

Rempubicam colligere. C. 9. 30

Sena-

- Senatoribus ff. 1. 9
 Senatusconsultis. C. 1. 16
 Senatusc. Claudiano rollendo. C. 7. 24
 Senatusc. Macedoniano. ff. 14. 6.
 C. 4. 28
 Senatusc. Orphitiano. Inst. 3. 4
 Senatusc. Silaniano & Claudiano, quorum
 testamenta nec aperiantur. ff. 29. 5
 Senatusc. Tertylliano. Inst. 3. 3
 Senatusc. Trebelliano. C. 6. 48
 Sententia & re judicata. D. 2. 27. 6. D.
 2. 14 Cl. 2. 11
 Sententia excommunicationis. D. 5. 39
 Sententia excommunicationis, suspen-
 sionis & interdicti, 6. D. 5. 11.
 Cl. 5. 9
 Sententiam passis, & restitutis. ff. 48.
 23. C. 9. 51
 Sententiam rescindi non posse. C. 7. 50
 Sententia, quæ sine certa quantitate pro-
 fertur. C. 7. 46
 Sententiis contra fiscum latis retractandis.
 C. 10. 9
 Sententiis & interlocutionibus omnium ju-
 dicum. C. 7. 45
 Sententiis ex breviculo recitandis. C. 7. 44
 Sententiis præfectorum prætorio. C. 7. 42
 Sententiis, quæ pro eo quod interest,
 proferuntur. C. 7. 47
 Separationibus. ff. 42. 7
 Sepulchro violato. ff. 47. 12. C. 9. 19
 Sepulturis. D. 3. 28. 6 D. 3. 12. C. 3. 7
 Seque-

Sequestratione possessionum & fructuum.

D. 2.17. Cl. 2. 6

Servili cognitione.

Inst. 3.7

Servis exportandis, & si ita mancipium
venerit, ut manumittatur, vel contra.

ff. 18. 7

Servis fugitivis, & libertis, mancipiis-
que civitatum artificibus, & ad diversa
opera deputatis, & ad rem privatam
& dominicam pertinentibus.

C. 6. 1

Servis non ordinandis, & eorum manu-
missione.

D. 1. 18

Servis Reipublicæ manumittendis.

C. 7. 9

Servitute legata.

ff. 33. 3

Servitutibus.

ff. 8. 1

Servitutibus & aqua.

C. 3. 34

Servitutibus prædiorum.

Inst. 1. 3

Servitutibus rusticorum prædiorum.

ff. 8. 3

Servitutibus urbanorum prædiorum.

ff. 8. 3

Servo corrupto.

ff. 11. 3

Servo pignori dato manumisso.

C. 7. 8

Si adversus creditorem, &c.

C. 2. 37

Si adversus creditorem præscriptio oppo-
natur.

C. 7. 35

Si adversus delictum suum, &c.

C. 2. 30

Si adversus donationem, &c.

C. 2. 29

Si adversus dorem.

C. 2. 34

Si adversus fiscum, &c.

C. 2. 37

Si adversus libertatem, &c.

C. 2. 31

Si adversus rem judicatam restitutio postu-
letur.

C. 2. 27

H

Si

Si adversus solutionem à tutore, vel à se
factam, &c. C. 2. 33

Si adversus transactionem vel divisio-
nem in integrum minor restitui velit
C. 2. 32

Si adversus venditionem, &c. C. 2. 28

Si adversus venditionem pignoris, &c.
C. 2. 29

Si adversus usucapionem, &c. D. 6. 30

Si ager vectigalis vel emphyteuticarius
petatur. C. 8. 16

Si antiquior creditor pignus vendiderit.
C. 8. 20

Si à non competente iudice iudicatum esse
dicatur. C. 7. 48

Si à parente quis manumissus fuerit.
ff. 37. 12

Si certum petatur. C. 4. 2

Si certum petatur condictione. ff. 12. 1

Si communis res pignoratitia sit. C. 8. 21

Si contra jus, vel utilitatem publicam,
vel per mendacium fuerit aliquid postu-
latum, vel impetratum. C. 1. 25

Si contra matris voluntatem tutor datus sit.
C. 5. 47

Si cui plus, quàm per Falcidiam licuerit,
legatum esse dicetur. ff. 25. 3

Si curialis relicta civitate rus habitare ma-
luerit. C. 10. 37

Si de feudo defuncti contentio sit inter do-
minum & adgnatos vasalli, F. 2. 26

Si de feudo vasallus ab aliquo interpel-
latus

latus fuerit, & dominus eum defendere noluerit. F. 2. 25

Si de investitura feudi controversia fuerit. F. 1. 4

Si de investitura inter dominum & vasallum lis oriatur. F. 1. 26

Si de momentanea possessione fuerit appellatum. C. 7. 69

Si dos constante matrimonio soluta fuerit. C. 5. 19

Si ex falsis instrumentis vel testimoniis iudicatum sit. C. 7. 58

Si ex noxali causa agatur, quemadmodum caveatur. ff. 2. 9

Si ex pluribus tutoribus vel curatoribus omnes, vel unus agere pro minore vel conveniri possint. C. 5. 40

Si familia furtum secisse dicetur. ff. 47. 6

Si in causa iudicati pignus captum sit. C. 8. 23

Si in communi eademque causa in integrum restitutio postuletur. C. 2. 25

Si in fraudem patroni à libertis alienatio facta sit. C. 6. 5

Si is, qui testamento liber esse iussus erit, post mortem domini ante aditam hereditatem subripuisse aut corrupisse quid dicetur. ff. 47. 4

Silentiariis, & decurionibus eorum. C. 12. 16

Si liberalitatis Imperialis socius sine herede decesserit. C. 10. 14

Si libertus ingenuus esse dicetur. ff. 40. 14

Si major factus venditionem factam sine decreto ratam habuerit. C. 5. 74

Si major factus ratum habuerit. C. 2. 45

Si mancipium ita fuerit alienatum, ut manumittatur, vel contra. C. 4. 57

Si mancipium ita vanierit, ne prostituatur. C. 4. 56

Si mater indemnitatem promisit. C. 5. 46

Si mensor falsum modum dixerit. ff. 11. 6

Si minor se maiorem dixerit. C. 2. 42

Simonia, & ne aliquid pro spiritualibus exigatur, vel promittatur. D. 5. 3

Si mulier ventris nomine in possessionem calumniæ causa esse dicetur. ff. 25. 6

Sine censu vel reliquis fundum comparari non posse. C. 4. 47

Singulis rebus per fideicommissum relictis. Inst. 2. 24

Si nuptiæ ex rescripto petantur. C. 5. 8.

Si minor ab heredit. se abstin. C. 2. 39

Si omissa sit causa testamenti. C. 6. 39

Si pars hæreditatis petatur. ff. 5. 4

Si pendente appellatione mors intervenerit. ff. 49. 13. C. 7. 66

Si per vim vel alio modo absentis possessio turbata sit. C. 8. 5

Si pignori dato Feudo, quid juris sit. F. 1

Si pignoris conventionem numeratio pecuniæ secuta non sit. C. 8. 33

Si pignus pignori datum sit. C. 8. 24

Si plures una sententia condemnati sunt. C. 7. 55

Si

Si post creationem quis decesserit. C. 12. 68

Si propter inimicitias creatio facta sit. C.
10. 66

Si propter publicas pensitationes venditio
fuerit celebrata. C. 4. 46

Si quacunque præditus potestate, vel ad
eum pertinentes, ad suppositarum juris-
dictioni suæ nuptias tentaverit adspirare.
C. 5. 7

Si quadrupes panperiem fecisse dicetur.
Inst. 4. 9. ff. 9. 1

Si quid in fraudem patroni factum sit.
ff. 38. 5

Si quis aliquem testari prohibuerit, vel
coegerit. ff. 29. 9. C. 6. 34

Si quis alteri vel sibi sub alterius nomine
vel aliena pecunia emerit. C. 4. 50

Si quis cautionibus in iudicio sistendi causa
factis non obtemperavit. ff. 2. 11

Si quis eam, cuius tutor fuerit, corruperit.
C. 9. 10

Si quis ignorans rem minoris esse, sine de-
creto comparaverit. C. 5. 73

Si quis Imperatori maledixerit. C. 9. 7

Si quis in jus vocatus non jerit, sive per
eum caverit, per quem ex edicto non de-
buit. ff. 2. 6

Si quis jus dicenti non obtemperaverit.
ff. 2. 3

Si quis omissa causa testamenti ab inte-
state, vel alio modo possideat hæredita-
tem. ff. 29. 4

H 3

Si

Si rector provinciæ, vel ad eum pertinentes, sponsalicias dederint arras.

C. 5. 2

Si reus vel accusator mortuus fuerit. C. 9. 6

Si sæpius in integrum restitutio postuletur.

C. 2. 43

Si se abstinuit hæreditate. C. 2. 38

Si secundo nupserit mulier, cui maritus usumfructum reliquit. C. 5. 10

Si servus vendicetur, vel ad alium pertinere negetur. ff. 8. 5

Si servus aut libertus ad decurionatum adspiraverit. C. 10. 42

Si servus exportandus vaneat. C. 4. 55

Si servus extero se emi mandaverit, C. 4. 36

Si tabulæ testamenti existabunt. ff. 37. 2

Si tabulæ testamenti nullæ existabunt, unde liberi. ff. 28. 6

Si tutor non gessit. C. 5. 55

Si tutor Reipub. causa aberit. C. 5. 64

Si tutor vel curator falsis allegationibus excusatus sit. C. 5. 63

Si tutor vel curator intervenerit. C. 2. 24

Si tutor vel curator, vel magistratus creatus appellaverit. ff. 49. 10

Si vasallus de feudo ab aliquo interpellatus fuerit, & dominus eum defendere noluerit. F. 2. 25

Si vasallus feudo privetur, cui deferatur.

F. 2. 31

Si vendito pignore agatur. C. 8. 30

Si ventris nomine muliere in possessionem missa,

- missa, eadem possessio dolo malo ad
 alium translata esse dicatur. ff. 25. 5
- Si unus ex pluribus appellaverit. C. 7. 68
- Si unus ex pluribus hæredibus creditoris
 vel debitoris partem suam debiti solverit,
 vel acceperit. C. 8. 32
- Si usufructus petatur, vel ad alium per-
 tinere negetur. ff. 7. 6
- Si ut omisam hæreditatem, vel bono-
 rum possessionem, vel quid aliud acqui-
 rat. C. 2. 39
- Societate. Inst. 3. 26
- Solutionibus. D. 3. 23
- Solutionibus & liberationibus. ff. 46.
3. C. 8. 43
- Solutionibus & liberationibus debitorum
 civitatis. C. 11. 39
- Soluto matrimonio, quemadmodum dos
 petatur. ff. 24. 3. C. 5. 18
- Sortilegis. D. 5. 21
- Spectaculis, & scenicis, & lenonibus.
 C. 11. 40
- Sponsa duorum. D. 4. 4
- Sponsalibus. ff. 23. 1
- Sponsalibus, & arris sponsalitiis, & proxe-
 neticis. C. 5. 1
- Sponsal. & matrimoniis. D. 4. 1. 6, D. 41
- Sportulis & sumptibus in diversis judiciis
 faciendis, & de executoribus litium.
 C. 3. 2
- Statoribus. C. 12. 25
- Statu hominum. ff. 1. 5
- H 4 Statuis

Statuis & imaginibus. C. 1. 24

Statuliberis. ff. 40. 7

Statutis & consuetudinibus contra liber-
tatem ecclesiæ, & immunitate loco-
rum religiosorum, ubique morantium,
& fori privilegio, & Gazaris, & Pata-
renis, & aliis hæreticis, eorumque
successoribus, & navagiis peregrinis, &
advenis quocunque locorum hospitanti-
bus eorumque successoribus & de agrico-
larum securitatibus. Const. F. 1

Statu monachorum, & canonicorum regu-
larium. D. 3. 35

Statu monachorum, vel canonicorum re-
gularium. Cl. 3. 10

Statu regularium. 6. D. 3. 16

Stellionatus. ff. 47. 20

Stipulatione fervorum. Inst. 3. 18. ff. 45. 3

Studiis liberalibus urbis Romæ & Constan-
tinopolitanæ. C. 11. 18

Suariis, & susceptoribus vini, & cæteris
corporatis. C. 11. 16

Succeffione cognatorum. Inst. 3. 5

Succeffione feudi. F. 1. 8

Succeffione fratrum, vel gradibus succe-
dentium in feudo. F. 2. 11

Succeffione libertorum. Inst. 3. 8

Succeffionibus ab intestato. D. 3. 27

Succeffionibus sublatis, quæ fiebant per
bonorum venditiones, & senatusconsulto
Claudio. Inst. 3. 13

Succefforio edicto. ff. 38. 9. C. 6. 16

Suc-

Successoribus eorum, qui in Africa degunt.

N. 36

Suffragio.

C. 4. 3

Suis & legitimis hæredibus.

ff. 38. 16

Summa trinitate, & fide catholica.

D. 1.

I. 6. D. 1. 1. Cl. 1. 1

Summa Trinitate & fide catholica, ut nemo publicè de ea contendere audeat.

C. 1. 1

Sumptuum recuperatione.

C. 10. 67

Sumptus injuncti muneris ad omnes collegas pertinere.

C. 1. 37

Suppellectile legata.

ff. 33. 10

Suis & legitimis liberis, & ex filia nepotibus ab intestato venientibus.

C. 6. 54

Superexactoribus.

C. 10. 20

Superficiebus.

ff. 43. 17

Superindicto.

C. 10. 18

Supplenda negligentia prælatorum.

D. 1.

10. 6. D. 1. 8. Cl. 1. 5

Susceptoribus, præpositis, & arcariis.

C. 10. 70

Suspectis tutoribus, vel curatoribus.

Inst. 1.

26. ff. 26. 10. C. 5. 43

Syndico.

D. 1. 39

T

TAbellionibus, & ut protocolla relinquunt in chartis.

N. 44

Tabulariis, scribis, logographis, & censualibus.

C. 10. 69

Tabulis exhibendis.

ff. 43. 5. C. 8. 7

Tempore actionum, quæ sacris locis competunt.

H 5

petunt.

petunt.

N. 111

Tempore non numeratæ dotalis pecuniæ.

N. 100

Temporibus, & reparationibus appellatio-
num, seu consultationum. C. 7. 63Temporibus in integrum restitutionis tam
minorum, aliarumque personarum, quæ
restitui possunt, quam hæredum eorum.

C. 2. 52

Temporibus ordinationum, & qualitate or-
dinandorum. D. 1. 116. D. 1. 9

Termino moto.

ff. 47. 21

Testamenta quemadmodum aperiantur,
inspiciantur & describantur. ff. 29. 3

Testamentaria manumissione.

C. 7. 2

Testamentaria tutela.

ff. 26. 2. C. 5. 28

Testamentis & quemadmodum testamenta
ordinentur. C. 6. 23

Testamentis & ultimis voluntatibus. D. 3.

26. 6. D. 3. 11. cl. 3. 6

Testamentis imperfectis.

N. 107

Testamentis ordinandis.

Inst. 2. 10

Testamentis militis.

C. 6. 21

Testibus. ff. 22. 5. C. 4. 20. N. 90. cl. 28

Testibus cogendis, vel non.

D. 1. 21

Testibus & attestationibus.

D. 2. 20. 6

D. 2. 10

Thesauris.

C. 10. 15

Tigno juncto.

ff. 47. 3

Torneamentis.

D. 5. 13

Tractatoriis & stativis.

C. 11. 52

Transactionibus. ff. 2. 15. C. 2. 4. D. 1. 36

Tran-

Transitu militum.	N. 129
Translatione Episcopi.	D. 1. 7
Treuga & pace.	D. 1. 34
Tributoria actione.	ff. 14. 4
Triente & semisse.	N. 18
Tritico, vino, vel oleo legato.	ff. 33. 6
Tutelæ, & rationibus distrahendis, & utili curationis actione.	ff. 27. 3
Tutelis.	Inst. 1. 13
Tutelis.	ff. 16. 1
Tutore vel curatore, qui satis non dedit.	
C. 5. 42.	
Tutoribus & curatoribus datis ab his, qui jus dandi habent, & qui, & in quibus causis specialiter dari possunt.	ff. 26. 5
Tutoribus vel curatoribus illustrium vel clarissimarum personarum.	C. 5. 33
Tyronibus.	C. 12. 44

V

Vacatione & excusatione munerum.	
ff. 50. 5	
Vacatione publici muneris.	C. 10. 45
Variis & extraordinariis cognit.	50. 13
Vasallo decrepitæ ætatis, qui feudum re- futavit ut filii investirentur.	F. 2. 14
Vasallo milite, qui arma bellica deposuit.	
F. 2. 1	
Vasallo qui contra constitutionem Lotharii regis beneficium alienavit.	F. 2. 38
Ubi causa fiscalis, vel divinæ domus, ho- minumque ejus agantur.	C. 3. 26
Ubi causas status agi oporteat.	C. 3. 22
H 6	Ubi

Ubi conveniatur, qui certo loco dare promisit. C. 3. 18

Ubi de criminibus agi oportet. C. 3. 15

Ubi de hæreditate agatur, vel ubi hæredes scripti in possessionem mitti postulare debeant. C. 3. 20

Ubi de possessione agi oportet. C. 3. 16

Ubi de ratiociniis, tam publicis, quam privatis, agi oportet. C. 3. 21

Ubi & apud quem cognitio in integrum restitutionis agenda sit. C. 2. 46

Ubi fideicommissum peti oportet. C. 3. 17

Ubi in rem actio exerceri debeat. C. 3. 19

Ubi petantur tutores vel curatores.

C. 5. 32

Ubi pupilli educentur. C. 5. 49

Ubi pupillus educari vel morari debeat & de alimentis ei præstandis. ff. 27. 2

Ubi quis agere, vel conveniri debeat : ff. 5. 1

Ubi quis de curiali, vel cohortali, aliave conditione conveniatur. C. 3. 23

Ubi Senatores vel clarissimi civiliter vel criminaliter conveniantur. C. 3. 24

Vectigalia nova institui non posse. C. 4. 62

Vectigalibus & commissis. C. 4. 63

Venatione ferarum. C. 11. 44

Vendendis rebus civitatis. C. 11. 31

Venditione rerum fiscalium cum privatis communium. C. 10. 4

Ventre in possessionem mittendo, & curatore ejus. ff. 37. 29.

Ventre

Ventre inspiciendo custodiendoque partu.

ff. 25. 4

Verborum obligationibus. Inst. 3. 16.

ff. 45. 1

Verborum significatione. ff. 50. 16. c. 6.

38. D. 5. 40. 6. D. 5. 12. Cl. 5. 11

Vestibus holeboris, & auratis, & de tin-
ctione sacri muricis. C. 11. 8

Veteranis. ff. 49. 58. C. 12. 47

Veteranorum & militum successione.

ff. 38. 12

Vetere jure enucleando, & de autoritate
juris prudentium, qui in Digestis legun-
tur. C. 1. 17

Veteris numismatis potestate. C. 11. 10

Via publica, & si quid in ea factum
esse dicatur, & de ea ex edicto adi-
lium curulium à singulis reficienda.

ff. 43. 10

Vi bonorum raptorum. Inst. 4. 2.

C. 9. 33

Vi bonorum raptorum, & de turba.

ff. 47. 8

Vicariis, seu locum tenentibus. Item de
mulieribus adulterium committentibus,
& aliis capitulis. N. 134

Vi & de vi armata. ff. 43. 15

Vindicta & apud consilium manumissione.

C. 7. 1

Vita & honestate clericorum. D. 3.

1. 6. D. 3. 1. cl. 3. 1

Unde cognati. ff. 38. 8

Unde

Unde legitimi, & unde cognati. ff. 38.

7. 60. 15

Unde liberi.

C. 6. 14

Unde vi.

C. 8. 4

Unde vir & uxor. ff. 38. 11

C. 6. 18

Voto, & voti redemptione.

D. 3. 34

6. D. 3. 15

Usucapione pro donato.

C. 7. 27

Usucapione pro dote.

C. 7. 28

Usucapione pro emptore, vel pro trans-
actione.

C. 7. 26

Usucapione pro hærede.

C. 7. 29

Usucapione transformanda, & de sublata
differentia rerum Mancipi & nec Mancipi.

C. 7. 31

Usucapionis & longi temporis præscriptio-
nibus.

Inst. 2. 6

Usucapionibus & usurpationibus.

ff. 41. 3

Usucaptoribus, præpositis, & arcariis.

C. 10. 70

Usu & habitatione.

Inst. 2. 5. ff. 7. 8

Usu, & usufructu & redditu & habitatione,
& operis per legatum vel fideicommis-
sum datis.

ff. 33. 2

Usufructu.

Inst. 8. 4

Usufructu accrescendo.

ff. 7. 2

Usufructuarius quemadmodum caveat.

ff. 7. 9

Usufructu earum rerum quæ usu consu-
muntur, vel minuntur.

ff. 7. 5

Usufructu & quemadmodum quis utatur
fruat.

ff. 7. 1

Usu.

Usufructu usu & habitatione, ministerio
servorum. C. 3. 33

Usu Mediolanensium secundum quosdam.
F. 1. 28

Usuris, & fructibus, & causis & omnibus
accessionibus & mora. ff. 22. 1

Usuris. C. 4. 32. D. 5. 19. 6. D. 5. 5

Usuris nauticis. N. 110. & 138

Usuris pupillaribus. C. 5. 56

Usuris rei judicatæ. C. 7. 54

Usuris vel fructibus legatorum seu fidei-
commissorum. C. 6. 47

Ut armorum usus inscio Principe inter-
dictus sit.

Ut ab illustribus & qui super eam dignita-
tem sunt, omnimodo, &c. N. 71

Ut actiones & ab hæredibus & contra hæ-
redes incipiant. C. 4. 11

Ut Anthimus, Servetus, Petrus, Zoaras,
& reliqui hæretici ecclesiastico gradu de-
trahantur. N. 42

Ut causæ post pubertatem adsit tutor.
C. 5. 48

Ut clerici apud proprios episcopos primum
conveniantur, & post hoc apud civiles
judices. U. 83

Ut clerici ex una Ecclesia in aliam transfe-
rantur ad supplendam deficientium sta-
tutum numerum. N. 16

Ut clerici, qui recedunt aliis pro eis subro-
gatis, &c. N. 58

Ut creditores primum aggrediantur prin-
cipales

principales debitores mox illi solvendo non
existentibus, secundo loco mandatores
etiam, aut constitutæ pecuniæ reos, aut
fidejussores. N. 4

Ut cum de appellationibus cognoscitur.

N. 115

Ut de cætero commutationes ecclesiasti-
carum rerum non fictæ fiant ad piissi-
mum Imperatorem, & hoc modo ad
alias personas legitimas transeant res,
sed hæc tantummodo fiant ad Imperia-
lem domum, & ut liceat perpetuas em-
phyteuses agi ab oratoriis in oratoria,
decreto videlicet interposito, excepta
ab hac majore ecclesia, ne tamen in
privatam personam transeat emphyteusis.

N. 55

Ut defuncti seu funera eorum, &c.

N. 60

Ut deliberandi jus etiam ad impuberes
transmittatur. N. 138

Ut determinatus sit numerus clericorum
sanctiss. majoris ecclesiæ, neque non
cæterarum sanctiss. ecclesiarum hujus-
augustiss. urbis. N. 3

Ut differentes judices. &c. N. 86

Ut dignitatum ordo servetur. C. 12. 8

Ut divinæ jussiones subscriptionem habeant.

N. 114

Ut donatio propter nuptias specialis
contractus sit, & de aliis capitulis:

N. 119

Ut

Ut ea, quæ præfectis, aut largitionibus,
aut rebus privatis, aut sacro patri-
monio debentur in reliquis, in qua-
cunque specie; utque ad præteritam septi-
mam indictionem & ipsam indulgeantur.

N. 147

Ut ea, quæ vocantur insinuativa, super
clericis in maiore quidem ecclesia den-
tury in aliis autem ecclesiis penitus non
dentur.

N. 56

Ut ecclesia Romana centum annorum gau-
deat præscriptione.

N. 10

Ut ecclesiastica beneficia sine diminutione
conferantur.

D. 3. 12

Ut exactione instante dotis primæ, &c.

N. 91

Ut ex legibus Senatusconsultis bonorum
possessio detur.

ff. 38. 14

Ut factæ novæ constitutiones.

N. 66

Ut fratrum filii succedant pariter ad imi-
tationem fratrum, ascendentibus etiam
exstantibus, & ut mulieres non inli-
nuata antenuptiali donatione non læ-
dantur: non insinuans autem vir, &
si competat nuptiale lucrum, eo non
fruat, & rursus ut mulieres non se-
cundò nubentes, dominæ sint partis
sponsalitæ largitatis, quantum pars fa-
cit unius filii: & ut similes sint poenæ
utriusque sexus, dum sine causa rationa-
bili repudium mittitur.

N. 127

Ut hi, qui obligatas se habere perhi-
bent,

bent, &c.

N. 72

Uti armorum usus incio principe interdictus sit.

C. 11 46

Ut illustres in pecuniariis omni modo per procuratores causas agant: cum vero de injuria criminaliter agitur, duntaxat secundum privilegium ipsis ad hoc concessum. Clarissimis autem tam per se, quam per procuratores liceat pecuniaras causas agere.

Ut Imperatoris nomen in instrumentis & actis publicis præponatur, & ut tempora, quæ Latinis designantur literis, manifestius scribantur.

N. 47

Ut immobilia antenuptialis donationis, &c.

N. 61

Ut in flumine publico navigare liceat.

ff. 43. 13

Ut in possessione legatorum vel fideicommissorum servandorum causa esse liceat.

ff. 36. 4

Ut in possessionem legatorum vel fideicommissorum servandorum causa mittatur, & quando satisfdari debeat.

C. 6. 53

Ut in privatis domibus sacra mysteria non fiant.

N. 57

Ut intra certum tempus criminalis quæstio terminetur.

C. 9. 44

Uti possidetis.

ff. 43. 16. C. 8. 6

Ut judices non expectent sacras iussiones.

N. 125

Ut

Ut iudices sine quoquam suffrag. fiant.
N. 8

Ut legatorum seu fideicommissorum servandorum causa caveatur. ff. 36. 3

Ut liberti de cætero aureo non indigeant annulo. N. 78

Ut liceat matri & aviæ, &c. N. 117

Vt lite non contestata non procedatur ad testium receptionem, vel ad sententiam definitivam. D. 2. 6

Vt lite pendente nihil innovetur. D. 2. 16. 6. D. 2. 8. Cl. 2. 5

Vt lite pendente, vel post provocationem, aut definitivam sententiam nulli liceat Imperatori supplicare. C. 1. 21

Vt litigantes jurent in exordio litis. N. 124

Vt magistratus à deposita administratione quinquaginta dies commorentur in suis provinciis, sive militarem, sive civilem functionem gesserint. N. 95

Vt matres etiam tutelæ rationibus obnoxie sint. N. 155

Vt mulieres, quæ nuptias iterant, electionem non habeant, in quem filiorum donationem ante nuptias conferant. Deque aliis capitulis. N. 75

Vt nemini liceat in emptione specierum se excusare, & de munere sitoniæ. C. 10. 27

Vt nemini liceat sine iudicis autoritate signa rebus imponere alienis. C. 2. 16
Vt

Vt nemo ad suum patrociniū suscipiat
rusticanos vel vicarios eorum. C. 11. 53

Vt nemo invitus agere vel accusare cogatur.

C. 3. 7

Vt nemo privatus titulos prædiis suis vel
aliis imponat, vel vela regalia suspendat.

C. 2. 15

Vt neque miles, neque foederatus. N. 116

Vt non fiant pignorationes pro aliis perso-
nis. N. 52

Vt non luxurientur contra naturam. N. 77

Vt novæ constitutiones post alios duos
menses, quàm insinuatæ fuerint, obti-
neant. Item parcit his, qui subtilita-
tem constitutionum in testamentis non
observant, relinquendo quadrantem, &
hæredis nomen aut non inscribendo, aut
non nuncupando. N. 66

Vt nullam de cætero licentiam dux
cohibendis violentiis præpositus ha-
beat ad utranque Phrygiam accedendi,
aut quosdam sibi conjunctos eò dirigen-
di, ut aliquos comprehendant. Sed
neque earum provinciarum incolæ ad
eos, qui tales magistratus in Lycaonia
& item Lydia gerunt, decurrant apudque
ipsoꝝ contra aliquos querelam instituant:
cum civiles magistratus abundè suffi-
ciant ad hujusmodi emergentes casus
persequendos. N. 145

Vt nulli iudicium liceat habere loci servato-
rem. N. 134

Vt

Vt nullus ex vicaneis pro alienis vicaneorum debitis teneatur. C. 11. 56

Vt nullus fabricet oratorii domos. N. 67

Vt nullus mutuans agricolæ, teneat ejus terram. N. 33

Vt omnes iudices, tam civiles, quam militares post administrationem depositam quinquaginta dies in civitatibus, certis locis permaneant. C. 1. 45

Vt omnes obediant iudicibus provinciæ. N. 68

Vt omnes provinciarum magistratibus obtemperent, sive de criminibus, sive de pecuniis agatur. Et ut causæ illic examinentur, nemine prorsus exempto per aliquod privilegium, absque sacra pragmatica forma. N. 68

Vt ordinariæ præfecturæ, &c. N. 69

Vt particulares usurarum solutiones in duplum computentur. N. 121

Vt præponatur nomen Imperatoris documentis. N. 47

Vt præfides absque ulla datione pecuniæ ad officia mittantur. N. 8

Vt præfides, qui interpellantis allegata audire differunt, compellantur id facere ab episcopis. Et ut si quis præfidem suspectum habet in cognitionem litis adhibeat societque etiam civitatis episcopum. Item ut qui à præfide offensionem patiuntur & injuriam, adeant ea de re episcopum. Deque alia cautela, quæ ab episco-

episcopis omnino corroborari, fieri
verò debent à præsilibus. N. 86

Vt primæ & secundæ dotis exactione in-
stante, nempe viro ad secundas digressio-
nuptias, prior uxor, aut ex priorē ma-
trimonio suscepti liberi præferantur. Vt-
que si uxor, aut is, qui dotem pro ea
conscriptit, in dotem conscripta tradere
voluerit, & maritus ea suscipere differat,
soluto matrimonio nihilominus ab eo per
ipsum conscripta exigatur donatio ante
nuptias, Et ne donationem ante nuptias
præstet, qui quo minus dotem acciperet,
in causa non fuit. N. 91

Vt quæ defunt advocatis partium, iudex
suppleat. C. 2. 10

Vt qui contra naturam luxuriantur, & per
Deum adjurant, item blasphemias in
Deum ingerunt, afficiantur supplicio.
N. 77

Vt qui provincialem hominem extra territo-
rium suum in jus producit, cautionem
præbeat, quod nisi litem obtineat, præ-
staturus sit, quantum iudex eum, qui
calumnia tentatus est, accipere statuerit.
Item ut qui libellum suscipit, ad delibe-
randum, an iudicio disceptare velit, aut
datum tolerare iudicem, viginti dierum
spacium habeat. Præterea quod qui post
juratoriam cautionem in iudicio non
compareret, omnem litis impensam debeat
actori persolvere, & deinceps causam di-
cere

cere datis fidejussoribus. Insuper de hypothecis militarium, quæ ex casu vocantur, quam personæ & qui hoc jus habeant. Postremo & de indotatis uxoribus, ut & ipsæ quartam partem in substantia viri habeant, & item vir in substantia uxoris, quando inops est, qui superstes mansit, N. 53

Vt qui se res minorum obligatas habere perhibent, aut eis obligati sunt, penitus ad illorum gubernationem & tutelam non accedant. Et ut curatores nullo modo cessiones suscipiant adversus eos, quorum curam gerunt, gesseruntve. Et ut hæc generaliter in omni curatione valeant, in quibus casibus leges curatores dari præcipiunt. Item de administratione pecuniarum illis competentium, & quando eas deponi oporteat aut redditus ex eis comparari. N. 72

Vt res immobiles donationis ante nuptias à maritis ne consentiente quidem uxore, vel pignori obligari, vel omnino alienari liceat, nisi postea æquè illi satisfieri possit, utque eadem & in dote obtineant. N. 61

Vt restitutiones fideicommiss. usque ad unum gradum consistant. N. 59

Vtrubi. ff, 43. 30

Vt sine prohibitione matres, &c. N. 94

Vt sine ullo impedimento matres filiorum tutelam suscipiant, licet eos sibi habeant obno-

obnoxios, aut etiam ipsi illis obnoxia
sint, quamvis iusjurandum non præ-
stent, quod nuptias iteraturæ non sint.
N. 94

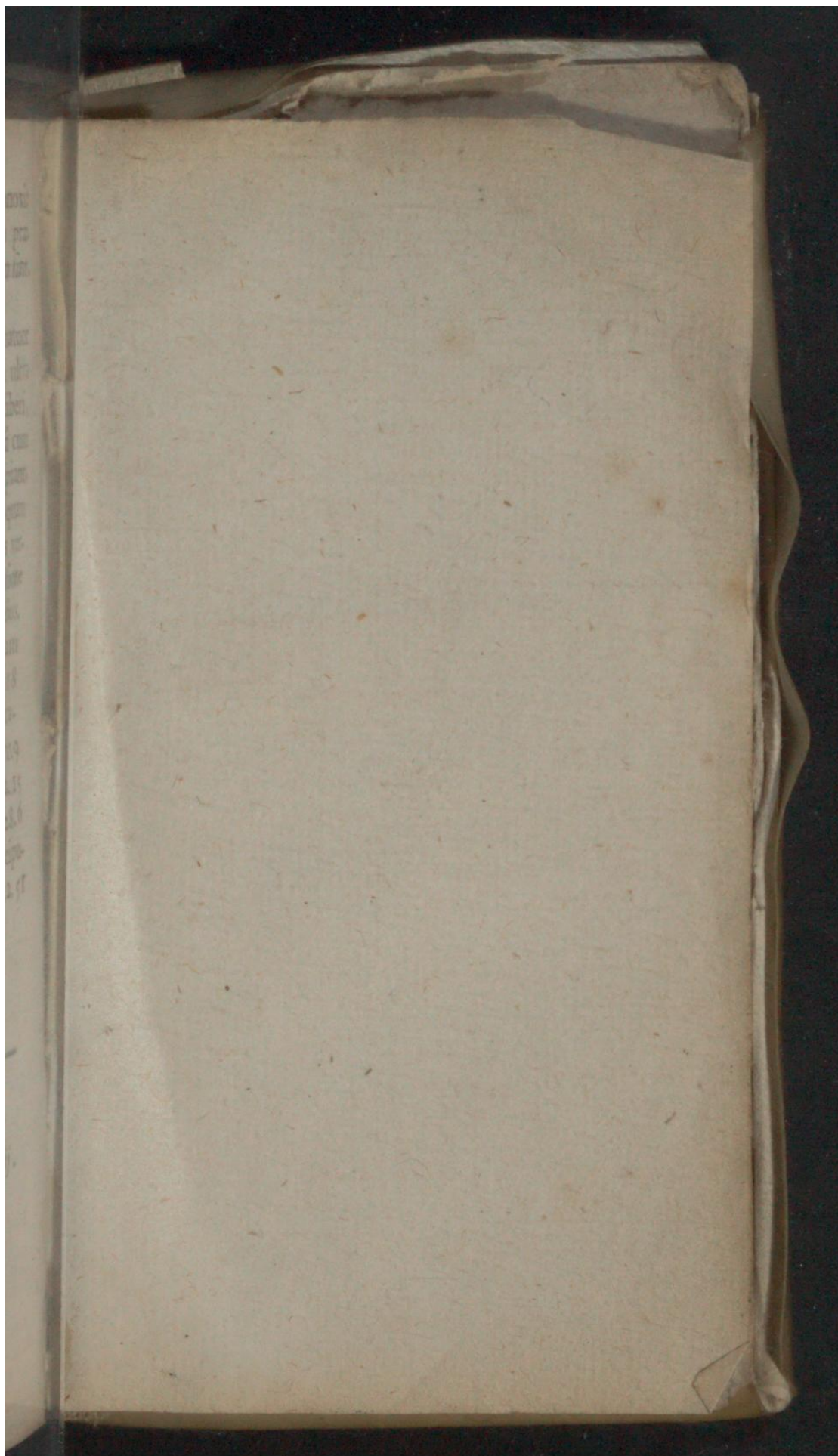
Vt si plures filii non sint quàm quatuor
legitima portio censeatur triens, si ultra
quatuor, semis. Et ut naturales liberi,
nulla existente prole legitima, unâ cum
matre ab intestato sextantem accipiant.
Et ut collatio tam ex testamento, quam
ab intestato competat, nisi expressis ver-
bis testator id prohibeat. Et de divisione
bonorum in liberos facta à parentibus.
& de eo, qui proprium chirographum
inficiatur, deque aliis capitulis. N. 18
Vt sponsalitia largitas specialis sit contra-
ctus. N. 119
Vulgari substitutione. Inst. 2. 15
Vulgari & pupillari substitutione. ff. 28. 6
Vxoribus militum, & eorum, qui Reipu-
blicæ causa absunt. C. 2. 51

F I N I S.

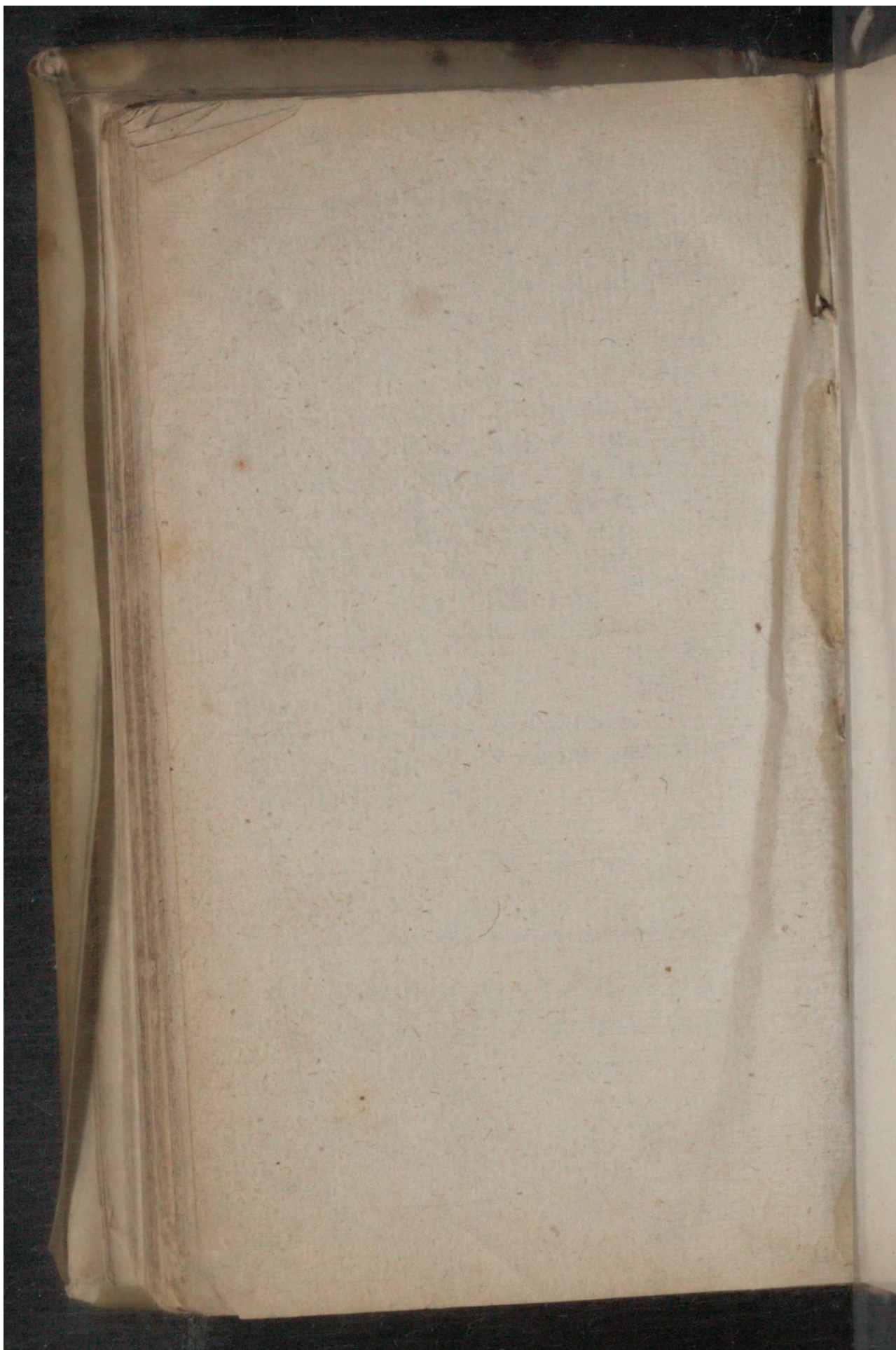
LVGDVNI BATAVORVM,
Excudebat *Wilhelmi Christiani Boxij.*

CIO IO. CLVIII.

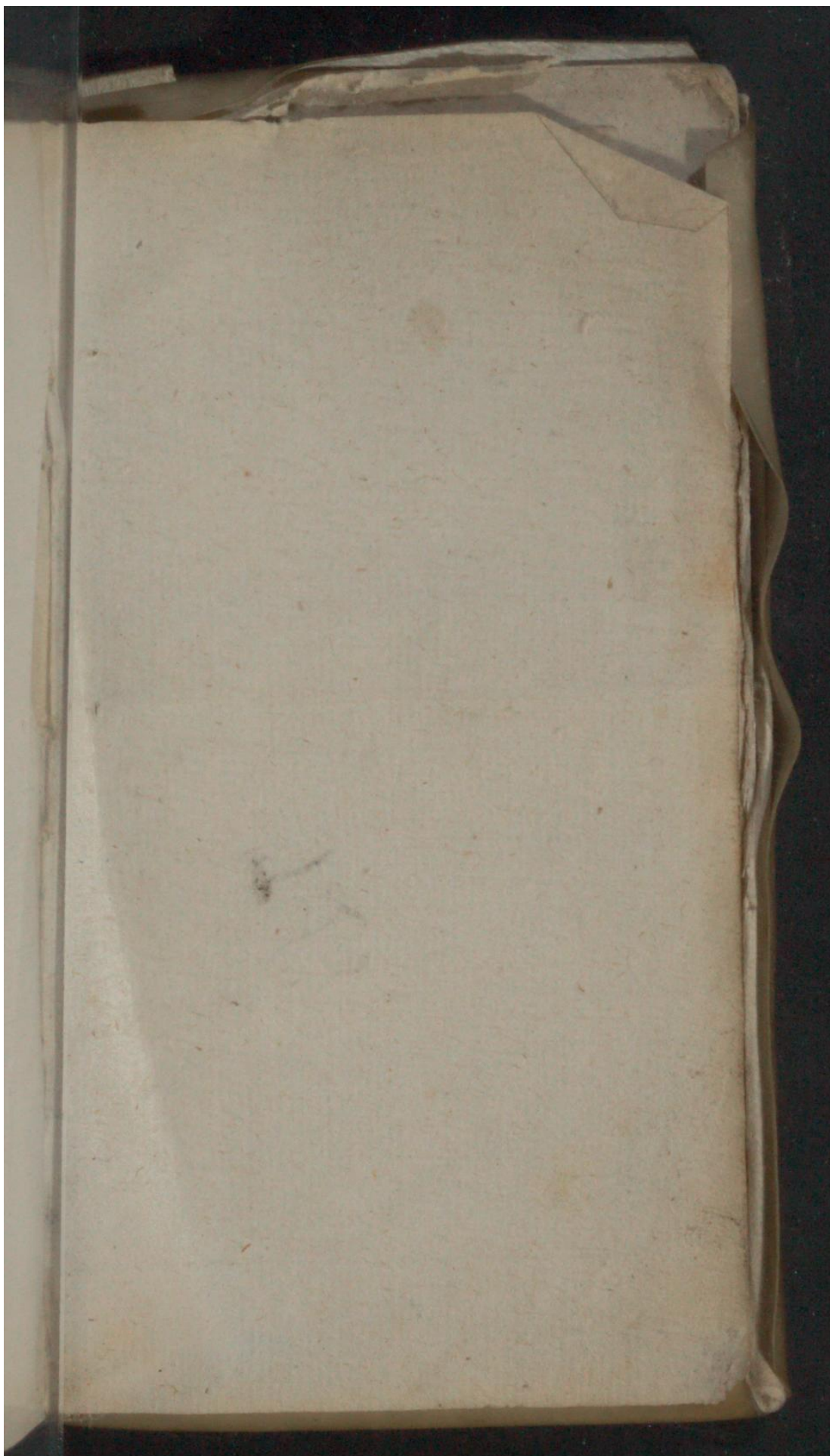

788

